

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 27-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 27-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-ÉVRE 7 P. FELÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGÓ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

XI. ÉVFOLYAM, 208. SZÁM.

DEBRECEN, 1934 SZEPTEMBER 16., VASÁRNAP.

ÁRA : 20 FILLÉR.

A turanizmus és az amerikai magyarság értéke!?

Írta: Vákár P. Arthur.

A háború elvesztése s az azt követő kényszerbékék után a megcsalatra érzett népek új erőforrásokat és új ideálokat kerestek, amelyekből erőt és kitartást meríthettek a további küzdelmekre. A magyar nép, visszaneveztve történelmi multjára, a magyarság bölcsője felé irányította tekintetét s úgy érezte, hogy neki valahol a Volga táján, a Kaukázus környékén kell keresnie azt az új erőforrást, amelyből hitet és bizalmat meríthet. Így született meg a „turanizmus”, nem mintha azelőtt is nem élt volna a magyar nép. Ilekében, de az élet realitását, az európai kontinens közepébe való beágyazottságuk nem engedték meg, hogy — ha még oly szép — történelmi álmok után szaladgáljunk.

Az európai hatalmi csoportokból való kiábrándulás, a magyarországi történelmének leértékelése s a kultur-Európa hálátlansága egyenesen helekényszerítették népünket a turáni rokonságban rejlő népirok kutatására. Így született meg az a turanizmus, amely a magyar nép megsegítését, elcsétségéből való felemelkedését a turáni fajtestvéreiktől várta. Nem nagy idő egy nemzet életében 15 esztendő, de a békekötés óta eltelt 15 év azt igazolja, hogy ázsiai rokonainktól alig remélhetjük felemelkedésünket s inkább kell keresnünk erősödésünk kútforrását önmagunkban s azokban a nemzetekben, amelyeknek közös történelme a multban s közös történelme a jövőben adhatják felemelkedésünk zálogát. Nem azt mondjuk, hogy el kell hanyagolnunk fajtörténelmi emlékeinket, de azt se mondhatjuk, hogy ezekért elhanyagolhatjuk összeköttetésünket és kapcsolatainkat.

Nehéz feladat volt a sorvasztó béke után megkeresni helyünket a nap alatt, de

új esztendő céltudatos munkájával sikerült áttörnünk a láncokat Olaszország és Anglia felé s sikerült megerősíteniünk évszázados hadállásainkat Ausztria és Németország felé. Az érdem: Bethlen Istváné.

Szekfü Gyula „Három nemzedék” c. munkájának utolsó fejezetében helyet és időt szentel a turáni gondolatnak s arra a konkluzióra jut, hogy a „turanizmus” mint erőforrás sohasem jöhet számításba nemzeti újjáéledésünk történetében. Sok ok szól amellett, geográfiai és erőhatárai ok, amely miatt valóban nem építhetünk kizárólag a turanizmusra, de nem lehet oly kinalzó erő, amit elhanyagolhatnánk, amiből nemzeti jövődönk fájának kiterelblyesítését remélhetjük. Szekfü Gyulát tehát ne tudjuk száz százalékban követelni történelmi vizsgálódásaiban, mint

A Népszövetség egyhangu határozattal kimondta, hogy Szovjet-Oroszországnak állandó tanács tagság jár

Elküldték a meghívást a szovjetnek

Genf, szeptember 15. A nemzetek szövetségének tanácsa szombaton este zárt ülést tartott, hogy megvárja Szovjetország választását és döntsön a szovjet állandó tanács tagsága kérdésében. Szovjetországhoz 30 állam képviselője azonos szövegű. Svédország, Norvégia, Dánia, Finnország pedig kü-

lön szövegű meghívást intézett. A válasz este félnyolcor érkezett meg. A tanács nyomban szavazásra bocsátotta az állandó tanács tagság kérdését. A jelenlevő 13 tanács tag állam közül három, Panama, Argentína és Portugália tartózkodott a szavazástól. A többi azonban egyhangu határozattal kimondta, hogy

Szovjetországnak állandó tanács tagság jár, mihelyst a közgyűlés belépését a nemzetek szövetségében elfogadja. Ajánlja a közgyűlésnek a határozat jóváhagyását. A népszövetség közgyűlését hétfőre hívták össze.

A lengyel közvélemény követeli a közös lengyel-magyar határt

Lengyelország genfi lépésének fejleményei

London, szeptember 15. A Times írja legutóbbi számában a következőket: Magyarország nem tud rokonszenvezni a keleteurópai egyezmény-javaslatlalt, mert a közép-európai területi statusquo fenntartását célzó egyezményrendszer utolsó lányszemének tekinti azt. Hangoztatják Budapesten, hogy

Lengyelország eddig nem avatkozott bele a lmai kérdésbe, soha nem ratifikálta a trianoni szerződést és mindig csak elégedetlenkedik déli határaival.

A lengyel közvélemény

mindinkább követeli a közös lengyel-magyar határt

Énnélfogva Lengyelország csatlakozása olyan egyezményhez, amelynek célja a jelenlegi határok biztosítása és amelyet Csehszlovákia is

aláírna, magyar felfogás szerint a lengyeleket eddigi magyarbarát politikájuk feladására kényszerítené.

NAGY Tüntetések Lengyelországban

Varsó, szeptember 15. Tegnap este Varsó egyik központi terén nagyszabású tüntetést rendeztek. 300.000 ember gyűlt össze, hogy kifejezze a nemzet együttérzését Beck külügyminiszter esütörtöki genfi nyilatkozatával. A város polgármestere beszédet intézett a tüntetőkhez. Beszédében hangsúlyozta, hogy Lengyelország határozottan megköveteli a jövőben is, mint ahogy azt a multban is tette, hogy a nemzetek között egyenlő bánásmódban részesítsenek mindenkit.

A város polgársága megmutatta ezzel az egyöntetű véleménynyilvánításával: nem fogja tűrni, hogy nemzetközi szervek jogtalanul beavatkozzanak Lengyelország ügyeibe.

A tömeg késő este bejárta a fellobogózott uccákat, közben sűrűn hangzottak az »Éljen Lengyelország!« »Éljen Pilsudszki!« kiáltások.

Hasonló tüntetéseket tartottak Lengyelország többi nagy városai-ban is. Különböző egyesületek határozatot fognak hozni, amelyben kijelentik, hogy csatlakoznak Beck külügyminiszter állásfoglalásához.

ahogy Rákóczi korát s Szécheni egyéniségének felrajzolását sem tudjuk okvetlenül a Szeffűiek szellemtörténeti megvilágítása szerint elfogadni.

Míg a turanisták lázasan keresték azokat a szalakat, amelyek Kelet felé visznek, addig vajmi kevesen voltak és vannak, akik székallódott saját fajtánknak életét, hollétét, bölcsőjét és koporsóját keresték volna, mint erőforrást. Kelet lázasan-mélázó kutatása közben elfelejtettük keresni fajtánkat a valág négy tájékán. Pedig nincs világ-rész, nincs hely e széles világon, ahol földbe ne verhetnők a magyar zászlót s ne kezdetnők el eredményesen a magyar seregszemlét s a magyarság toborzását.

Az amerikai magyarság értékét so-

káig ismertük és elismertük. Elismer-tük, amíg a magyar fajta a prosperi-tásban élő Amerikából ontotta haza-felé a dollármilliókat, de mióta a Tri-anonban négyfelé szabdalt magyar test-vérek hazátlan, kiüldözött búsmagyarok-at adna a világnak, Amerikának, Ka-nadának, Kubának, Mexikónak, Dél-amerikának, azóta megsokasodott gon-djaink között alig jut időnk, a magyar-ság tényleges birtokállományával fog-lalkozni.

Egy nép ereje, történelmi elhivatása — mondotta a Duce — az illető nép szaporodási készségétől, a nép expanzi-tásától, a nép számbeli fölényétől függ. Nem vádaskodunk, de más nemzetek sokkal több gondot fordítanak az egve-dekre, a családokra, mint mi gondot

fordítunk egész magyar rajokra, mint aminő gondot fordítunk a milliós ma-gyarságot magában foglaló Magyar-Amerikára, a százezres magyar erőt je-lentő Magyar-Kanadára s a tőbbszáz-ezer kiüldözött magyart számláló Ma-gyar-Délamerikára.

Az ázsiai turanizmust ápolhatjuk, ápoljuk is, de a szeretszört magyarság jelenkező, vészkiáltó turanizmusát nemzeti öntudatunk és becsületünk pa-ranesszava szerint kezeljük, emeljük és erősítsük. Ne a 8.600.000 magyar kergesse az ázsiai turanizmust, de a vi-lágon szétszört 15.000.000 magyar nép ereje tudatában gyűjtse maga köré faj-testvéreit, hogy ezekkel együtt, ezeken keresztül lehessen hasznára, újból az emberiség kulturájának.

Divatcipőudonságok érkeztek

Mandel Lipót Rt. cipőáruházába,
Ferenc József ut 28. Tel.: 33-52.

Az egyenlő elbánás elve érvényesül a három vidéki egyetemen mondja Hóman Bálint kultuszminiszter

Szeged még mindig előnyben van a debreceni egyetemhez viszonyítva

Mint ismeretes Szegeden nagy nyugtalanság támadt az egyetemi tanszékek leépítése körül. Erről a kérdéssel nyilatkozott most Hóman Bálint kultuszminiszter a következőkben:

— Egyáltalán nem értem a szegediek nyugtalankodását, hiszen mind az egyetemi tanszékek számának a megállapításánál, mind pedig általában az egyetemi kérdések rendezésénél

minden tekintetben honoráltuk Szeged, Debrecen és Pécs városok közönségének, valamint e városok egyetemének óhaját,

hogy a karok összevonása helyett a tanszékek létszámának csökkentésével oldjam meg a redukeiót.

— Bár elvi ellensége vagyok minden lineáris csökkentésnek, az említett városok helyi, vagy helyesebben vélt helyi érdekeire való tekintettel a három vidéki egyetemről mégis lineáris tanszék csökkentést hajtottam végre olyképpen, hogy a három egyetem teljesen egyenlő elbánásban részesüljön.

— Nincs tehát szó semmiféle új vagy váratlan rendelkezésről.

A három vidéki egyetem tanszékeinek létszámát egyöntetűen állapítottuk meg

és ez idő szerint a teológiai karon 7, a jogin 11 és az orvosin 14 tanszék marad meg egyformán mind a három egyetemen. Pécsen az orvosi kar létszáma eggyel nagyobb, miután természettudományi tanszék nem lévén, a fizika tanításáról is az orvosi karon belül kellett gondoskodni.

Az egyenlő elbánás elve tehát mind a három vidéki egyetemen érvényesül. Szeged annyiban előnyben van a debreceni egyetem fölött, hogy szemben a debreceni egyetem négy matematikai és természettudományi tanszékével, ott teljesen kiépült matematikai és természettudományi kar van.

— Klebelsberg-féle normállétszámhoz képest az 1934-35. évi költségvetés normállétszáma Szegeden négy tanszékkel csökkent, a tavalyi létszámhoz képest pedig tíz tanszékkel. Itt többek között megszüntek a normális létszámra való áttérés következtében a harmadik matematikai, a harmadik kémiai, a második jogbölcseleti és nemzetközi jogi, a második irodalomtörténeti, a második pedagógiai és a második filozófiai tanszék. Szegednek semmi oka sincs panaszra és az a

Orvosi műszerek

ortopéd készítő

Ludtálpbetétek gipszintá után.
Nickelezés szakszerűen

Szabó István Piacu. 42

(Pannonia udvar.)

feltevés sem állja meg a helyét, mintha a szegedi egyetem felszereléséből a Rockefeller-intézetől kapott felszerelést máshová helyeztem volna át. Mindössze arról van szó, hogy az átszervezés következtében a Szegedről Debrecenbe áthelyezett egyik professzor a maga kutatásainak befejezésére szolgáló eszközöket a Rockefeller-alapítvány engedélyével Debrecenbe vizesi át ideiglenes használatra

A DEBRECENI EGYETEMRE FELVEHETŐ ELSŐ ÉVES EGYETEMI HALLGATÓK LÉTSZÁMÁNAK FELEMELEKÉSE KÉRİK

Eddig tart a kultuszminiszter

nyilatkozata. Valóban Szegednek nincs oka különösképpen panaszra, mert a debreceni egyetem költségvetését csökkentették még pedig 100.000 pengővel. A debreceni egyetemen is a felvehető első éves hallgatók számát alacsonyabban állapították meg, mint a múltban. Így például az orvosi karra csak negyven első éves vehető fel, holott közel százan jelentkeztek, a jogra százötven vehető fel, itt is mintegy száznyolcvan jelentkeztek, a bölcsészeti fakultásra hetvenet lehet felvenni, holott több mint százötven jelentkeztek. E tényből kifolyólag az egyetem tanácsa az első évre engedélyezett létszám felemelését kérte a kultuszminisztertől.

Virányi alispán hétfőn megkezdte Debrecenben a kihallgatásokat

A debreceni városi tisztviselők fegyelmi ügyében mint ismeretes Virányi Sándor szabolcsi alispánt rendelte ki a belügyminiszter vizsgálóbiztosul. Megirtuk, hogy Virányi Sándor alispán a városházán kap hivatali helyiséget, még pedig dr. Vargha Elemér h. polgármester szobáiban. Ezeket a helyiségeket már rendelkezésére boesátották Virányi Sándor alispánnak. Dr. Vargha Elemér beköltözött a polgármesteri helyiségek egyikébe, dr. Csóka László tanácsnok pedig a 3-as számú szobát foglalta el. Hétfőn már a felszerelt hivatali helyi-

ségek Virányi Sándor alispán rendelkezésére állanak.

Hivatalos értesítés ugyan nem érkezett, azonban minden valószínűség szerint hétfőn érkezik meg Debrecenbe Virányi Sándor alispán és azonnal megkezdte a kihallgatásokat is. A leghosszabban dr. Vásáry István polgármester kihallgatása és védelmének jegyzőkönyvbe foglalása fog tartani.

A fegyelmi biztos munkája természetesen aligha kerül valami nyilvánosságra.

A belügyminiszter megsemmisítette az Orvosszövetség tiltó határozatát az OTBA ügyben

Budapest, szeptember 15. Szombaton délelőtt újabb jelentős fordulat történt az Orvosszövetség és a kormány harcában az OTBA körül. Az Orvosszövetség vezetősége tudvalóan tegnap szótöbbséggel elhatározta, hogy megtiltja az Orvosszövetség tagjainak, hogy az OTBA orvosi állásaira pályázzanak és ezeket az állásokat elfogadják. Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben

az Orvosszövetségnek ezt a határozatát megsemmisítette.

A belügyminiszter rendelete indoklásában megállapítja, hogy az Orvosszövetség törvényes rendelkezése ellen hozott határozatot és ezért a belügyminiszter mint legfőbb fegyelmi hatóság ennél a jogánál fogva az Orvosszövetség határozatát megsemmisítette.

A belügyminiszter rendelete így hangzik:

»A belügyminiszter hivatalból felülbírálat alá vette a Magyar Országos Orvosszövetség igazgatóságának azt a határozatát, amellyel a szövetség tagjait az OTBA-nál újonnan szervezett állásokra való pályázattól eltiltotta.

A felülbírálatok kapcsán a belügyminiszter az egyesületek feletti legfőbb felügyeleti joga alapján

úgy ezt a határozatot, mint a szövetség szerveinek összes illetékmű határozatait mint a kormány törvényes hatáskörébe ütköző egyesületi határozatokat megsemmisítette.

HETSZÁZ MÁV-ORVOS KILÉPÉS!

A belügyminiszter tegnap tudvalóan rendeletet adott ki, amelyben megállapítja, hogy az Orvosszövetségnél vállalt tagság a köztisztviselői állással összeférhetetlen és a közhivatali fegyel-

követelményeivel nem egyeztet. hété össze. Ezért az állami egészségügyi intézetekben működő orvosok egymásután lépnek ki a szövetségből.

Hetszáz máv orvos lép ki ennek következtében.

Kilépett az Orvosszövetségből Teglássy Béla főorvos képviselő is.

Hétfőtől kezdve másolatban kiadják a bírósági tárgyalások jegyzőkönyveit

Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztagja és a kir. törvényszék elnöke között létrejött megállapodás folytán a debreceni járásbírósnál és törvényszéknél szervezett gépirószolgálat a hó 16-án veszi kezdetét.

Atörvényszéknél a polgári bírók mellé beosztott fogalmazók csak a tárgyalási jegyzőkönyvek megrendelt másolatait szolgáltatják ki, míg a járásbírósnál alkalmazott írógyakornokok a tárgyalási jegyzőkönyv másolatán kívül a gépirószolgálat, vagy kézírással készített bírói határozatok, megkeresések és a periratoknál elfekvő esatlmányok megrendelt másolatait is kiszolgáltatták.

A másolatokért az osztag által meghatározott díj fizetendő. Egyelőre ez a díj a járásbírósnál 100 P-perértékgig 10 fillér, 500 P-ig 20 fillér, 1000 P-ig 30 fillér, 1000 P-ön felül 40 fillér. A törvényszéki eljárásban értékre való tekintet nélkül 40 fillér. A díj iratmásolati laponként (2 oldal) fizetendő. Minden megkezdett lap a díjfizetés szempontjából 2 oldalnak számít. A díjak mindenkor előre fizetendők.

A másolati díjakat, mint a jog érvényesítésére, vagy a védelemre szükséges kiadásokat a bíróságok a Pp. 425. §-a alapján a vesztés fél ellen mindenkor megtiltik, illetve a Pp. 18. §-a alapján saját fél ellen megállapítják.

A gépirószolgálat keretében előforduló minden panasz az Ügyvédszövetség osztagjának ügyvezető elnökéhez intézendő.

A gépirószolgálat fenntartása csak úgy lehetséges, ha ugy az ügyvédek mint a jogkereső közönség minden esetben igénybe veszik.

Intézeti ruhák és bluzok, ruhaszövetek, csikos és fehér bluzvásznak, kötények, fehérnemű és ágynemű vásznak, paplanok, harisnyák, zsebkendők, esőernyők fehérnemű számok

a legolcsóbb árban

Petrik Károly

rőtűs és rövidáru üzletében
Szent Anna u. 5.

Telefon 12-44. Telefon 12-44.

Meteor Csillár

Részle're is
adunk

VEZET

Árjegyzék
ingyen.

Ferenc József-út 9. szám
(Eika mellett.)

Nem emlékszem semmire, csak arra, hogy jókedvű voltam, mondotta kihallgatásán az olajütői gyilkos

Kovács Antalt vasárnap átadja a rendőrség az ügyészségnek.

Részletesen beszámolt a »Debre-
czen« arról a gyilkosságról, mely
az elmúlt éjszaka történt az olaj-
ütői korema előtt. Kaszás János
Olajütő 80. szám alatt lakó mun-
kást szívészúrta hosszú pengéjű
késével Kovács Antal napszámos
és azután szépen megtörülte a vé-
res kést és hazament a Hajnal ue-
cán lakására, ahol lefeküdt. Az
ágyból hűzték ki a rendőrök s úgy
vitték fel a rendőrségre. Elkoboz-
ták az éles pengéjű bieskát is, mely
a szoba asztalán volt.

— Mit akarnak tőlem — méltat-
lankodott a gyilkos — nem szökök
én meg, hisz láthatják, hogy nem
bujdosok. Nem csináltam én semmi
nagy dolgot!

— Hát magának az semmi, hogy
agyonszurta Kaszás Jánost!

— En nem akartam megölni sen-
kit, csupán a sötétben dőlködtem a
késsele, mert attól féltem, hogy
megvernek!

— Maguk már a koremban is
verekedtek és megfenyegették Ka-
szás. Azért ment ki a sötétbe, hogy
a hazafelé tartó embert leszurja!

— En kérem nem emlékszem
semmire, csak arra, hogy jókedvű
voltam!

Kovács Antal a kihallgatás to-
cábbi során is tagadta, hogy ké-
szült volna Kaszás János leszurá-
sára. A rendőrség a kihallgatások-
at folytatja tovább, hogy bizonyí-
tani tudják azt, hogy Kovács szán-

dékosan szúrta le ellenfelét.

A rendőrségen sorra kérdezik ki
mindazokat, akik részt vettek a
koremai mulatozáson és tanui vol-
tak a nóta miatti veszekedésnek.
Kikérdezte Szabó Gyula rendőrka-
pitány Kovács Antal feleségét is,
aki sirva bizonyította a rendőrsé-
gen, hogy az ő férje igen jó ember
és nem gyilkostermészeti.

— Szelid ember az kérem, nem
árt az senkinek, ha nem muszáj —
mondotta. — de az volt a baj, hogy
felingerelték és akkor nem is tudja
mit csinál! A szelid bárány is meg-
vadul ha zavargatják, hát nem
igaz?

A feleség vallomásaival szemben
azonban többen tettek olyan vallo-
mást, mely szerint Kovács izgága
és veszekedős ember, aki minden
esekélyiségért már leszurással fen-
yegetőzött.

A rendőrség azt is megállapította
a kihallgatások során, hogy Ko-
vács Antal két társával hat liter
bort ivott meg összesen. Este jókor
hozzákezdtek a boriváshoz. Meg-
kezdték a mulatozást a Széchenyi
uccán és úgy vonultak az Olajütő
felé. A tanuk szerint nem volt Ko-
vács olyan részeg, hogy ne tudta
volna mit csinál.

A rendőrség a nyomozást vasár-
napra befejezi és átadja az ügyés-
ségnek Kovács Antalt, aki egy
cseppet sem tört meg és jókedvűen
nevetgélve beszélget a »dologról«.

Sokan rosszul lettek a meggyil- kolt Kovács Erzsébet temetésén

Többen azt hitték, hogy pénteken lesz a temetés és hiába mentek ki
a temetőbe.

Szombaton délelőtt 10 órakor te-
mették el Kovács Erzsébet 28 éves
bejárónőt, akit Szász József esend-
őrszakács a múlt reggel a Piac uc-
ca 77. szám alatt olyan kegyetlenül
meggyilkolt. Sokan úgy tudták,
hogy a temetés pénteken délután
lesz s erre az időre több mint száz
ember ment ki a Köztemető ravat-
alozójához, ahol megtudták, hogy
szombaton délelőtt tartják meg a
temetést.

Kovács Erzsébet a kisorvatalozó-
ban volt felravatalozva. A szom-
bati temetésre eljött a bátyja, Ko-
vács Tamás mőtéri rndőrfőtörzs-
örmszter is. A közönség soraiban ott
volt az elhunyt gazdája, dr. Brück

István ügyvéd és felesége is, ezen-
kívül számos ismerős.

Az elhunyt Kovács József ref-
lelkész bucsuztatta, aki megható
imát mondott. A temetés olyan drá-
mai hatása volt, hogy a jelenlevők
közül sokan rosszul lettek a meg-
hatottságtól és szomorú visszaem-
lékezéstől. A temetést a Gebauer
temetkezési intézet rendezte.

Derüs angol otthon

huzamosabb ideig Budpesten tartózkodó fiatal
hőgyök számára az angol nyelven tanuló mintá-
lára, Budapest legszébb és legúj. Kiváló angol
társaság. Mérsékelt árak.

Gerle Maria
Budapest-Rózsadomb II. Áldás-utca 3. sz.

GYAPJUSZÖVET legolcsóbban Gabányinál PIAC U. 1.

ÉRTESÍTÉS.

EZ UTON HOZZUK SZIVES TUDOMÁSÁRA A MÉLYEN
TISZTELT VÁSÁRLÓ KÖZÖNSÉGNEK, HOGY SIKERÜLT
EGYIK LEGNAGYOBB ÉS LEGELŐKELŐBB GYÁROSUNK-
TÓL NAGYOBB TÉTEL SZAVATOLTAN TISZTA GYAPJU
NŐI DIVAT RUHÁRA ÉS KOSTÜMRE ALKALMAS SZÖVE-
TET IGEN MÉRSÉKELT ÁRBAN MEGVÁSÁROLNUNK.
ENNEK A SZÖVETNEK RENDES ÁRA 3.20 P VOLNA. MI
MOST EZEKNEK A SZEBBNÉL SZEBB ÉS DIVATOSABB-
NÁL DIVATOSABB ANYAGOKNAK

méterét 1'90-es

EGYSÉG ÁRON ARUSITJUK.

TEKINTETTEL A NAGY KERESLETRE, MINDEN VEVŐ-
NEK CSAK EGY RUHÁRA VALÓT SZOLGÁLHATUNK KI.

CSILLAG TESTVÉREK

PIAC- és SIMONFFY-U. SAROK.

Agyonverték a tyuktolvajt a felbőszült kispagdák

A debreceni esendőrparanesnok-
ságnak jelentették telefonon, hogy
Bereksurány községben agyonver-
tek egy legényt. A nyomozás során
megállapították, hogy Némethy
György kispagda udvarára éjszaka
behalt Ondó Bertalan legény, aki
már lopásért többször állt hatóság
előtt. Tyukokat akart lopni, de a
baromfiak lármát esadtak és Né-
methy kirohant az udvarra egy
nagy bottal. Vele együtt szaladt ki
Román Bertalan is, aki egy ásót
kapott a kezébe. Közrefogták a tol-
vajt és rákiáltottak:

— Adja meg magát és jöjjön a

A Kereskedelmi Aka- démiai szaktanfolyam ünnepélyes megnyitása

Szombaton délelőtt 12 órakor nyílt
meg a Kereskedő Társulat elnöksé-
gének részvételével a Kereskedelmi
Akadémiai Szaktanfolyam a Fiu
Felsőkereskedelmi Iskola aulájá-
ban. A fenntartó Kereskedő Társu-
lat részéről megjelent Kardos Gyu-
la elnök, Ferenczy Károly felügyelő
bizottsági elnök, Markovits Ignác
alelnök, dr. Ratkóczy János főtitkár.
Az ünnepélyt Heger Flóris helyet-
tes igazgató nyitotta meg. Rámuta-
tott arra, hogy a vidéken ez első
akadémiai jellegű szaktanfolyam.
Utána Kardos Gyula elnök üdvö-
zölte meleg, közvetlen szavakkal a
tanfolyam tanárait és hallgatósa-
gát. Hangsúlyozta, hogy a 240 éves
Kereskedő Társulatnak milyen régi
vágya teljesedik most, mikor az al-
só és középfokú kereskedelmi szak-
oktatás mellé megszervezhette a fel-
sőfokú kereskedelmi szakoktatás in-
tézmenyét is.

Ferenczy Károly felügyelő-bizott-
sági elnök magas szárnyalású be-
szédét azzal kezdte, mi indokolja ép-
pen most ennek a tanfolyamnak a
megnyitását. Rámutatott azokra a
fokozott követelményekre, amelye-
ket a mai közgazdasági élet állít fel
mindazok elé, akik gazdasági pá-
lyákon akarnak elhelyezkedni. A vi-
déknek ez az első ilyen főiskolai
jellegű tanfolyama felöleli mind-
azokat a tárgyakat, amelyek ma
már szinte nélkülözhetetlenek min-
den közgazdasági pályán. Így töb-
bek között a kereskedelmi tudomá-
nyok köréből a könyvvitelt, keresk-
levelezést, keresk. számtant, közga-
dasági és jogi ismereteket, keresk.
földrajzot, áruismeretet, német ker-
resk. levelezést, gyorsírást, gépirást
stb.

csendőrségre!

— Abból ugyan nem esztek —
ordította a tolvaj és kirántotta a
bieskáját.

A két kispagda kiakarta verni a
kést a tolvaj kezéből, de közben
ügy elverték, hogy koponyája szét-
tört és meghalt a helyszínen.

A csendőrök kihallgatás után
örizetbe vették a két gazdát és be-
kísérték az ügyészségre. Az eljárás
emberelés miatt indul meg ellenük.
Némethy és társa azzal védekez-
nek, hogy önvédelemből cseleked-
tek.

A megnyitó beszédek után a meg-
jelentek megtekintették a tanfo-
lyam helyiségeit, amelyek tisztasá-
gukkal és megfelelő elhelyezésük-
kel általános tetszést keltettek.
A tanfolyamon a beiratkozás még
tart. Jelentkezni lehet minden hét-
köznap délelőtt 11—12-ig.

x Arcképesigazolványba elsőrendű
vizítképet, három darabot, 2 pengőért
készít Liener fényképész, Csapó utca
1. szám.

Az „UNIO“

i. t. Tagjainak örömmel hozzuk
tudomására, hogy sikerült intéz-
ményükhöz belépésre megnyer-
nünk:

Béke Áruház

Szent Anna u. 3. sz. alatti céget,
szövet, selyem, bársony, flanell,
vászon, kelengyeanyag, paplan és
harisnyaárukkal, továbbá

Szántó Zsigmond

Piac u. 81. sz. alatti butorkeres-
kedő céget.

Fenti új és régi cégeink, előzé-
keny kiszolgálással és igen nagy
raktárral állanak mb. Tagjaink
rendelkezésére.

Az „Unio“ keretébe tartozó
kereskedők és iparosok
Központi Hírelrodája

HATVAN U. 1. Telefon: 29—30.

A Hungária

női kalapszalomban a legszebb,
legdivatosabb

női kalapokat

legolesőbban szerezhthi be.

CSAPÓ UTCA 5. SZÁM.
(Volt Csillag kalapszalomban.)

Erasmus

A mai vérzivataros idők, vulkánikus kirobbanások, világgégek korában, amikor minden állam hadviselésre kész állásban várja az alea jacta est jelszót, talán nem minden céltartósság nélkül választotta tárgyul Erasmus eszméjét az igazi adottsággal megáldott írónak Stefan Zweig, kinek művei szintén az emberi szélsőségek, fanatizmus áldozatát estek.

Aki szellemi életet él, s megpróbálta már gondolatait írásba foglalni, ismeri azon újongó érzést, amikor sajátjával — amely szünet nélkül foglalkoztatja, de még nem birt összesűrítve témává érni agyában — egyazon gondolatkörre talál kész műben, művészi tökélyvel kidolgozottan.

Ilyen újongó érzéssel találtam reá eszmekörömré Zweig Erasmusában, s az önzés szólatat meg akkor, amidőn ezt az eszmekört mindenki sajátjává akarom tenni, ezért szereném világáig kiáltani, olvassák el, talán eljön az idő, amikor nem bukik el az eszme és tápdús talajra talál az elvetett mag.

Erasmus című könyvében kordépet vetit élénk a kivételes tehetségű Zweig. A fölfedezések, a megújulás korát, a Renaissanceot, amikor az észlelyeket értékelni kezdik, a művészeket megérdemelte kitüntetésben részesítik, a ráébredve, hogy a művészi alkotások túl-élők a háborús, politikai teteket s „életélt látnak a szellem uralmában”. Amikor a szellem arisztokratái nem elégszenek meg pusztán hittel, imával, mint elődeik, hanem kérdezőnek és kutatnak, s szimbólumuk a könyv és nem a kereszt.

Korkép ez a mű, tág világszemlélet és benne Erasmus az ő isteni kinyilatkoztatásszerű eszméjével külön tanulmány.

Erasmus, az a majdnem félévezredel előtt élt katolikus szerzetesből lett humanista, bölcsész-író, ez a hontalan Kozmopolita, korának legnagyobb embere, kinek kegyeiért pápák, császárok versengenek.

A békéért, kiegyenlítődésért küzd. Függetlenség a hitvallása: „mili concedo”. Egyetlen világvallással, egyetlen világnyelvvel, a szellem első eszperantójával, a latinul akarja megalapozni a boldogságot, s megváltani a viszálytól, összeférhetetlenségtől, a háborútól az emberiséget, Európai Egyesült Államot akar alapítani. Nemzetiségen túl emelkedett emberi ideált akar kitermelni.

Szabadság, függetlenség szószólója, szerinte meg kell őrizni a cselekvés, gondolat szabadságot, „mert szabadság nélkül nincs igazságosság”.

Mindenkor és mindenben pártonkivüli. (Talán éppen ezért vádolják ellenségi gyávasággal.) Pártonkivüli, mert: „A szellem embere nem lehet pártember, az ő birodalma az igazságosság, amely minden szakadással fölül-emelkedve önmagában áll”.

Véleménye, meggyőződése egyezik Ciceróval, mely szerint jobb egy igazságtalan béke, mint a legigazságosabb háború.

„Az embernek fel kellene ismerni, — mondja —, hogy a háború önmagától, szükségszerűen igazságtalanságot jelent, mert rendszerint nem azokat sujtja, akik hozzáfolyamodnak és akik ve-

zetik, hanem terhei mindenkor az ártatlanokra, a szegény népre hárulnak, amely sem győzelemben, sem vereségben nem rtmélheti a maga hasznát”.

A reformáció eszmei megalapozója, s az ő nyomdokain haladt tovább Luther Márton, aki már nem riad vissza az eszme keresztülvitele érdekében semilyen harci eszköztől sem. Itt és a predestináció tanán szembekerülnek egymással s mint ellenség válnak szét.

Abban az időben, amikor a szólás szabadság életvszélyt rejtett magában, képletesen, birkoltan, elvonatkoztatva, tréfa alá fejezték ki az írásművészek véleményeiket, gondolataikat. Erasmusnak szípközö, gúnyolódó szatirája a „bolondságok dícsérete” világhíres és örökbecsű. Voltaire és Shaw föle örökölték a szarkasztikus modort.

Idealista volt Erasmus a szó legteljesebb értelmében. Erős hittel hitt az írott szó szentségében és erejében, melyet képesnek hitt az emberi bestialitás magasabbrendűvé változtatására istenivé tökéletesítésére.

És midőn kortársait, jó embereit, barátait a legszörnyűbb halálművekkel végezték ki mellőle, látva, hogyan bukik meg eszméje, tudatára ébredt, hogy ő egy számalomraméltó fantaszta csupán, testben, lélekben megrokkant.

Zweig valami fönséges művészettel, szívbemarkolóan fejezi be könyvét azzal, hogy a teljes életében Kozmopolita elvet valló, nomád életet élő beteg, agg-lóles, valamely megmagyarázhatatlan titkos erőttől hajtva, utolsó napjaiban arra a vidékre megy vissza, ahol született és azon nyelven, melyen az utolsó szók elhagyják ajkát, sőhajtott utolsó „Isten legyen velem”-et. Miután megért oda — amiért egész életét hiábavalóan áldozta — hol örök béke honol.

Hő óhajításom, bár sok hozzája hasonló fantasztálval gazdagodna az emberiség és az elhittelt fenkőlt eszmék ne szóródnának szét, hogy megsemmisüljenek a kozmoszban, akkor nem kellene a túlvilágig mennünk az örök békéért!

Körner Gézáné.

Ez valóság

Órárt, ékszert olesón vásárolhat, óra, ékszerjavításokat szakszerűen jótállással készit SRETTTER JÁNOS óras ékszerés Batthyányi u. 13.

Meskó Zoltánt hitfelekezeti elleni izgatásért két heti fogházra ítélték

Budapest, szept. 15. Tegnap a budapesti törvényszék Schadt tanácsa előtt a vádlottak padján Meskó Zoltán országgyűlési képviselő, a nyilaskeresztesek vezére ült. A királyi ügyész

zsidó hitfelekezeti elleni izgatás miatt adott ki vádiratot Meskó ellen.

mert lapjában, a Nemzet szavában „Mérgezik” címmel olyan vezércikk jelent meg, amely az ügyész szegint alkalmas arra, hogy a keresztény hitfelekezettel, a zsidóság ellen izgassa.

Az elnök felolvassa a cikket, amely ezt írja:

„Anyagyilkos gyermekek, bestiális büntények, erkölcsi fertők jelzik a karakterisztikus zsidó szellem utját, amely nem lát nemzetet, nem ismer eszmét, csak egyet akar: pénzt faesarni a magyar nyomorból.”

Meskó Zoltán a cikk felolvasása után kijelenti, hogy a cikket nem ő írta, de mint a lap felelős szerkesztője, vállalja érte a felelősséget, amúgy is inkább, mert magáévá teszi annak teljes tartalmát.

— Ez a cikk nem a zsidóság ellen izgat, hanem olyan zsidók ellen, amilyenekről a cikkben szó van. Erre a szellemre mutatott rá már negyven év előtt Prohászka Ottokár, ez a cikk csak halványan adja vissza mindazt, amit Prohászka Ottokár hatalmas könyvében megirt, — mondja Meskó és ezzel a magával hozott iratesomókból vaskos könyvet vett ki.

— Csak nem akarja az egész könyvet felolvasni? — kérdi ijedten Schadt tanácselnök.

— Nem kérem, csak szemelvényeket akarok felolvasni belőle.

Végül mégis eláll a szemelvények

.....

Szermekék
első tudni való!!
a ruha csak akkor jó, ha
Wolsz Sándor
Kétf., Ru- és gyermekruha áruházából való
Csapó u. 10.

felolvasásától és tovább szonokol a cikkben aposztrofált szellem ellen. Majd újságcikkeket kap elő, azokból olvas fel néhány szemelvényt és statisztikai adatot Utoljára apróhirdetéseket olvas fel, majd egy heti lap cikkének címét, amely így szól: „Hogyan lehet koketter, plasztikai műtéttel szüzze operálni?”

— De, kérem, az ön cikke januárban jelent meg és ez az újságcikk, amelyet itt ismertem, csak augusztusban. Hát ez is hatással volt önmre? — kérdi az elnök.

— Minden ilyen és ehhez hasonló cikk hatással van egy keresztény, morális alapon álló emberre.

Meskó Zoltán végül azzal fejezi be védőbeszédét, hogy ő a tisztoság zsidóságot nem érintette cikkében, hanem az alantas, moesárba kívánczó szellemet, amely ellen sohasem fog megszünni harcolni. Ezután Bary Zoltán dr ügyész tartotta meg vadsbeszédét:

— A vádat fenntartom. Az csak dicséretes dolog, ha valaki a morált nem ismerő üzleti szellemet és nudistát propagáló szellemet ostorozza, ezért köszönet jár.

De nem lehet általánosító kijelentéseket tenni a zsidóság összességére amint ezt a szóban-forgó cikk teszi.

Ezért kérem a vádlott megbüntetését.

A védő felmentő ítéletet kért azzal, hogy Meskó nem izgatott a zsidóság ellen.

A törvényszék rövid tanácskozás után

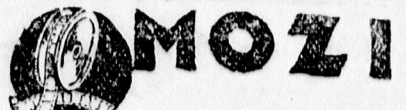
Meskó Zoltánt két heti fogházra ítélték az izgatás vétségéért.

Az ítélet indokolása szerint a cikk igazságtalan általánosítást és izgatást tartalmaz a zsidó hitfelekezettel ellen.

Az ügyész megnyugodott az ítéletben. Meskó és védője azonban fel-lebbezett ellene.

Az Édenben

szombattól kezdve minden nap
TÖRÖK GÉZA budapesti cigányprimás muzsikál — Jó és olcsó zónák, kitűnő borok
Reggel 5-ig nyitva.
Szíves pártfogást kér a tulajdonos a vasattal szemben.

A „Feketeszáru cseresznye”

óriási filmsikere a Vigszínházban

A „Feketeszáru cseresznye” debreceni bemutatója a film ünnepe volt. Hunyadi Sándor írói zsenije a darab tiszta magyar levegő hiánytalanul érvényesül ebben a remek filmben, mely valóban paradés produkciója a Metro-Goldwin-Mayer filmvállalatnak. A rendező olyan bravuros munkát végzett, amely szinte páratlanul áll a film történetében.

A szereplők játékáról, alakításul művészi értékéről csak a legmagyobb elragadtatással lehet szólni. Az érdekes és izgatón szép Kay Francis a maga pompás asszonyi ságával, mélységes beleélésével szinte felülmulta önmagát. A magyar tiszt szerepében Nils Asther ragyogó és elegáns alakítása külön élmény. Dusan szerepében a nagyszerű Walter Huston az évad legszebb alakítását nyújtotta. De a mellékszereplők is az élgárdából valók s így amit fölük kapunk, az száz százalékig művészet.

A közönség már az első két nap alkalmával egyhanguan megállapította, hogy a „Feketeszáru cseresznye” a legnagyobb, a legkiválóbb filmek közül való. A nagy, a kivételes sikerre jellemző, hogy minden előadászon zsufolóság megtelt a nézőtér és szombaton este tömegesen jegyeztek elő a vasárnapi előadásokra is.

A Vigszínház igazgatósága nagy szolgálatot tett a debreceni közönségnek, mikor ezt a briliáns filmet lekötötte. Erről a filmről, a film irrendenta eszméjéről sokáig fogunk beszélni nemcsak nálunk, de minden országban.

Az iskolák ifjusága is bekapcsolódik a lovas spor'ba

Alig néhány hete indult meg Debrecenben a lovarda s máris látszik az érdeklődés, hogy milyen fontos szerepet tölt be Debrecenben. Különösen nagy érdeklődés nyilvánul meg a lovaglás iránt a közép iskolákban. Az iskolák vezetősége maga is elősegíti és támogatja az ifjuságot, hogy úzhesse ezt a sportot, úgyhogy már néhány napon belül kezdetét veszi a tanulók csoportos oktatása. A lovarda vezetősége méltányolja a nehéz viszonyokat és ezért a tanítási díjat a legminimálisabban állapította meg, havonta fizetendő 3.— illetve 5.— pengőért hetenként kettő három lecke ad az iskola. A gyermekek egészségét szívén viselő szülők ez uton is felhívják, hogy gyermekeiknek adjanak alkalmat ennek a szép és egészséges sportnak a gyakorlására. Az egyetemi hallgatók is nagy kedvezményben részesülnek, mert a havi bérlet mindössze 10 pengő. Egyéb bérlet 15 pengő. Jelentkezni Rákóczi ut 13. szám alatt lehet.

Mosott rongyot

vesz launk nyomdja

Józsei kir. herceg-u. 1.

Vigmozi bejárat után

Csőbutorok a női szépség szolgálatában

A mai élet rohanó tempója termelte ki az új lakásművészetet. Ennek az új iránynak beláthatatlan szerepe lesz az otthon megreformálása és célszerűbbé tételében. A mai kor embere nagyobb gondot fordít a tisztaságra és így érti, hogy a lakás berendező és butor-tervezők egy olyan anyagot kerestek, amely a tisztaság követelményeinek száz százalékig megfelel, de mind emellett művészi hatásban is kiválóly nyújtson. Ezeknek a céloknak tökéletesen megfelel a cső. A csőből épített butor higiénikus, könnyen formálható alakjával tökéletesen használja ki a modern lakások kis szobáinak szűkre szabott méreteit és a kecsesen kigyózó vonalak artisztikus hatásukban messze elszárnyalják a nehéz és szilárd tömböket alkotó fabutorokat. Különösen nagy szerep jut majd ennek a butortípusnak az orvosi rendelők behutortozásánál

ahol a legfőbb követelménynek, a higiénianak éppen ez a butorfajta felel meg legjobban, de ezen túlmenően is a különböző színekre lakkozott csőbutorok kellemes otthoná várszolják a rendelőt.

Rendkívül szemléltető módon, hatásonosan bizonyítja a csőbutor gazdaságosságát, célszerűségét és rendkívül dekoratív hatását a Svetits bérpalotában dr. Borsos Ida orvos most megnyitott kozmetikai bőrgyógyászati rendelője. A rendelő butorberendezését a Neubauer sodronygyár készítette, amely ezzel a munkával megmutatta, hogy nemcsak kerítések készíthetők, hanem ebben az új iparágban is olyat tud alkotni, amely bármely hasonló gyártmánnyal felveszi a versenyt. A butor tervezője Schadek János gépészmérnök, aki mint a Neubauer sodronygyár vezetője jól esengő nevet vívott ki ma-

gának a szakmában, a lehető legjobban oldotta meg feladatát. Vigyázott arra, hogy a célszerűség mellett ne törpüljön el a dekoratív hatás sem. A csővek formálásánál a főelv az volt, hogy a butorok a lehető legnagyobb kényelmet nyújtsák. Egészen újszerű páratlan zsenialitással oldotta meg például a kozmetikai kezelő székeket. A legkényelmesebb, leghíjesebb helyzetben fekszik a páciens a ruganyos hevedereken nyugvó párnákon, úgyhogy sem a kezelő orvos, aki ebben a helyzetben a legkomplikáltabb kozmetikai műtéteket végezheti, sem a szolgálatát igénybe vevő nincsenek egymás terhére. De nemcsak ez a szék, hanem a berendezés többi darabjai is valóságos kis csodák a maguk nemében. A cső rekamiér, esőiróasztal, esőfotel, esőszékek a célszerűség mellett tökéletes harmóniában olvadnak fel a rendelő intím hangulatában és kellemes színteljesekkel üdítően hatnak a szemre. Valóságos szín és butorköltemény az, amit a nikkelezett, narancs piros és elefántesztinű csővek harmonikus vonaljai a falak tompa színeivel összhangban a csőből készült orvosi műszerszekrények, a diatermia és kvarzlámpa asztalkái, a műtő és műszerszettek nyújtanak vidám színekben, a csillogó nikkelt műszerekkel együtt. Pontosan azt a hangulatot adják, amely egy ilyen női és férfi szépítő szalonhoz feltétlenül kell.

De nemcsak a butorok szépségén van

**35 típusú Rádió
22 „ Kerékpár
között választhat
legolcsóbban.
Soltész
Kálvin tér 2.**

a hangsúly, hanem azon is, hogy mind-egyik darab a maga nemében a legtökéletesebb. Hisz a főcél itt az volt, hogy a dr. Borsos Ida orvosi kozmetikai rendelőjében folyó komoly kozmetikai munkákat a lehető legtökéletesebb műszerekkel végezzék el. Az operációkat egy szennyezésmentes új találmánnyal az elektromos operáló tűvel végzik teljesen fájdalommentesen, úgyhogy a forradás nem is látszik.

Ha a fentieket tekintetbe vesszük, bátran meg lehet állapítani, hogy dr. Borsos Ida orvos Svetits bérpalotában levő kozmetikai bőrgyógyászati rendelőjénél tökéletesebben és jobban felszerelt intézet nincs sehol a vidéken és hozzá hasonlót is csak Budapesten, vagy külföldön lehet találni.

Fák között.

Hol én lakom, a fák között,
az ősz már diszbe öltözött.

Az ökörnyal az ágakat
kötözgette és fönn akadt.

Mint turbánon a diadém,
úgy ül a lombon fönn a fény.

még mosolyog, de nem kacag,
mert madarak nem játszanak,

mind elröpült, nincs nóta, dal,
az erdő szép, — de ravatal...

sehol egy szó, egy nesz, egy hang,
csak szívem ver, mint bús harang

s a fű serege, pedig nem él,
csak hull-hull rá a falevél.

FÉNYES JENŐ.

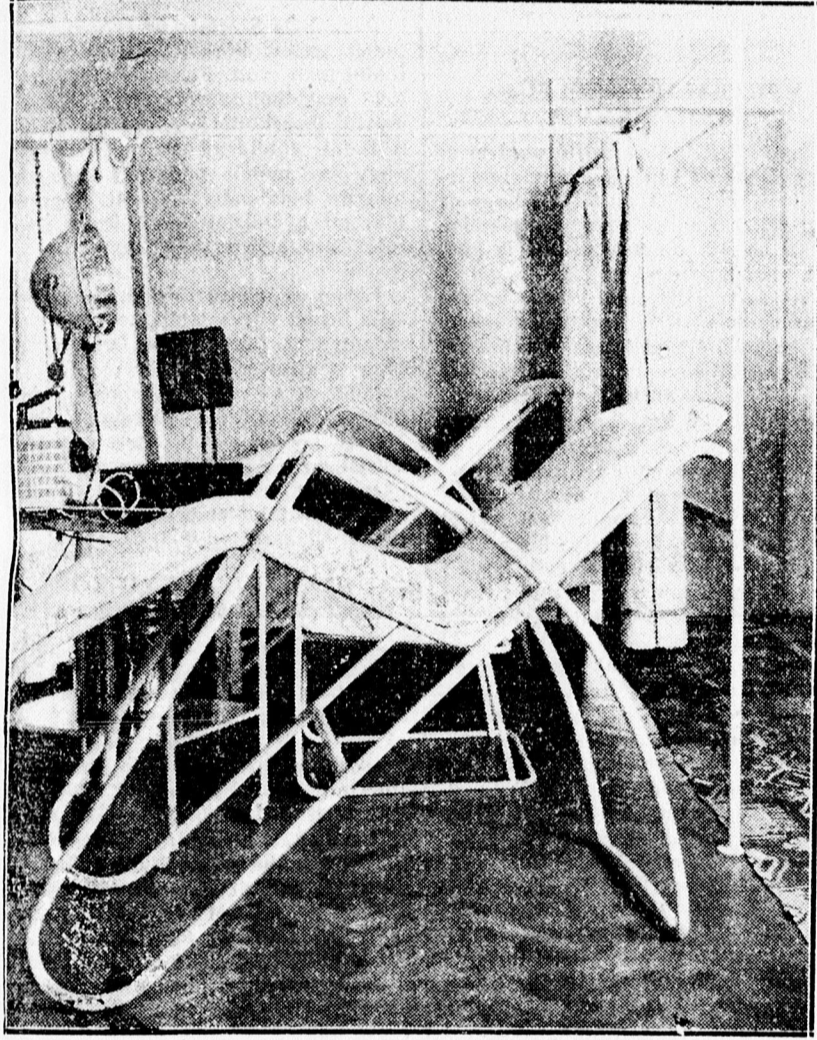
X Bármilyen fényképre van szüksége, keresse fel Liener műtermét, Csápó uccsa 1. szám alatt.

Szezonnyitó est az Ujságíró Klubban

Mint már jelentettük, az Ujságíró Klub Ferenc József út 26. számú alatti nagy termében havonta legalább egyszer, helybeli művészek bevonásával hangversenyt rendez. Ennek célja tisztán a zenei kultúra emelése és a művészi hangversenyek népszerűsítése, továbbá lehetővé akarja tenni a hangversenyek látogatását azok számára is, akik egyébként anyagi viszonyaik miatt hangversenyeken nem vehetnének részt. Erre mutat a vezetőség elhatározása, hogy a hangversenyeken belépődíj nincsen.

Értesülésünk szerint az első ilyen népszerű hangverseny október 7-én lesz és ennek műsorán K. Voith Honka ismert és kiváló operaénekesnő fog szerepelni. M. Németh Anna, a magyar rádió és koncertvilág kedvelt zongoraművésznőjével együtt. Szó van még arról, hogy a hangversenyt a Csokonai színház egyik művésznőjének prólogusa vezeti be.

A hangversenyt, mely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, vacsora és tánc követi. Helybiztosítás személyesen vagy 30—30 telefonszám alatt.

Az újrendszerű kozmetikai kezelőszék.

Látni kell a

Feketeszáru cseresznyét

a Vigszínházban.

**Vasárnap
3, 5, 7 és 9 órákor.**

**Hétfőn
3, 7 és 9 órákor.**

Debrecenben még egyre kísért Papp Béla szatmármegyei földbirtokos sötét árnyéka, ki az örökségért meggyilkoltatta a testvéröccsét

A kivégzett földbirtokos debreceni rokona, Papp György kereskedősegéd öngyilkossági szándékából egy villanykörtét evett meg. — Egy elsodort fiatalember története. — Szenzációs részletek a több mint három évtizeddel ezelőtt kivégzett Papp Béla utolsó napjáról.

Papp Györgyöt a törvényszék felmentette a szándékos emberölés kísérletének vádjáról

Mintegy 32 évvel ezelőtt történt, hogy Szatmár város határában a lázári országúton egy uri külsejű diák hullájára bukkantak. A diákot valaki agyonverte és kirabolta. A csendőrség széleskörű nyomozás indított a rejtélyes gyilkosság ügyében s egyszerre csak kipattant az országos szenzáció, melyre még ma is jól emlékszik a közönség.

Kiderült ugyanis, hogy a fiatal diákot a testvére,

Papp Béla szatmármegyei földbirtokos verette agyon egyik kocsisával, Zsoldies Mihállyal.

Papp Bélát annakidején a bíróság jogerősen halálra ítélte és a szatmári törvényszék udvarán ki is végezték. A gyilkosságra felbérlet Zsoldies Mihályt a bíróság életfogytiglani fegyházbüntetéssel sújtotta. Zsoldiesot azóta már kiengedték a fegyházból, de az ő további sorsa nem ismeretes.

Papp Béla kivégzése óta több, mint három évtized telt el. Sötét árnyéka, szörnyű emléke azonban még egyre kísért s a babonás emberek éppen az ő véres emlékével hozzák összefüggésbe egy debreceni fiatalember sorsát, akit valósággal elsodort az élet.

A KIVÉGTET FÖLDESUR DEBRECENI ROKONA.

Ez a debreceni fiatalember Papp György 22 éves kereskedősegéd, akinek a dúsgazdag Papp Béla a nagybátyja volt. Papp Györgyöt a szülei eredetileg uri pályára nevelték, a fiu azonban gyengén tanult s talán az anyagiak is közrejátszottak abban, hogy az előkelő Papp-család sarja végül kereskedősegéd lett.

A nyugtalan véru Papp György 1932. évben megismerkedett Engel Piroksa debreceni leánnyal, akinek hevesen udvarolni kezdett. A leány szívesen fogadta a csinos fiu közeledését. Papp György ebben az időben a dohánygyárban dolgozott, ahonnan azonban később elbocsátották. Ettől kezdve a fiatalember életének útja fordult. Mintha a gyilkos nagybácsi vezetés árnyéka lebegett volna fölötté. Nem találta helyt s állandóan fantasztikus terveket szőtt.

SZÁNDÉKOS EMBERÖLÉS KISÉRLETÉNEK BÜNTETÉVEL VÁDOLVA

Ezekben az időkben Papp György úgy szerepelt, mint Engel Piroksa vőlegénye. A leány anyja állítólag bele is engedett a házasságba, de amikor a fiatalember állás nélkül maradt, kijelentette, hogy a házasságból nem lehet semmi s a leghatározottabban ellenezte a további barátságot Engel Piroksa és Papp György között.

A fiatalok azonban ennek ellenére is többször találkoztak. 1933. július 30-án szintén együtt töltötték a délutánt a Nyilastelepen egyik ismerősüknél. Mikor azonban hazafelé indultak, útközben hevesen összeshólkóztak.

A veszekedés hevében Papp György egy kukoricás mellett torokon ragadta a menyasszonyát, de közben arament Nyiregyházi Erzsébet, mire a fiatalember elengedett az elalélt leány nyakát és elmenekült.

Feljelentés folytán eljárás indult Papp György ellen, akivel szemben az ügyészség szándékos emberölés kísérletének büntetése miatt emelt vádat. Ebben az ügyben júniusban volt az első főtárgyalás a debreceni törvényszéken, de akkor a védő, dr. dersenyei Léva Zoltán ügyvéd bizonyításkiegészítő indítványára a bíróság elnapolta a főtárgyalást.

FELMENTŐ ITELET PAPP GYÖRGY ELSŐ BÜNYÜGYÉBEN

A törvényszéken dr. Fövényessy Sándor tanácselnök büntető tanácsa szombaton tárgyalta folytatólagosan Papp György első bünyügyét. A tárgyalás iránt rendkívül nagy volt az érdeklődés, de dr. Csath Kálmán ügyész indítványára a tanácselnök zárt ülést rendelt el s így arról nincs módunkban tudósítást közölni.

A bizonyítási eljárás befejezése után azonban az ítélet kibírdetésére Fövényessy tanácselnök nyitotta tette az ülést.

A bíróság Papp Györgyöt az elhangzott tanuvalomások alapján felmentette a szándékos emberölés kísérletének büntetése alól. A könnyű testisértés vétsége ugyan fennforog a vádlott ellen, de miután a sérülés 8 napon belül gyógyult és a sértett leány nem kívánta Papp György megbüntetését, ez alól a vád alól is felmentette őt a törvényszék.

A felmentő ítéletet ugy dr. Csath Kálmán ügyész, mint a vádlott és védője, dr. dersenyei Léva Zoltán tudomásul vette s így az jogerős.

Ezután a magistermetű, elegáns megjelenésű Papp György meghajította magát a tanács felé s halkán mondotta: — Nagyon szépen köszönöm.

Ezután a szuronyos fogházor kíséretében visszament a fogházba.

Ettől az üggyől függetlenül ez év nyarán újabb büneszekelmények miatt indul eljárás Papp ellen.

TOVÁBB A BÜN UTJÁN.

Ugy látszik, Papp György ekkor már nem tudott megállani a bün útján. Olyan barátok társaságába került, akik a betöréses lopásból akartak megdagodni. A kalandos természetű fiatalember összeszóvalkezett Sulyok László debreceni borbélysegéddel és ennek társaival s a nyár folyamán a bünszóvalkezett tagjaival számos lopást követett el.

A nyomozás adatai szerint augusztus 5-én Papp György Sulyok Lászlóval

Berzéli Ferenc fényképész birtokából hamis kules használata mellett 200 pengőt meghaladó értékű fényképezési felszerelési cikket lopott el.

Ezt megelőzően Kiss Ernő fuvaros segítségével Oláh István hentesből 70 P értékű bentésárut vitt el.

Szinte érthetetlen Papp György egész mentalitása a bünözés terén. Sokszor azt hihetnénk, hogy ezt az embert csakugyan valami végzet üzi a bün útján tovább. Néha mintha nem azért lopna, hogy anyagi előnyökhöz jusson, hanem csak azért követi el a bün, hogy a lopás beteg gyönyörűségét élvezhesse.

A FILCKALAP ÉS NŐI FÜZŐ, MINT ZSÁKMÁNY.

Hogyan lehetne az indító okot megmagyarázni Papp György cselekedeteiben akkor, ha azt látjuk, hogy ez az elsodort fiatalember a jelentéktelen értékű holmik megszerzésénél is köcskára teszi hosszú időre szabadságát. A nyomozás megállapítása szerint ugyanis június 30-án Illés Erzsébettel együtt Schwartz Jenő bezárt szekrényéből két darab női filckalapot, majd augusztus 5-én Vida Károlyné szekrényéből ugyancsak Vida Erzsébettel együtt egy női füzőt lopott el.

Julius közepén Papp György büntetésével, Kiss Ernővel bemászott Weisz Miklós lakásába s onnan egy rádiót „zsákmányolt”. Augusztus elején feltörte Rosenberg Salamon egyik szekrényét és onnan a már többször említett Illés Erzsébettel együtt ellopott egy műselvem ernyőt.

Ezeknek a tárgyaknak Papp György nem sok hasznát vehette, de ő mégis ellopta, mert talán a nagybátyja végzete megfertőzte az életét s ő nem tudott ennek a végzetnek gátat állítani.

A debreceni rendőrség a nyár folyamán erélyes nyomozást indított Papp György és társai kézrekerítésére s a nyomozás a legteljesebb sikerre járt. Így Papp Györgyvel együtt kézrekerült Sulyok László, Kondor Gábor, Kiss Ernő, Illés Erzsébet és Márvány István kiegészítő kézbesítő, akikkel szemben a debreceni vizsgálóbíróóság lopás, illetve crgazdasági miatt elrendelte az előzetes letartóztatását. Augusztus 8-ika óta ez a díszes társaság a debreceni kir. ügyészség fogházában várja, hogy mikor kísérik fel őket a törvényszék elé, ahol majd számot kell adniok az elkövetett tettekért.

MEGEVETT EGY VILLANYKÖRTÉT

A nyár folyamán Papp György es Illés Erzsébet között mélyebb barátság fejlődött ki, melyből szerelem lett. Mikor aztán a vakmerő banda a rendőrségre került, Papp György rendkívül elkeseredett. Talán feltámadt benne a szegényérzet és amikor a rendőrségi folyosókon arra várakozott, hogy ismét kihallgassák, valahogyan egy rossz villanykörtét kaparintott. A vil-

lanykörtét gondosan eldugta, nehogy bárki is megláthassa nála.

Mikor azután egyedül maradt a fogdában, az üveget megtörte és a szilánkokat megette. Azt gondolta, hogy a szilánkok kilyukasztják a belső részét és sikerül meghalni.

A villanykörté megevése után Papp György olyan rosszul lett, hogy félig elvesztette az eszméletét. A rendőrségen észrevették, hogy valami nincs rendben és kivallatták Pappot, akinek iszonyú kínjai voltak. Az életunt fiatal ember ekkor elmondotta, hogy öngyilkossági szándékából megevett egy villanykörtét. Erre kiszállott egy bizottság, amely Pappot megvizsgálta, majd az orvos hashajtót adott neki. Pár nap alatt annyira javult az állapota, hogy rendesen kosztolhatott.

PAPP BÉLA MULTJA

Papp György elsodort életével kapcsolatban érdekesnek tartjuk feleleveníteni a fiatalember nagybátyjának, Papp Bélának a multját, véres emlékü életét.

Papp Béla Szatmár megyében annak idején széles körben ismert gazdag földbirtokos volt. Felesége nagyon előkelő családból származott s általában családi összeköttetései igen jók voltak. A fiatal földbirtokost a kapzsiság vagy a mohó pénzvágy lassankint annyira hatalmába kerítette, hogy valóságos gyűlöletet érzett öccse iránt, mert meg kellett vele osztani a vagyont.

Ebben az időben történt, hogy Papp Béla öccsét halva találták a lázári országúton. A földbirtokos úgy mutatta, hogy nagyon fájlalja öccse tragikus halálát, de ez csak színészkedés volt. Mikor a csendőrség elfogta Zsoldies Mihály kocsist, Papp Béla alkalmazottját, az egész környéken megkezdődött a suttogás. A gyanu árnyéka rávetődött a földbirtokosra, aki azonban ennek ellenére is emelt fővel járt.

RAVALL A GYLKOS A GAZDÁJÁRA

Egyszer azonban szenzációs fordulat történt a borzalmas bünyügyben. Zsoldies Mihály, a gyilkos bevallotta, hogy ő ölte meg a fiatal Papp fiut, de ugyan akkor azt is elmondotta, hogy a gyilkosságra a gazdája, Papp Béla bujította fel, aki ezért pénzt is adott.

Erre a vallomásra az egész ország felszisszent. A nyomozó hatóságok végül is őrizetbe vették Papp Bélát, aki felháborodva tiltakozott a szörnyű vád ellen. Az egészézet bosszú művének mondotta, de hiába tagadta a bünösségét, a kötéll lassankint szorulni kezdett a nyaka körül. A bizonyítékok egyre másra gyűltek s végül tisztán állott az egész büny.

Papp Béla megtört és most már nem harcolt a végzet ellen, melyet szörnyű tettével önmaga hívott ki. A szatmári törvényszék annak idején az egész ország hallatlan érdeklődése mellett tárgyalta ezt a nagyszabású bünyügyet. A bíróság kötéllátteli halálra ítélte Papp Bélát, akit az esküdtészi tárgyaláson Szatmár város akkori országgyűlési képviselője, dr. Kelemen Samu ügyvéd védett.

A TESTVER HULLÁJA MELLETT A SZINHÁZBA.

A törvényszéki tárgyalás egyébként bővelkedett a szenzációs drámai részletekben. Az áldozatot azzal esalták ki a városból, hogy az öccsanyja beleg Erre a fiu elindult az utolsó útra. A felbérlet gyilkos az uton megtámadta és agyonverte. Az áldozat hulláját ott hagyta az uton, hogy azt a látszatot keltse, mintha rablógyilkosság történt.

Az esti órákban Papp Béla, ki már értesülhetett arról, hogy a sötét terv, az aljas merénylet sikerült, kocsiján Szatmár felé hajtott, mert a színházba akart menni. A kocsis útközben észrevette, hogy valaki fekszik az országúton. Szólt a gazdájának, hogy meg kellene állani és megnézni, hogy mi

Rőfös és rövidáru

üzletemet megnyitottam.

Legelőcsőbb bevásárlási forrás

Friedländer Jenő Piac u. 77.

(volt Ehrenreich helyiség.)

történt? Papp Béla azonban minden bizonnyal tudta, hogy ki fekszik az országúton és nem engedte, hogy a kocsi megálljon.

— Csak hajts tovább, — mondotta, — mert nem akarok elkésni a színházból.

Igy történt aztán, hogy amíg a testvér agyonverve, holtan hevert az országúton, a gyilkosság értelmi szerzője a legkisebb lelkiismeretfurdalás nélkül hajlatott el mellette és a színházba ment szórakozni.

A SIRALOMHÁZBAN.

Papp Béla bűnügye természetesen az összes fórumokat megjárta, de a halálbüntetést a Kuria is helybenhagyta. A védő kegyelemért a királyhoz folyamodott, de Papp Béla bűne olyan súlyos volt, a közvélemény annyira fel volt korbácsolva vele szemben, hogy I. Ferenc József elutasította a kegyelmi kérvényt.

Ma is élnek Debreczenben idősebb újságírók, akik jól emlékeznek még Papp Béla ügyére. Ők beszélték el munkatársunknak az alábbi érdekes részleteket a halálraítélt földbirtokos utolsó napjairól.

A kegyelmi kérvény elutasítása után a szatmári ügyészség fogházában az egyik szobát siralomháznak rendezték be. Itt töltötte az utolsó 24 órát Papp Béla. Abban az időben az újságíróknak nagyobb szabadságuk volt, mint manapság. Az ügyész azt is megengedte nekik, hogy belátogassanak a halálraítélthez a siralomházba. Egy ilyen látogatás alkalmával Papp Béla az egyik fővárosi újságírónak állítólag a következő kijelentést tette:

— Renkívül sajnálom, hogy holnap reggel nem olvashatom el a lapja tudósítását... De beláthatja, hogy ez nem tőlem függ.

Ma már lehetetlen volna megállapítani, hogy valóban megtörtént-e ez a kijelentés, de akik a multból ismerték

Papp Béla mentalitását, azok nem kétkelnek benne. Mert Papp Béla, ha néha megroppant is a szörnyű vád súlya alatt, nem tudta megtagadni cinizmusát.

A KIVÉGZÉS.

Ebben az időben az öreg Kozarek volt a hóhér, azaz a halálos ítéletek állami végrehajtója. Az akasztófa a szatmári ügyészség zárt udvarán volt felállítva, Papp Béla az utolsó perceig reménykedett abban, hogy családja mentési akciója sikerülni fog és ő megmenekül az akasztófától. Egyesek szerint az elítelt ezekben az órákban többször is elérzékenyült és siratta családját, amely miatta szenved.

Mikor kétségtelemné vált, hogy a megkegyelmezést jelentő távirat nem fog megérkezni, ismét felöltötte a cinizmus álarcaát és a lelkész kíséretében meglehetősen nyugodtan lépett ki a siralomházból, hogy meglegye az utolsó utat, mely a bitófához vezetett.

Az akasztófa előtt tudomására hozták, hogy a király a kegyelmi kérvényt elutasította. Ezzel mindjárt át is adták az elíteltet a hóhérnak.

Felvágta ereit a Piac uccán egy szakácsnő

Meghalok, mert lelkibeteg vagyok — írta bucsulevelében.

Szombaton délután hat órakor a Piac uca egyik bérházában Berzéki Sándor fényképész lakásában öngyilkosságot kísérelt meg a szakácsnő és a nagy konyhakéssel felvágta karján az ereket. A házat felverte a szakácsnő sikoltozása, aki szívtépő hangon kiabált a konyhából:

— Emberek segítség! Mentsetek

Mikor Papp Béla fellépett a bitófa előtti számolyra, még egyszer és utoljára felemelte fejét s odaszólt a hóhérnak:

— Az úr a pokolban is úr.

A nyugodt, tempós Kozarek ekkor esendesen megszólalt:

— Nagyságos úr, csak tessék nyugodtan maradni.

Ezzel a hóhér Papp Béla nyakába vetette a hurkot s néhány perc múlva komor hangon jelentette az eljáró ügyésznek, hogy az ítéletet végrehajtotta.

...Ismételjük, ma már nehezen lehetne megállapítani, hogy valóban így történt-e szóról-szóra Papp Béla kivégzése, de akik abban az időben ott éltek Szatmáron, vagy különösebb érdeklődéssel kísérték ennek a rettenetes bűnügynek egyes momentumait, azok így emlékeznek az esetre.

Papp Béla 32 éve halott, de emléke még mindig kísért a kortársak között és súlyos teherként nehezedik rokonának, Papp Györgynek életére. Remélni lehet azonban, hogy ennek a rossz útra tévedt fiatalembernek a lelke megtisztul a bűnhődés tűzében és legyőzi a végezetet

**Van már Önnek
habselyem
téli pongyolája?**

9⁸⁰ -ért kap a

HAVAS

Harisnyaházban

megrémült saját ömlő vérének látásától és sirva, sikoltozva kérte az embereket, hogy mentsek meg.

Ertesítették a mentőket, akik hamarosan megérkeztek és elsősegélyben részesítették a szakácsnőt. Elkötözték az ereket és beszállították a klinikára, ahol ápolás alá vették. Az orvosok véleménye szerint a szakácsnő állapota nem súlyos.

Szatmári Juliánna az öngyilkossági kísérlet előtt apró papírlapokra bucsuleveleket írt. Az egyik levél az öccséhez van címezve:

— Kedves öcsém — írja — nagyon sajnálom mindent, de nem tudom leküzdeni a bajt, halálba kell mennem!

Egy levelet Berzéki Sándornak írt:

— Nagyságos asszonyom, ne haragudjon, hogy nem végeztem el a dolgomat, de én lelkibeteg vagyok és meg kell halnom.

Szatmári Juliánna hiába akart meghalni, nem sikerült neki. Lehet, hogy a halál rémülete kigyógyítja lelkibetegségéből is.

X Arcképesigazolványba, elsőrendű vizitképet, két pengőért készít Llenei fényképész, Csapó uca 1. szám.

Csupa újdonság minden darab női ruházati osztályunkon!

Modellújdonságainkat igen olcsó szabott árban árusítjuk.

Női ruhák

Női kabátok

Bundák

Női bőrkabátok

Intézeti leányka ruhák előírás szerint!

Férfi ruházati osztályunkon:

Fü- és férfiruhák, átmeneti és télikabátok, városi és lengyelbundák minden minőségben.

Olcsó szabott árak!

Olcsó szabott árak!

MAGYAR RUHAIPAR

női felöltők, női- és férfiruhák nagyáruháza Debrecen, Bika szálló épületében.

Székelykeresztúron van eitemelve Petőfi?

Kőfallal vették körül a nagy költő sírját s koporsójára szegekből verték ki a nevét. — Fadgyas Bálint 48-as honvédfőhadnagy tollba-mondott visszaemlékezései új fénytvetnek Petőfi hamvainak hollétére

Nagyapák, apák és unokák örök kérdése roppen fel ma ajkakra: hol van Petőfi? Nemcsak egy nemzetnek, hanem az egész művelt világnak fáj, hogy egyik a legnagyobb költőknek ismeretlen helyen porlad a szellemi világ hő-dolatát ma is csak idegen helyen adják meg neki.

102 ÉVES FŐHADNAGY.

Néhány évvel ezelőtt élt még Sepsiszentgyörgyön idősebb Fadgyas Bálint. Ősz, nagybajszú öreg bácsi volt, a sok háború ezer ráncot húzott homlokára. Ő még emlékezett a negyvennyolcas szabadságharagra s személyes ismerője volt Petőfinak. Ezekről az emlékeiről beszélgettünk egyszer vele. Fadgyas bácsi nem kellett sokáig keresgéljen az emlékei között, mert híres és nevezetes dolgokat mondott el, amiknek ő volt a szemtanúja. Fadgyas bácsi a maga emlékezete szerint így tudta a dolgokat:

— Nagyon sokszor voltam együtt Petőfivel — mondta. — Együtt voltam Bem táborában s több alkalommal vacsorákon is együtt voltam Petőfivel. Mikor Kossuth katonai kormányzóknak küldte Bemet Erdélybe, ezt mondta neki: »A háromszéki és csiki székely zászlóaljokat vegye magához, menjen el minden táborba és a csapatok közül annyit vegyen magához, amennyit jónak lát, úgy, hogy azért a többi csapatok se gyengüljenek meg. — Azokkal együtt induljon Erdély visszafoglalására, ennek végrehajtására önt teljhatalmúlag megbízom.

Ekkor rendelték Bem mellé Petőfit, mint századost. Ettől a pillanattól kezdve Petőfi sohasem távozott el Bem mellől, hanem mindig lelkesített a csapatok között. Teleki ezredes haragudott Petőfire, mert a petőfigallér eltakarta a rangjelzést s akik személyesen ismerték, még őrnagyi kinevezése után is csak főhadnagynak szólították.

PETŐFI ELESIK...

— Mikor a segesvári csatában megszárták, Petőfi bevászorgott egy kukoricásba s ott összeesett. Daczó Gergely huszárornagy, aki később Héjjasfalvánál szintén elesett, négy székely huszárt visszaküldött a kukoricásba. Az orosz lovasság akkor már visszavonult. Daczó Gergely a katonákkal a hadiszekerek törmelékéből összeállított egy kis kocsit és arra fektették fel Petőfit s megindultak vele az úton.

— Amikor Héjjasfalvához közeltek, letértek jobbra az országútról és a patak mellett vitték mindenütt a még élő Petőfit, majd bevitték Székelykeresztúrra és ott Lázár Márton vendéglős istállójában a jászolba fektették a sebesültet, aki azonban ott a jászolban reggelre meghalt.

A TEMETÉS.

Hogy pontosan hová temették Petőfit, arról az egykori főhadnagy visszaemlékezésében nem szól, csak annyit mond, hogy sokat tanácskoztak, hova temessék el Petőfit. Végül is egy fa alá gödröt ástak, a holttestet koporsóba

tették s a koporsó födelén szegekkel kiverték ezt a nevet:

PETŐFI SANDOR.

Majd pedig a sírhalmot kőből és téglából emelt fallal vették körül s magát a sírt egy nagy lapos kővel borították be, hogy az idő viszontagságai ellen védve legyen.

Az okmányait Lázár Márton, a vendéglős vette magához. Azok között volt őrnagyi kinevezése is, valamint több dícsérő levél is. Később egy magasállású úr a saját családi kriptájába vitette a koporsót. Ez az úr — kinek nevét ugyancsak elhallgatja Fadgyas Bálint — később egyik Petőfi-ünnepségen a bizottság előtt szótartotta a dolgot s meghívta a bizottságot, hogy jöjjenek és győződjenek meg róla, hogy a Petőfi hamvai tényleg a kriptában vannak.

— A kriptá jökarban van és Petőfi ma is ott nyugszik — fejezte be a temetés történetét Fadgyas Bálint.

Még egy érdekességet mond el Petőfiről.

»Bemnek az volt a szokása, hogy csata előtt a zenekart és Petőfit a csapat élére állította. Olyankor Petőfi beszélt. Én is hallottam több ízben, de mondhatom, úgy csak Kossuth tudott még gyújtani.

Igy történt, hogy Petőfi, aki lelkesítője, szíve és lelke volt csapata, kukoricaföldön terült el megsebesítve, ugyanazon kukorica száraz között, ahol az ő láthatatlan János vitéze született. Onnan baráti kezek elvitték, hogy egy vendégfogadó istállójában, a jászolban haljon meg.

Halkulóban

Halkulóban már a dalom,
Elnémult a pacsirtaszó
Szürke felhők szárnyán,
Mégis ott áll az én szívem,
Mint hajdan a szabadsághős
Vérterve a vártán...

Nem kértem az életemben,
— Csak mielőtt eltemetnek —
Egy kis rózsaszálat.
Őszirózsák szirma között
Az ég felé szép mosolygó,
Csodás rubin szádat.

Halkulóban már a dalom,
Hulló könnyem, madáréneke
Végő útra keltek...
Megkérdezem: »Hova szálltok?...
»A selmeci temetőbe...
Gyöngyöden felcélnek.

BENYÓ JÓZSEF.

Keresztes gyors Budapestre

A katolikus nagygyűlés alkalmából, szeptember hó 23-án, vasárnap „Keresztes-gyors” (Kultúrvojt) indul Budapestre. A vonat Debrecenből indul hajnalban 4 óra 47 perckor, Budapest Keleti pályaudvarra érkezik 9 órakor. A vonat utasai résztvesznek a nagygyűlésen és egésznapot Budapesten tölthetik. A vonat Budapestről, a Keleti pályaudvarról visszaindul este 20 óra 45 perckor. Debrecenbe érkezik éjjel 1 óra 03 perckor.

A vonatra Debrecenből is sokan jelezték már eddig is. Menettérti-jegy ára mindössze 7.54 fillér. Jelentkezni lehet a plébánián. Jegyek kaphatók a Menettjegygarodában.

A tizenhármaském

Regény

(10. folytatás.)

Vargha őrnagy most érkeztetett és kutatva nézett széjjel az étteremben, mintha ismerősre vadászott volna. Kétszer is ránézett a vezérkari századosra, de aztán mindjárt másfelé fordította kutató tekintetét. A vezérkari százados mosolygott és elégedetten állapította meg önmagában, hogy ime, Vargha őrnagy se ismeri fel.

Mikor harmaszor is megakadt az őrnagy tekintete a századoson, akkor hunyorított rá az ismeretlen. Ekkor ismerte fel Vargha őrnagy az emberét. Szemével intett, hogy mindent megért és felismerte.

A szőke leány nemsokára hozta a gyuve-est és a pirított sonkát. Olyan szívesen és annyi jószándékkal szolgálta ki a századost, mintha élete legkedvesebb kötelességét teljesítette volna. Amint a százados elé rakta az ételt, összecsiszította a száját, cuppantott egyet és úgy mondta:

— Olyan finom, hogy magam is ezt fogok kérni vacsorára.

— Itt lakik a szállóban? — kérdezte a százados.

— Természetesen. Ejjel, nappal szükség van ránk, mert annyi a dolgunk. Bár annyi volna a jövedelmünk is.

— Mi fizetése van itt?

— A fizetés az semmi, jóformán. Koszt, lakás. De a tiszték borraivalóiból szépen begyűl...

— Mégis mennyi lehet naponta?

— Mondjuk ötven korona...

— Ej, hiszen az nagyon szép jövedelem...

— Szép, természetesen szép, de egy pár cipő kétszáz korona ebben az átkozott fészekben. Kapitány urat még nem láttam is. Talán

mostanában érkezett?... — tért váratlanul más témára a leány.

— Igen, én ma érkeztem. Most kaptam a beosztásom a hadosztályhoz, — ment bele a beszélgetésbe a százados.

— Hazulról, a Bácskából jött kapitány úr?

— Nem, én egyenesen Lembergől jöttem.

— Erdekes, én is onnan jöttem nyolc nappal, vagy kilenc nappal ezelőtt. — de hirtelen elharapta a további mondanivalóját a leány és mindjárt el is sietett, mintha menekülni akart volna a kapitány közeléből.

A százados követte tekintetével a leányt és nem kerülte el a figyelmét, hogy az menet közben alig észrevehetően odaintett az ulánusok asztalánál kiszolgáló fülbevalós bakának.

A százados leszakított egy darabot a rossz papírosú étlapból és csak annyit írt reá:

— Megvan az első nyom...

Aztán hozzá se nyult az ételhez, hanem felállt és úgy sietett el a Vargha őrnagy asztala mellett, hogy menet közben ráejtette az összegyűrt cédulát az őrnagy asztalára. Majd tovasietett a kézmosó csapnál állott meg, ahol gondtalanul megmosta a kezét, mintha egyéb dolga se volna a világon, mint tiszta kézzel enni a csernovitzi Hotel London éttermében.

Jóízűen és sokat evett. Drága magyar bort bontott és abból is ivott elég takarosán. A leány később visszakerült és megkérdezte, hogy tésztát, sajtot parancsol-e. Mindent kért. Még feketét is.

A végén tekintélyes számlát tett ki a vacsorázása, de ő még ráadásul a könnyelmű és anyagi dolgokban bőkezű huszártisztek szokása szerint huszkoronás borraivalóval kedveskedett a leánynak.

A leány boldogan irult, pirult és mohón gyűrte keblébe a pénzt. Aztán szegyenkezve, de mestersége szokásához híven megkérdezte:

— Es most lefekszik, úgy-e?

— Hát mit csináljak, fiacskám?

— Gondoltam, hogy 11 óra után lesz egy órai szabadom és elbeszélgettünk volna a Bácskáról...

A százados hátát kellemes bizsergés járta át.

Szemébe nézett a leánynak és az most nem bírta elviselni a férfi tekintetét.

Szegyenlősen elfordította a tekintetét és úgy mondta:

— Ne gondoljon ám semmi olyant rólam, kapitány úr! Akár hiszi, akár nem, de én nem olyan lány vagyok. Nem, nem nekem vőlegényem van. Én csupán és kizárólag beszélgetésre gondoltam. Én Csernovitzban is tisztességes leány akarok maradni...

— Hol találom meg? — kérdezte a százados, míg a leány arca úgy égett, hogy szinte átérzett a tüzelése.

— Fent lakom a harmadik emeleten. A 416. szobában. Két hosszút és egy rövidet kopogjon, arról tudom meg, hogy maga az. Mert nem nyitom ám ki mindenkinek az ajtóm...

A százados felesatolta a kardját, mit az egyik székhez támasztott eddig, aztán elindult. A Vargha őrnagy asztala előtt össze-ütötte a bokáját és némán tisztelgett. Az őrnagy biccentett, de egyébként jelét se adta, hogy ismerős tisztet üdvözl.

Az ulánus tiszték asztala előtt is össze-ütötte a bokáját a százados, aztán kisietett az étteremből.

A szálló halljában vágni lehetett a füstöt. Zajos, hangos tiszték tárgyaltak, beszélgettek és olvasták az este érkezett hazai lapokat. Főleg bécsi német lapokat.

A százados is vett egy ujságot és megnézte a hallban levő óriás órát.

— Tíz óra, — mondta halkan, — addig még járhatok egyet.

Kint a langyos nyári éjszaka csendje fogadta. Csak néha döngött valamerről, távolról egy, egy elkésett ágyulóvédék becsapódása.

A csillagok sziporkáztak az égen és a hold lassan bujni kezdett az összelőtt csernovitzi házak fölé.

(Folytatjuk.)

Hubermann Broniszláv október 6-iki hangversenye lesz az idei szezonnyitó művészi és társadalmi esemény

A Zenekedvelők Köre gyors egymásutánban egyik meglepetést a másik után szerzi a debreceni intelligens közönségnek. Alig egy-két hete, hogy megjelentek az uccákon a Kör jölmert bérleti felhívásai, amelyek egy, a rossz viszonyokkal dacoló, nagyszabású, világvárosi koncertműsor összeállításával ejtették bámulatba az érdeklődőket, ugyanakkor arról is értesítették a közönséget, hogy bár kétségtelenül nagy áldozatok árán, a koncertvilágmárkák egész sorát hozzák le Debrecenbe, a bérleti jegyek árát oly tetemesen leszállították, hogy a bérleti összeg egy-egy koncertre eső része nem több egy közepesre meztelien áránál.

A Zenekedvelők Köre titkárságától vett értesülésünk szerint meg is van ennek az a hatása, hogy soha nem tapasztalt mértékben nyilvánul meg a közönség érdeklődése a

hangversenybérletek iránt. A Kör vezetősége kénytelen volt adminisztratív személyzetét kibővíteni, mert nem tudná különben ellátni a felszaporodott munkát. Azok is bérletet váltanak, akik azelőtt csak esetenként vettek egy-egy koncertjegyet, hogyne, hiszen kilenc pengőért tíz hangversenyre válthatnak most bérletjegyet!

Betetőzi ezeket a meglepetéseket, hogy a koncertszezon nem kisebb eseménnyel kezdik, mint Hubermann Broniszlávnak, a világhírű hegedűművésznek a hangversenyével. Október 6-án, szombaton este a Bika dísztermében lesz Debrecen művészi és társadalmi életének ez a kiemelkedő eseménye, amelyre — mondanunk sem kell, — nemesak a koncertirodában, hanem a női divatszalonokban is lázasan készülődnek.

A debreceni Ipartestület javaslata a munkanélküliség leküzdésére

Dolgoztasson a város, minden intézmény, aki csak teheti. — rozoga házak kötelező javítása.

Szeptember 4-én az Ipartestület nagyszabású ankétot tartott, amelyen a munkanélküliség leküzdésének módjait vitatták meg. A megbeszélésen résztvett dr. Vargha Elemér h.-polgármester is. Végreményben abban állapodtak meg az ankét résztvevők, hogy memorandumot dolgozzon ki az Ipartestület és azt terjessze a város elé.

Vági István elnök és Lechner Lajos jegyző aláírásával ez a tervezet át is ment dr. Vargha Elemér h.-polgármesterhez. A javaslat a következőket tartalmazza:

Kérik, hogy

a város a hivatali helyiségeket, amelyek javításra szorulnak, renováltassák és a munkákat adják ki.

A városi házakat ha szükségesek, tatarozzák. Készítsék el a városi egyenruházott alkalmazottak számára a ruhákat, lábbeliket. A vá-

rosi üzemekben az összes munkát kizárólag szakiparosokkal végeztessék el. Inségmunka keretében semmiféle ipari szakmunkát ne végeztessenek.

A közveszélyes, rozoga, vagy szépségzöld szempontból kifogás alá eső magánházakat a tulajdonosokkal »büntetés terhe mellett« hozassák rendbe, elsősorban ott, ahol a háztulajdonos anyagi viszonyai azt megengedik.

Uccáról-uccára járva ellenőrző bizottsággal vizsgálják meg a házakat, hogy milyen javításra szoruló hibájuk van s azt végeztessék el.

Kérik a főispán közbenjárását abban a tekintetben, hogy

a háztulajdonosokat mentesítsék a lakbérlettiltások alól, ha ezért az összegért tatarozást végeztetnék.

A Pénzügyi Központtól, vagy a LÁB-tól hosszúlejáratú hitelt kérnek kedvező kamattal mellett tatarozásra és építkezésre az érdeklő háztulajdonosok részére.

A katonai parancsnokságok minden lehető munkát külső civil iparosokkal végeztessenek el. Tatarozzák a kincstári házakat. A MÁV is külső iparosokkal és ne házilag végeztesse a munkákat.

Kötelezzék a biztosító intézeteket, hogy saját székházakat építtessék.

Az egyházak segítsenek a munkanélkülieken még áldozatok árán is, ingatlanukat renováltassák.

Végül minden irányban sürgős intézkedéseket kérnek, hogy a felsorolt javaslatokat végrehajthassák.

Az átirat másolatát támogatás céljából megküldték báró Vay főispánnak, Debrecen város képviselőinek, a kamaráknak, Kereskedőtársulatnak, sőt megfelelő kísérő irattal a szakminisztériumoknak is.

Felhívás a háztulajdonosokhoz

A burkolási járulékoknak közből való fedezése iránt mozgalmunk a nagygyűlés óta is erőteljesen halad előre. Sikert azonban csak úgy érhetünk el, ha a háztulajdonosok tömegei e néhez kérdésben egységesen foglalnak állást. Ezért felkérünk minden háztulajdonost, hogy részletes tájékoztatás és a további teendők megbeszélése végett szeptember 16-án, vasárnap tartandó értekezleteink bármelyikén megjelenni szíveskedjenek.

Értekezleteket tartunk a következő helyeken:

1. Vasárnap délelőtt fél 12 órakor a Meteor mozgóban, Beresényi uca 109. szám alatt.

2. Ugyanaznap délelőtt fél 12 órakor Hatvan u. 55. sz. alatt.

3. Ugyanaznap délután 4 órakor a Homokkeri Olvasóköri.

4. Ugyanaznap délután 4 órakor Kétmalom u. 7. sz. alatt.

5. Ugyanaznap délután 6 órakor Pozsonyi ut 16. sz. alatt.

Az összes érdekelteket tisztelettel meghívja a Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete.

KERESZTESI
uri szabósága
Varga utca 1. szám.

Szeptember 23-tól kezdve vasárnaponként

teljesen ingyen 24 oldalas, gazdag tartalmu képes mellékletet ad olvasóinak a „DEBRECZEN“.

Aktuális, érdekes képek a világ minden tájáról, minden nagyobb eseményről. Friss színes riportok, bő szépirodalmi rész, gazdák, kereskedők, iparosok, asszonyok, gyermekek külön rovata a „Debreczen“ új képes mellékletében, mely egész folyóirat.

A „Debreczen“ vasárnapi terjedelme ezentul

44 oldal,

20 oldal főlap, 24 oldal képes melléklet
Az ára mégis változatlan.

Aki szeptember 23-ig bezárólag a „Debreczen“-re előfizet, október 1-ig a lapot ingyen kapja.

Salgótarjáni

„PERPETUUM“, „GNOM“, „REX“ és „KALOR“ elismert legjobb kályhák hazai barnaszénhez!

„LIGNOR“
fatüzelésű folytonégő kályha az Idény szenzációja!

Kaphatók:
nagy választékban
SESZTINA LAJOS
vasnagyszerűségében DEBRECEN

ÚJ IPAROSOK ÉS KERESKEDŐK.

A múlt héten az elsőfokú iparhatóság a következőket vette fel lajstromába:

Fésűs József zöldség, burgonya, tojás és gyümölcskereskedő, Márton Sándor baromfi, tojás, dinnye kiskereskedés, ifj. Vizsloszki Imre zöld és szárazfőzelék, gyümölcs kiskereskedés, ifj. Kapusi Imre zöldség, főzelék, gyümölcs kereskedés, Schwartz Tibor műszerész, Török Ferenc és Békés István közkereseti társaságban nőiszabó, Marjai Ferenc Kovács, Gólya Elek cipész, Takács Miklós kifőzés, Huszti Sándor bőr és cipészkereskedés, Farkas Ignác burgonya, zöldség kiskereskedés, Jál Andrásné zöldség, tojás, baromfi kiskereskedés, Weisz Ignác kifőzés, Piroos Róza kifőzés, Bíró Elek bérésépítés, Gró. Lujza szatóc, Balogh József és Balogh Józsefné gyümölcs, déligyümölcs kiskereskedés, Jelenyi Jánosné burgonya, zöldség, gyümölcs kiskereskedés, Kruppa Mihályné tojás, baromfi patagó kiskereskedés, Egri Gvuláné burgonya, hagyma és zöldség kiskereskedés, Papp Istvánné burgonya, hagyma és zöldség kiskereskedés, Magyar Gabona Keresk. Rt. gabonanemű, mezőgazdasági ipari termék, magkereskedés nagyban és kicsinyben, ifj. Hüse Péter élő és vágott baromfi és tojás kiskereskedés, Grandics Ferenc gyümölcs, zöldség kiskereskedés, Grandt István szatóc, Hatvani Istvánné gyümölcs, baromfi, tojás kiskereskedés, Erdei Antalné zöldség, főzelék, dinnye kiskereskedés, özv. Dajna Józsefné kávémérés-kifőzés, Kiss Antal illatszer és háztartási cikk kiskereskedés, Ökös József szatóc, Bojtor Sándorné tűzifa és szén kiskereskedés, Tóth Gábor fuvaros, Simin István asztalos, Weisz Lenke fűzőkészítő, Fekete Bálint asztalos, Rézner Ferenc épület, tűzifa és építési anyag kiskereskedés, Drabik László telephelyről üzött géperejű bérkocsi, Ábrányi Ferenc cipész, Lichtmann László nap- és esernyő készítő, Karsai László műszerész, Vida Lajosné szatóc, Simon Gábor és neje gyümölcs, déligyümölcs kiskereskedés, Kádár József gyümölcs, főzelék, zöldség kiskereskedés, Simon István szatóc, Balogh Benjámin öszeres, Blisitz Elek, Sándor és Blumenstein Ármin va-gyonörző, Makai Szerén gyümölcs, zöldség tojás kiskereskedés, Hiripi Sándorné baromfi, tojás, gyümölcs kiskereskedés, Guttman József és Hermann Zoltán rőfösáru kiskereskedés, Burai Mihályné baromfi, tojás, dinnye kiskereskedés, Boros László gyümölcs, zöldség, déligyümölcs kiskereskedés, Daróczy Lajosné baromfi, tojás, gyümölcs kiskereskedés, Reiner Lajosné és Vékonv András zöldség, gyümölcs, déligyümölcs kiskereskedés, özv. Majlány Károlyné zöldség, főzelék, burgonya kiskereskedés, Szalka Sándor burgonya, káposzta, főzelékfélék kiskereskedés, Teitelbaum Aranka szatóc, és rőfösáru kereskedés, Pécsi Róza zöldségfélék, gyümölcs kiskereskedés, Imre János és Kovács Emil rőfös és rövidáru kiskereskedés, Vicsai György asztalos, Lázár György csizmadia és Krausz József kocsmáros.

MEGSZÜNT IPAROK.

A múlt héten a zelsőfokú iparhatóság a következők törölte lajstromából:

Klein Lajosné szatóc, özv. Fohn Edéné tűzifa és szén kiskereskedés, Fehér Barna liszt, termény, örlemény kereskedés nagyban és kicsinyben, Fodor Nagy Lajosné háztartási cikk kiskereskedés, Róth Sámuel háztartási cikk kiskereskedés, Zanecsnik Miklósné háztartási cikk kiskereskedés, Molnár Ernőné háztartási cikk kiskereskedés, Tóth László háztartási cikk kereskedés, Leóvey Andorné háztartási cikk kereskedés, Stern Samu háztartási cikk kereskedés, özv. Borghida Ábra-

hámné kávémérés és kifőzés, Mermelstein Lajos liszt és korpa nagykereskedés, Váradi László kovács, Herrfeld Miklós kocsmáros, Koptári István szatóc, Szücs Imreszatóc, Fehér Barna liszt, termény, örlemény nagykereskedés, Weisz Sándor szatóc, Keesks József kocsmáros, Erdei Erzsébet cipő, cipőtisztítószert kiskereskedés, Helmei Sán-

dorné és Helmei Sándor tojás kiskereskedés, Nagy György szatóc, özv. Kurucz Pálné szatóc, Somlyai Károly szépirodalmi és tudományos művekkel való kereskedés, Ludmann Lajosné szatóc, Erdei Albertné bazáráru, özv. Kovács Józsefné cipész, Schwarz Erőné kézimunkakészítés, Nagy Károly szobafestő.

Hétfőn érkeznek a Hortobágyra, majd Debrecenbe a Pilótá-piknik résztvevői

A körrepülés szervezője Hannover fölött vilhazónába került, a többi szerencsésen meg érkezett Budapestre.

Budapest, szept. 15. Szombaton délután Bécs felől a mátyásfüldi repülőterre érkeztek utasaikkal a körrepülés, vagy amint elnevezték a „Pilótá-piknik” résztvevői. A körrepülés angol szervezője, Grammond Prágából táviratozott, hogy Hannover fölött vilhazónába kerültek és Aspern helyett Prága felé vették útjukat, ahol leszálltak. Holnap, vasárnap repülnek Budapestre és csatlakozni akarnak a Lillafüredre repülő gépekhez.

Szombaton délután a Magyar Atletikai Club 5 órai teát rendezett az angol pilóták tiszteletére a margitszigeti clubházban.

A magyarországi körrepülés résztvevői vasárnap a mátyásfüldi repülőterrel 11 órakor indulnak Mezőkövesdre. Ha az idő kevéz, a repülőgépek vasárnap délben érkeznek Mezőkövesdre, ahol innapi ebéd lesz a Matyóházban. Ebéd után az angol pilóták és a magyar kísérők megtekintik a matyókó népviseleti felvonulását és a mezőkövesdi néprajzi gyűjteményt. Vasárnap délután az angol pilóták és a kísérőikben lévő magyar repülőgépek Miskolcra és Lillafüredre indulnak hétfőn pedig a Hortobágyra és Debrecenbe.

ra és Lillafüredre indulnak hétfőn pedig a Hortobágyra és Debrecenbe.

A HORTOBÁGYI ÉS DEBRECENI PROGRAM

A körrepülés résztvevői hétfőn délelőtt érkeznek a Hortobágyra, ahol ünnepélyesen fogadják őket. A város nevében Zöld József főjegyző üdvözlő iaz angol vendégeket. Az üdvözlések után megtekintik a Hortobágy látnivalóit, majd a csárdában megebédelnek és délután 2 órakor Debrecenbe repülnek. A debreceni repülőterre való megérkezés után, ahol a Tiszántúli Automobil Club fogadja őket díszkocsikon a város megtekintésére indulnak. Délután 6 órakor a Déri muzeumot látogatják meg, hol a város teát ad tiszteletükre. Este 9 órakor a Tiszántúli Automobil Club az Arany Bika Boeskaiermőbe társasvárosát rendez. A vaesórán dr. Vargha Elemér helyettes polgármester köszönti az angol pilótákat, utána a Tiszántúli Automobil Club szónoka üdvözlő őket. Az angol pilóták kedden reggel 9-10 óra tájban repülnek vissza Budapestre.

Indítvány a városi tisztviselők illetményeinek újabb szabályozására

Az indítványozók a személyi pótlék bevezetésével akarják biztosítani a városi tisztviselők anyagi helyzetének rendezését. — Rendezést kívánnak a családi pótléknál is. — A Várokkongresszus a hóban foglalkozik az indítvánnyal.

A Magyar Városok Országos Kongresszusához a minap indítvány érkezett a városi tisztviselők illetményeinek újabb rendezése ügyében. Az indítvány, mellyel előreláthatólag már szeptemberben foglalkozni fog a kongresszus, elsősorban arra mutat rá, hogy ebben a kérdésben a kormányhatóság és az ő javaslata alapján a törvényhozó is egyenlő elbánás elvét akarja megvalósítani. Az egyensúlyt azonban az 1931 óta megjelent rendelkezések annyira megintázták, hogy

a városi tisztviselők javadalma-zása a létfenntartás legalacsonyabb mértékéig csökkent.

Ugyanis, míg a vármegyei tisztviselők személyi pótléka csak a fizetés arányában csökkent, addig a városi tisztviselők pótlékát száz százalékig lehet csökkenteni.

Nincs tehát más mód — mondja az indítvány — az egyenlő elbánás elvének biztosítására, mint az, hogy a városi tisztviselőkkel egyenlő személyi pótlékban. Ennek megvan a törvényes lehetősége és még az a nagy előnye, hogy fizetés természetével bírván, a nyugellátás megállapításakor be kell számítani. Az indítvány és az ahhoz mellékelte szabályrendelet-tervezet készítésekor a városok nehéz pénzügyi helyzetére és arra gondoltunk, hogy

a kormányhatóság csak akkor járul hozzá a személyi pótlékok rendszeresítéséhez, ha ezáltal a városok nem veszélyeztetik háztartásuk egyensúlyát.

Ezért a már említett nagy előny biztosításáért javasoljuk, hogy a magasabb fizetési osztályba való előlépés hatéves várakozási idejét emeljük fel kilenc évre és hogy a személyi pótlékok csak 25 évi tényleges szolgálat után engedélyezzük.

Az indítvány betérjesztői szükségesnek tartják a családi pótlék kérdésének rendezését is. Ma, amikor a tisztviselők főiskolát végzett, oklevelet szerzett gyermekei hosszú éveken át elhelyezkedni, saját munkájukkal kenyeret keresni nem tudnak, súlyos tehertételként nehezedik a családfenntartó, sokgyermekes tisztviselő apának a vállára a nagykorú, önálló keresetre képesített gyermek tartása. Méltányos, sőt

égetően szükséges lenne tehát — folytatja az indítvány — egy olyan átmeneti kormányhatósági intézkedés, hogy amíg 16., illetve 24. életévüket betöltött gyermekek önálló keresetnek nem juthatnak, a tisztviselők élvezhessék azt az igazán csekély, de az ő háztartásukban nélkülözhetetlen családi pótlékokot.

Az indítvány benyújtói szerint a személyi pótlék összege a következő volna: a IX. fizetési osztályig havi 30, a VIII.-ban 55, a VII.-ben 77, a VI.-ban 92, az V. fizetési osztályban pedig havi 115 pengő. Azt az érdemes tisztviselőt pedig, aki elérhető legmagasabb fizetési osztályában nyolc évet eltöltött, kétszeres összegű személyi pótlékban lehet részesíteni, ha tényleges beszámítható szolgálati ideje 28 évnél több.

Ha a tisztviselő, aki személyi pótlékban részesül, magasabb fizetési osztályba nevezik ki, vagy választják meg és fizetése a személyi pótlékkal együtt több, mint a magasabb fizetési osztályával járó fizetés, személyi pótlékát a többlet erejéig megtartja ugyan, de később emelkedő fizetésébe, esetleg újabb személyi pótlékába be kell azt számítani.

A tervezet az 1927. évi V. törvény-cikk rendelkezései alapján nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy

a közgyűlés tisztviselői állásokhoz kötött pótlékmenty vagy külön munkaadálaty állapíthasson meg a fokozottabb és felelősséggel teljesebb munka ellenértékéért

ugyan, de a város anyagi erejéhez mérten. De a tisztviselők pótlékmentyét és külön munkadíját, ha személyi pótlék élvezetébe jutnak, a közgyűlés hivatalból felülvizsgálja és a fenntartás, mérséklés, vagy megszüntetés kérdésében határoz.

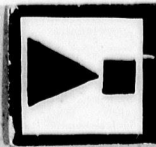
A tervezet megvitatását előreláthatóan nagy érdeklődéssel kíséri majd a városi tisztviselői kar, mert hiszen ez száz százalékig érvényesíteni kívánja azt az elvet, hogy a városi tisztviselő csak azért, mert esetleg évtizedeken keresztül sem választás, sem pedig kinevezés útján nem haladhat előre, hátrányos helyzetbe kerüljön más köztisztviselői rétegekkel szemben. Az utolsó esztendőben történt esőkkentések azt bizonyítják, hogy a pótlékmenty, melynek folyósítása mindig a város anyagi helyzetétől függ, nem alkalmas arra, hogy a városi tisztviselőknél a többi köztisztviselői réteghez hasonlóan az egyenlő elbánás elve a körülményekhez képest érvényesülhessen.

AZ AUTÓFORGALOM ZAVARTALANSÁGA

Félre a baromfival az útból — rendeli a belügyminiszter

A belügyminiszter rendeletet intézett az alispánhoz az akadálytalan autóközlekedés biztosítása érdekében. A rendelet így szól:

— Több helyről panasz érkezett hozzám, hogy a közutakon, az úttesten szanaszét járó aprójószágok, továbbá a szabálytalanul hajtott, illetve vezetett állatok nagy mértékben akadályozzák a gépkocsiforgalmat. Mindent el kell követnünk, hogy az idegenforgalmat fokozzuk és ezzel is hozzájáruljunk gazdasági helyzetünk javításához. Felhívom tehát, hogy haladéktalanul intézkedjék és hasson oda, hogy hatósága területén, különösen az autóforgalom szempontjából figyelembe jövő utvonalakon az akadálytalan autóközlekedést biztosítsák.

Uj helyiségbe költözik a Leszámitoló Bank debreceni fiókja

Napok óta szorgos munka folyik a Piac uca 44. szám alatti Marx-féle ház egyik tágas Piac ucai helyiségében. A jövő hét közepén teljesen elkészülnek az átalakítási munkálatok és modern új otthon várja majd a Leszámitoló Bank debreceni fiókját, amely a Gambrius passagéból költözik a Piac uca szívébe. Ennek a régi tekintélyes banknak nagy számú üzletfelei bizonyára örömmel fogadják a változást, amely elsősorban épen az ő kényelmüket kívánja szolgálni.

Betörőt hajszol'ak a Piac uccán

A Kereskedő Társulat irodájába este egy társaság ment fel és megfenyegetve látták, hogy a lezárt kapu mögött a folyosókon egy szürkeruha, sapkás férfi lapul.

Dr. Ratkóczy János, a Kereskedő Társulat titkára rávetette magát a gyanús alakra, de az kiszabadította magát és a kapun kiugorva elrohant a Hatvan uca felé. A menekülő után többen rohantak, de elérni nem tudták a menekülőt. Az ismeretlen a helyszínen egy álkulcsot hagyott hátra. Bizonyára betörésre készült az épületben, de a társaság váratlan érkezése megzavarta.

A Máv. Filharmonikus Zenekar vezetésének felhívása

Debrecen város zenepártoló Közönségéhez!

A Máv. Filharmonikus Zenekar fennállásának és működésének 12-ik évébe lépett. Debrecen város zenét szerető közönsége mindig fokozódó érdeklődést mutatott a zenekar működése iránt és mindig lelkesen pártfogolta is zenekarunk hangversenyeit.

A vezetőség a nehéz gazdasági helyzetre és a zenekar kulturális hívatottságára tekintettel a helyi újabb szállásában elment addig a határig, amely már tényleg csak a hangverseny készítését fedezte.

A Filharmonikus Zenekar most kezdődő évadjában három bérleti hangversenyt rendez és alapelve változatlanul most is az hogy közreműködői útján kizárólag a komoly zeneművészetet szolgálja.

Idei hangversenyeinknek különös jelentőséget kölcsönöz, hogy a zenekart Zsoló Nándor, a budapesti zene művészeti főiskolának hegedűművész-képző tanára, a budapesti hangversenyzenekar elnök-karnagyja fogja vezetni.

A magasszintű komoly programot nyújtó három bérleti hangverseny bérleti árai a következők:

6 személyes páholy 30 — P. 4 személyes páholy 20 — P. I. r. földszinti ülőhely 6 — P. II. r. földszinti ülőhely 4 — P. III. r. földszinti ülőhely és erkélyülés 2.50 P. A bérlet ára most is október 1-től kezdődőleg egymást követő 4 hónap alatt egyenlő részletekben fizethető.

Amidőn bérletelőjegyzési iányunkat Debrecen város zenepártoló közönségéhez juttatjuk, kérjük, hogy szívesen és tisztán művészi munkánkban segítségünkre legyenek, terjesztési és minél számosabb bérleti előjegyzésével zenekarunkat művészi munkájában támogatni sziveskedjék.

A hangversenyeken szerelő szölisták: Földessy Arnold a világhírű gordonkaművész, Kentner Lajos zongoraművész, a Liszt Ferenc verseny díjazott és Réthy Eszter, a m. kir. Operaház művésznője.

Őszi beszerzéseinél gondoljon rá,

hogy a „Takarékosság” Kereskedelmi Részvénytársaság hatalmas, megbízható és versenyképes cégei örömmel állanak rendelkezésére a „Takarékosság” rendszerével, mely rendszer biztosítja Önnek, hogy bár ez üzletek mindenikében vásárolt is, mégis csak egy helyen tartozik egy helyen fizet!

A lefizetett összeget pedig u'ból azonnal levásárolhatja!

Kiszolgáló cégek Debrecenben:

BENYÁTS EMIL
cipő, barisnya, kötöttáru, női és férfi divatruháza.

BÉSZLER ÉS DAVID
háztartási cikkek, kályhák, tűzhelyek, fürdőszobák.

CSÁTHY FERENC RT.
könyv, papír, írószersz.

ÜVEGKERESKEDELMI RT.
öveg, porcellán.

MAGYAR RUHAIPAR
női-, férfi-, gyermekruhák, kabátok.

LAM SÁNDOR
üveg, porcellán.

KÁNTOR ERNŐ ÉS TSA.
háztartási cikkek, bőrárak, piperecikkek.

FAIPAR RT.
bútor és lakberendezés.

»KORZÓ« DROGUÉRIA
illatszerek, piperecikkek.

SCHÓN SÁNDOR
keztvívek, kötszerek.

NEUMANN NÁNDOR
festékárak.

CSERÉP SÁNDOR
látszerész.

KISZEL FEHÉRNEMÜIPAR
férfidivat, fehérenmü.

DANKÓ TEMETKEZÉSI VÁLLALAT

KARDOS LÁSZLÓ
vászon, fehérenmü és kelengye

HALMAGYI SÁMUEL
női kabátok, ruhák, kalapok.

NAGY JÓZSEF
ezüskoszorús szücsmester.

EMERICH SAMU
cipőárú, férfidivat, kötöttáru, gyermekruha.

FELDHEIM DEZSŐ
posztó, szövet, bélésaru.

NEUMANN MIKSA
cipők és férfidivat.

JÁNOSY ÉS MENTZE O.
háztartási cikkek, utazási cikkek, bazárárak.

M. NAGY MIHÁLY
férfidivat, kalap, női ruhák, kabátok.

FÉRFI RUHAHAZ
férfi- és gyermekruhák, kabátok.

URBANOVITS MIKSA
férfiszabó.

SESZTINA LAJOS
háztartási cikkek, kályhák, tűzhelyek, fürdőszobák.

HORN ÉS ERDÉLYI
szőnyegek, függönyök, terítők, takarók.

»FRICZI« KALAPSZALON
női kalapok.

FRANK EDE
kalap, és férfidivat.

HALÁSZ NÁNDOR
óra, ékszer, ezüst.

KÖZPONTI DROGUÉRIA
illatszerek, piperecikkek

FÖLDES SÁNDOR
rádió, elektrotechnika.

GOLDSTEIN KAROLIN
női fűzőkülönlegességek.

LÖBL GYULA
látszerész.

PERCZEL MIKLÓS
fényképész.

KLEIN MIKSA
női divat.

KASZANYITZKY ENDRE
üveg, porcellán.

»ROBUR« CIPŐÜZLET
férfi-, női- és gyermekecipők.

RÓZSA ARUHAZ
női ruhák, kabátok, kalapok.

SCHREIBER ADOLF
női ruhák, kabátok, divatárak.

FAFORGALMI RT.
tűzifa, szén.

KATZ ANDOR
rádió, elektrotechnika.

EPSTEIN IZIDOR
háztartási cikkek, bazárárak

RAMMINGER I.
hölygfodrász.

MAGYAR VIRÁGHÁZ
élővirágok, koszorúk.

IFJ. ABEL ALADÁR
keresk. műkertész.

Kiszolgáló cégek Mátészalkán:

BUDAPESTI CIPŐ ARUHAZ
férfi-, női-, gyermekecipők.

MÁTYÁS TESTVÉREK
divatárak.

KEPECS VILMOSNÉ
női kabát, férfi- és gyermekruha.

MARKOVICS BÉLA
könyv, papír, írószersz.

KRAUSZ MIKLÓS
nőikabát.

SZIGETI ÁRMIN
divatárak.

SPIRÓ IGNAC
rőfös- és divatárak

»GALVÁNIA«
villamossági és műszaki cikkek.

LINDENFELD ALBERT
férfiszabó.

SCHWARCZ ÁRMIN
női kabátok.

PATAKY JENŐ
üveg és porcellán.

Hirdetmény az állami ruházati akcióról

Értesítem az érdekelteket, hogy a m. kir. kereskedelmiügyi miniszter a múlt évben rendszeresített állami olcsó ruházati akciót a folyó évben is megismétli és dacára az időközben bekövetkezett nyersanyag drágulásnak, a múlt évi akcióban szereplő árukat ugyanazon minőségben és változatlan áron boesássa az akció rendelkezésére.

Felhívom az árusításban részt venni kívánó kereskedőket, hogy ezirányú szándékukat a kerületi Kereskedelmi és Iparkamaránál, vagy az Elsőfoku Közigazgatási Hatóságnál (Kossuth uca 20. fszt. 46. sz. szoba) jelentsek be, az áruk megrendelése iránt pedig közvetlenül a gyárosokhoz, vagy a nagykereskedőkhöz forduljanak.

Az akcióban résztvevő gyárosok és nagykereskedők nevei a kerületi Kereskedelmi és Iparkamaránál, vagy az Elsőfoku Közigazgatási Hatóságnál megtekinthetők.

Az állami olcsó szövet árusításban

résztvevő kereskedők kötelesek a szövetek árusítását és azok árát feltüntető táblákat a kerületi Kereskedelmi és Iparkamaránál beszerezni és azokat az üzlethelyiség külső részén feltűnő helyen kifüggeszteni. Kötelesek továbbá a gazdavevőiket elsősorban az akcióban szereplő kelmékkel kiszolgáltatni.

Az állami olcsó ruhaakció keretében tilos a gyáraknak és kereskedőknek az árukért a táblázathoz feltüntetett áron felül nagyobb összegeket követelni, vagy elfogadni; az árukat átfesteni, feldolgozni, vagy az eredeti alaktól eltérő módon forgalomba hozni. Az árukkal üzérkedni, azokat a rendes kereskedői forgalmon felül felhalmozni, vagy a közellátásból elvenni.

AUTO és motor-kerékpár PNEUMATIKON
a legjobb külföldi gyártmányokban garanolással,
autóalkatrészek
összes olasz, francia, és amerikai autókhoz,
felszerelési cikkek
legolcsóbban:
NAGY JÓZSEF
BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 34. Tel.: 221-9

Végül tilos az illetékes szervek által megvizsgált árukon kívül más hasonló árukat az akció keretében forgalomba hozni.

A kereskedők kötelesek eladásaiukról jegyzéket vezetni, melyben a vevő nevét, lakcímét, a vásárolt árukat és azok mennyiségét kötelesek feltüntetni.

Debrecen, 1934 szeptember hó 12.

Dr. Vargha Elemér
m. kir. kormányfőtanácsos,
helyettes polgármester.

FÉRFI ÖLTÖNY tisztítás és vasalás csak 3 pengő

Weisz, kelmefestő

Arany János uca 20. sz.

Gyász esetében 24 óra alatt fest

Fiumei kávé, tea — Esterházy-nál van a legjobb minőség, amelyet minden igényt kielégít!
 KÁVÉK: Házi keverék 1 kgr. 6.90, Uri keverék 1 kgr. 11.60, Club keverék 1 kgr. 13.20. — TEAK: Consum tea 1 kgr. 18.—, Császártéa 1 kgr. 25.—, Assam virága 1 kgr. 40.—. — Beérkezett a világhírű angol Earl Grey teakeverék is. Izzelje meg, soha nem iszik mást!

A Basák családfája

Derecske, szeptember hó.

Óreg, ráncosképű, de mégis fúrge anyóka nyit be az anyakönyvi hivatalba. Kicsi, csillogó fekete szeméből harciasság tükröződik; úgy látszik meglehetősen bizalmatlan a hivatalokkal szemben; — sokszor kért már ott teljesíthetlenséket: azért van már előre ily harcra kész állapotban, a várható esetleges ellenlármások elhárítására. Izgatottan nyalogatja nyelve hegyével fogatlan szája szélét és időnkint kezével elhárító mozdulatokat végez.

— Mi tetszik néni? — szöktja meg az anyakönyvvezető barátságosan.

— A Sándor fiam születési levele kéne, azé, aki a háború kitörésekor született.

— Aztán hogy hogy hívják magát, — jagatja az anyakönyvvezető.

— Basa Sándorné. — lelkem, özvegy Basa Sándorné...

Tovább is mondaná, de az anyakönyvvezető már indul a nagy szekrény felé. Könyv könyvre kerül ki a nagy anyakönyvi szekrényből, de a keresgélésnek nincs meg a kívánt eredménye.

— Hát nénikém, Basa Sándor nem született Derecskén, sem 1914-ben, sem 1915-ben. — állapítja meg végül az anyakönyvvezető. Talán nem is Derecskén született?

— De biz ott született az kérem, mikor kitört a háború, akkor... 1914-ben — pereg az anyóka nyelve, miközben bizalmatlan pillantásokat vet az asztalra kirakott könyvhalmazra.

Az anyakönyvvezető elgondolkozik, majd megszólal:

— Mondja lelkem, nem volt magának másik ura is Basa Sándoron kívül?

— Dehogyan nem volt jezsuzó úr kérem! Ezzel 915 óta élek.

— Hát azelőtt ki volt él?

— Varga Sándorral — kezitesókolom.

— Ahá, hisz akkor Varga Sándornak hívják a maga fiát!

— Az anyakönyvvezető újra könyvekbe temetkezik. Eltelik egy negyedóra.

— Nincs, — jelenti ki végül.

— Nem lehet az, — replikázik az anyóka, — de tessék talán megnézni a hites uram nevén...

— Hát ez a másik kettő nem volt hites?

— Nem tudunk megesküdni egyikkel sem, mert az első nem akart tőlem elválni...

— Hát a hites urát hogy hívják?

— Veres Lajos instálom, — kilencszáztízben lóccsel vert el a háztól... de elválni azért nem akar tőlem...

És az anyakönyvvezető újra keres, de ezúttal — persze eredménytel.

— Megvan! 1914. szeptember 15-én született a maga fia! De tudja, hogy hogy hívják a maga fiát? Veres Sándor... érti: Veres Sándor!

— Meglehet az kérem alásson... nagyon könnyen meglehet. Hej, hány-szor mondtam a mostani uramnak is, hogy trassza már a nevére a gyereket, de mindig csak hanyagolja.

SZABÓ JÓZSEF SÁNDOR.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Elárverezek Debreczenben, Fancsika 78. sz. tanyán 1934 szeptember 19-én délelőtt 11 órakor 1735 pengőre becsült ingóságokat, u. m. bútorok, gazdasági felszerelés, jószágok.

Debrecen, 1934 aug. 17-én.

Rápolyth János
 kir. bír. végrehajtó.

A vádtanács szabadlábra helyezte a 14 évvel ezelőtt elkövetett büncselekmény gyanúsítottjait

Néhány nappal ezelőtt hírt adtunk arról, hogy Kiss Józsefné hajduhadházi lakos feljelentést tett bátyja, Ormós Balázs és édesatyja, Ormós Mihály gazdálkodók ellen. A feljelentés szerint ugyanis Ormós Balázs 14 évvel ezelőtt erőszakos merényletet követett el ellene s mikor ennek következménye lett, az apja az ujszülött gyermeket az udvaron a tyukólban elásta. Ő a szülés után súlyos beteg lett és nem tudta, hogy mi történt a gyermekével.

A gyanúsítottak a vizsgálóbíró előtt részben beismerő vallomást tettek. Ormós Mihály azzal védekezett, hogy amikor a gyerek megszületett, állandóan sirt. Estére azonban megszünt sirni s ő azt hitte, hogy meghalt. Ebben a tudat-

ban temette el a tyukóba, ahol a csonttrészeket a mostani exhumálás alkalmával meg is találták, de azt már nem lehetett megállapítani, hogy a gyerek élve, vagy halva került-e a földbe.

Dr Csáky János vizsgálóbírósegéd a kihallgatás után mindket vádlottat előzetes letartóztatásba helyezte. A vizsgálóbírói végzés ellen Ormós Balázs, majd Ormós Mihály is felfolyamodást jelentett be védője, dr Gábor Jenő ügyvéd útján a törvénytisztelő vádtanácsához, amely szombaton foglalkozott az ügyvel. A vádtanács helyet adott Gábor védő felfolyamodásának és úgy Ormós Balázst, mint Ormós Mihályt szabadlábra helyezte. A két gyanúsított délután már el is hagyta az ügyészségi fogházat. Az eljárás természetesen tovább folyik ellenük.

Igazságszolgáltatási csendélet Erdélyben

Erdélyi megszállott városban történt a következő szomorú eset, mely igazán nem alkalmas arra, hogy az ottani kiseltségek megkedveljék az oláh uralmat.

N. N.-né, tisztviselő özvegye, aki nyomoruságos nyugdíját nem kapta meg rendesen, s ha meg is kapta, — olyan kicsi volt az, kénytelen volt más utat keresni megélhetése biztosítására. Foglalkozott előbb fényképek nagytárával, majd mikor a rettenetesen súlyos és igazságtalan adóztatással tönkretett — kosztadással foglalkozott. Volt 4—5 kosztos diákja, sőt akadt egy próféta is. Már mint magát prófétának kiáltott pénzbeszedő kosztosa. Nevezük ezt a prófétát csak Jehovának, ahogy csúfolták, mert igazi nevén ismertette őt — súlyos következményekkel járhatna egyesekre.

Jehova az önprófeta „a Jehova tanait követő szekta“ magacsinált prófétája volt, mint ilyen — amerikai hitestvéreiktől kapott nagyobb összegű pénzeket, mely pénzeket kedélyes vallási összejöveteleken költögette el. Kis albréti szobájában sokszor reggelig folyt az ital és a női próféták kacagásától kísért hitélet. Bár oláh létére állpróféciáiért üldözték, de ez az üldözés nem volt komoly, sem megérdemelt, mert a gyarokat gyűlölte és a poklok mélységes fenekére jövedőlte sorsukat.

Kosztadónője, aki hosszú évek keserves munkájának eredményeként megtakarított kis tőkét magának — elég vigyázatlanul egy alkalommal diákjai előtt kijelentette — van egy kis pénze. De összegszerűleg nem nyilatkozott. Mit tesz Isten. Egy éjjel beállanak a detektívek — alakásba és kutatnak. Pénzt kerestek. De kinél? Mennyit? Nem tudták megmondani. Jehova prófeta jelentette azt, hogy nagyszögű pénze elveszett. Ő nem tudta az összegét, mennyit. Másutt nem, csak N. N.-né kosztadónőnél találta ka detektívek 14.000 leit a szekrényben és vagy 300 leit a pénztárában. Jehova ön- és állprófeta azonnal jelentette, hogy pontosan 14.300 leit pénze veszett el. Volt pénz, volt gyanúsított és volt vádló is. Tiszta a helyzet. A detektívek bevették a szegény özvegyet a sziguratióra s ott tartották három nap és éjjel. Hiába volt minden könyörgés, rimánkodás. De mert közbe esett két magyar piros betűs nap — nem hallgatták ki sem a

szegény asszonyt. Majd átkísérték az ügyészségre. Itten pár óra alatt kitűnt minden. Könyvekkel igazolta az özvegy pénzének eredetét s azonnal szabadlábra helyezték. De a pénzt már nem kapta meg, mert abból hiányzott 5000 leit felmerült költség címén és a többi kifizették a prófétának, aki nem tudja azt visszafizetni, majd csak valamikor. Kommentár sem kell ehhez. Beszédese eset.

12371—1934 tksz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Az Egyesült Kefegyárak R. T. Falk és Stern debr. bej. cég végrehajtónak Gyémánt Imre gyám által képv. kisk. Gyémánt András és kisk. Gyémánt Pál végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtási árverést 1650 ar. P. tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a debreceni kir. járásbírósg területén levő, Debrecen városban fekvő s a debreceni 15672. számú telek-könyvi betétben A. I. 1—2. sorsz. 11108/13, 11108/10. hrsz. alatt felvett 360.8 négyszögöl területű az adó és értékbizonyítvány szerint a Bellekben a Vénkertben a Bösörmevényi ut 5/a. számú ház és udvarnak a kiskoru Gyémánt András és kiskoru Gyémánt Pál nevében álló egykettő részre 3720 P. kiállítási árban a C. 3. sorsz. alatt Gyémánt Imre javára bekebelezett hollig tartó haszonélvezeti jog fenntartása mellett azzal, hogy amennyiben a haszonélvezeti jogot megelőző terhek kielégítésére szükségesnek mutatózó 3288 P. vételár el nem értnék, az árverés hatálytalanává válik és az ingatlan haszonélvezeti jog fenntartása nélkül nyomban elárvereztetik.

Az árverés az 1934. évi október hó 15. napjának délelőtt 12 órakor a tkvi hatóság hivatalos helyiségében Deák Ferenc uca 17. sz. 1. ajtó fogják megtartani.

Az árverés alá eső ingatlant az árverési feltételekben megjelölnél alacsonyabb áron eladni nem lehet.

Az árverési szándékozók kötelesek hánalpenzül a kikiállítási ár 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes érték papírosan a kiküldöttnél letenni.

Debrecen, 1934. évi június hó 8-án.
 A debreceni kir. járásbírósg,
 mint tkvi hatóság.

Elmult a nyár

Elmult a nyár, lehullott a rózsza:
 Illatozó piros-fehér szirma...
 Zöld levele maradt csak az ágon,
 Az is sárgul csendes éjszakákon...

Vágyaim új remény szárnyon szálltak,
 Örömdézve a ragyogó nyárnak:
 S beteg lelkem csendes ringatója,
 Volt a rózsza fakadó bimbója!

De imc, már a -öld levél sárgul:
 S észrevétlen éjjel hull az ágrul...
 Hogy ne lássam életem folyását:
 ...Harmattalan, lassú hervadását!

S mire már a csendes ősz is elfő,
 Nem mutatja csak egy emlékjelző:
 Hogy hol nyugszik sok szép álmom
 hamva,
 Meg a elhullt rózsza, porló szirma...

ASZTALOS GERZSON.

FELÁRU VASUTI KEDVEZMÉNY A FRONTHARCOSOK RÉSZÉRE.

A világháború életbenmaradt magyar frontarcosai minden év október első vasárnapján Budapesten országos találkozóra jönnek össze.

Az idén a nagyszabású találkozó, — amely október hó 6-án és 7-én fog lezajlani, egyúttal a Frontharcos Szövetség ötvenes fennállásának jubileumi ünnepe is lesz.

A hatalmas arányokban kibontakozó, idei VI. Országos Találkozó résztvevőinek a magyar vasutak, valamint a Budapesti Környéki helyierdekű (HÉV.) vasutak feláru menedzsjkedvezményt engedélyeztek. Ennek igénybevételére jogosító, névreszóló igazolványokat az érdeklődő frontarcosok az egyes helyi alakulatok elnökségein keresztül, — vagy ahol még megalakult frontarcos alakulat nincsen, — közvetlenül az Országos Elnökséghez intézett bejelentés alapján, 50 filléres kiállítási és kezelési költség (bélyegben is lehet) egyidejű beküldése mellett igényelhetik.

Az igazolványok igénylésének határideje f. évi szeptember hó 28-ig bezárólag.

A kedvezményes vasuti igazolványok október hó 4-től kezdődőleg, október hó 8-át bezárólag 16 óráig érvényesek.

Az ország nagyobb gőcpontjairól október 7-én előreláthatólag különféle „Frontharcos“ Filléres Gyors és kulturális vonatkozó részletes tájékoztatás is idejében közölni fogjuk lapunk hasábjain.

**FEHÉRTŐI
 TEMETKEZÉSI
 INTÉZET
 DÉCEGTELD TER**

Temet — szállít — exhumál — biztosít. — Telefon éjjel-nappal 11-85.

**Vasárnaponként
24 oldalas képes
mellékletet adunk**

Régi elvünk, hogy maradéktalanul visszajuttatjuk olvasóinknak azt, amit támogatásuk révén nyercünk. Ettől az elvtől vezéreltetve most is olyan újítást vezetünk be lapunknál, mely bár nagy anyagi áldozatot igényel, de bizonyára megnyeri olvasóink tetszését.

Szeptember 23-tól kezdve vasárnaponként 24 oldalas képes mellékletet nyújtunk. Ez a melléklet egész folyóiratot képez úgy tartalmával, mint oldalaszámával. Huszonnégy oldalon jelenik meg az új képes mellékletünk és hozzá az elmúlt hét minden jelentősebb hazai és külföldi eseményeit képekben. Még pedig finom papíron mély nyomással. Azonkívül illusztrált színes riportok, szépirodalmi írások, novellák, versek stb. Asszonyok rovata egészítik ki a 24 oldalas mellékletet, melyben tetszetős formában nyerne elhelyezést eddigi kedvelt mellékleteink, a Gyermekes Debrecenje, a Gazdák, Kereskedők, Iparosok rovata, valamint a humoros melléklet a »Ludas Matyi« Igy egybefoglalva, sőt egybefűzve eltehető a Debreczen vasárnap meléklete, sőt évjáratonként beköthető.

Azonkívül természetesen adjuk a rendes vasárnap lapot, úgyhogy a Debreczen vasárnap száma ezután 41 oldal lesz.

Mindezek ellenére lapunk előfizetési ára és egyes példányainak ára változatlan marad. Többet és jobbat akarunk adni kedves olvasóközönségünknek az eddigi árért. Tesszük ezt abban a tudatban, hogy a nagyobb áldozatokért kárpótlást találunk olvasóink táborának növekedésében és ragaszkodásában.

Aki szeptember 23-ig bezárólag a »Debreczen«-re előfizet, október elseiég ingyen kapja a lapot. Aki még nem előfizetése a Debreczennek, siessen előfizetni.

Istentiszteleti rend a református templomokban, vasárnap, szept. 16-án:
Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Soós Béla, délután F. Tóth Sándor.
Kistemplomban délelőtt 9 órakor Molnár Ferenc, 11 órakor dr. Danesházy Sándor, délután 5 órakor dr. Farkas P. Kossuth ucaj templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor dr. Módis László. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Siposs Imre, délután 3 órakor Márki Kálmán. — Ispoltály templomban délelőtt 10 órakor Kiss Antal Jenő, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Homokkertben délelőtt 10 órakor Kalas Ferenc, délután 3 órakor Orosz János th. — Kerekes-telepen délelőtt 10 órakor vitéz Ezabó Endre, délután 3 órakor Jeney László. — Szegényházban délelőtt 9 órakor Kovács József. — Nyilastelepen délután 3 órakor Birinyi János th. — Csapó-kertben délelőtt 10 órakor Urav Sándor, délután 3 órakor Melegh Dániel th. Ondód-Vedres dűllőben délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan. — Kismacon délután 3 órakor Bagdy Dániel. — Paczon délelőtt 10 órakor Bagdy D. — Dombostanyán délelőtt 8 órakor Mezey Béla. — Wolaffka-telepen délután 3 órakor Csiky Pál th. — Pallagon délelőtt 9 órakor Kántor József. — Téglavetőben délután 3 órakor Kiss F. Nagyhegyesen délelőtt 10 órakor Halász András. — Kunpálhalmon délután 2 órakor Halász András. Nagy-cserén délelőtt 9 órakor dr. Farkas I.

**Jól és olcsón vásárolhat
Kerecsen Jánosnénál Csapó u. 8.**

Tennis flanel 0.48 P	Flanel pongyola divat színekben 3.90 P-től	Mintás flanel 0.88 P-től
-------------------------	--	-----------------------------

Női és gyermek ruha, kötött áru, fehérnemű, harisnya, selyem, szövet és vászonáruban nagy választék,

Őrizetbe vettek egy debreceni szülésznőt és egy házaspárt

Pár nappal ezelőtt névtelen feljelentés érkezett a debreceni rendőrségre. A névtelen feljelentés szerint egy Török Elek nevű debreceni férfi felkérésére Kósa Gézáé szülésznő tiltott műtét beavatkozást végzett feleségén.

A rendőrség a névtelen feljelentés alapján megindította a nyomozást s a gyanúsítottakat őrizetbe

vette. A kihallgatás alkalmával úgy Török Elek és felesége, mint Kósa Gézáé szülésznő tagadta az ellene emelt vádat.

A rendőri kihallgatások után szombaton délelben mindhármójukat átkísérték a kir. ügyészségre. A vizsgálóbíró hétfőn vagy kedden fogja a gyanúsítottakat kihallgatni s ettől függ további sorsuk

X Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Arany aranyal”. Piac uca 50. — „Nap”. Piac uca 1. — „Tisza”, Maogss Györgytér 9. szám. — „Boeska”. Cegléd u. 22. szám. — „Árpádfejedelm” Csapókert, János uca 44. szám.

— Vasárnapi rend a görög szert. r. k. templomban. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diák és katona mise együtt, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délután félnégy órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor veccsernye, utána szentsegimádás.

— Vasárnapi istentiszteletek a róm. katolikus templomban. Vasárnap a római katolikus templomban rendes vasárnapi miserend, 8 órakor piarista diákmise. Fél tíz órakor nagymise. Utána szentbeszédet mond Somogyi Ferenc káplán. Utolsó mise főleg órakor. A külsőségi kápolnáknak ismét megkezdődnek az istentiszteletek. A Homokkertben, Csapókertben, Nyilastelepen 10 órakor szentmise és prédikáció. Az Augusztia szanatóriumban 9 órakor szentmisét mond dr. Hanzsly Lajos. — A Sétakerti új kápolnában 9 órakor szentmisét mond Béres Endre káplán.

X Betegségemből felépültem és az újonnan átalakított és kibővített „Magda” kozmetikában dolgozom. Böske. Manikür 40 fillér, bérletben 30 fillér. Borravaló nincs, Piac uca 44. kapu alatt jobbra.

X Orvosi hír. Dr. Borsos Ida orvos, bőrgyógyászati kozmetikai rendelőjét a Svetits-bérlházban, Ferenc József út 43. szám, harmadik lépcső, első emelet 7 ajtó alatt megnyitotta. Rendel. hétköznapokon délelőtt 10—1 óráig, délután 4—7 óráig. Szerdán férfiaknak. Telefon: 30—60. szám.

— Tanuljon magánaton zongorázni Naturalista zongoraiskola a magyar nóták eljátszásához. Dezső Gábor zeneszerző országos szencziót keltett műve. Nyolcvan lecke, 75 nóta és eszárdás a gyönyörű kiállítású album tartalma. Ára 10 pengő. A pénz előzetes beküldésével megrendelhető a szerzőnél: Dezső Gábor zeneszerző, Budapest, VIII., Szigony u. 16 b. I. 18.

X CSERÉPKÁLYHÁK állandóan nagy választékban, Átrakások Hardtmuller rendszerre, tisztítást, javítást olcsón vállal. Göncey kályhászmester, Csapó u. 19. szám — Telefon: 25 68. szám.

— Seprőkötésre alkalmas nyírágveszőre ajánlatot kér a városi Köztisztasági vállalat. Szükséglet eca 200 mázsa. Minta és szállítási feltételek megtekinthetők a vállalat irodájában, Szent Anna uca 12. szám alatt, ahova az ajánlatok mintával ellátva, folyó hó 20-ig írásban adandók be.

X Vattay Margit táncintézetében szeptember hó 22-én, gyermek és diák-táncanfolyamok megkezdődnek. Akrobatika és stepp tanfolyamokra beíratkozás, Kossuth uca 11. szám.

A szezon első, nagy művészi és társadalmi eseménye:

Huberman Broniszláv

Paganini óta a világ legnagyobb hegedűművésze
OKTÓBER 6-ÁN, SZOMBATON ESTE NYOLC ÓRAKOR
A BIKÁ DISZTERMÉBEN

Zenekedvelők Köre első bérleti hangversenye

A Zenekedvelők köre kéri a közönséget:

1. a régi tagok vegyék át bérletjegyüket, mert különben helyüket az új tagoknak adják ki;
2. az újonnan belépni szándékozók a hét végéig jelentkezzenek az Idegenforgalmi Hivatalnál;
3. a napijegyek váltók legyenek türelemmel, amíg a bérloket el nem helyeztük, bérleten kívüli napijegyeket nem adunk ki, mert:

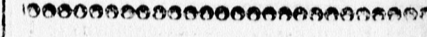
ELSŐSORBAN A BÉRLŐKÖZÖNSÉGET HELYEZZÜK EL. CSAK A FENNMARADÓ HELYEK KERÜLNEK ELADÁSRA A JEGYPÉNTÁRAKNÁL!

— Meghülésnél, náthalásznál, torokgyulladásnál, mandulalobnál, fülkatarusnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál, naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz nagyon jól tesz, mert a gyomorhólyagot alaposan kitisztítja és deszinficálja, azonkívül pedig megfelelő emésztést biztosít. Egyetemi orvostanárok véleménye szerint a „Ferenc József” víz hatása gyors, kellemes és megbízható, s ezért használata járványok idején is igen célszerűnek bizonyult.

A nagyerdei villamos közlekedés új rendje

Értesítjük a t. Utazóközönséget, hogy f. hó 15-étől, szombattól kezdve a Máv. pályudvr—nagyerdei vonalon közlekedő villamoskocsik forgalmát átmenetileg akként szabályozzuk, hogy hétköznapokon reggel 6 órától 10 óráig, valamint 13 órától 14 óráig az összes villamoskocsik „1” irányt jelző táblával az Egyetemi Központi Épületnél és az Egyetemi Klinikáknál lévő megállóhelyek érintésével a Vilmos eszár körúton át fognak közlekedni. Ehhez képest a Máv. pályaudvarról az Egyetemi Klinikák felé, valamint az Egyetemi Klinikáktól a Máv. p. u. felé a fenti időpontban 5 perc s lesz a közlekedés, a nap többi szakában, továbbá vasár- és ünnepnapokon változatlanul az eddigi közlekedést tartjuk fenn, úgyhogy az „1” irányt jelző táblákkal ellátott kocsik továbbra is 10 percenként a Vilmos eszár körúton át, a „2” irányt jelző táblákkal ellátott kocsik pedig ugyancsak 10 percenként a városi uszodáig és onnan vissza közlekednek.

Az üzletigazgatóság.

X Értesülésünk szerint arany karikagyűrűt, jegyékstert, bizalommal olcsón vásárolhat Sretter János ékszerésznel, Bathányi uca 13. szám

— Az álmosdi Boesky Hajdu Emlekmű Előkészítő Bizottsága nevében közöljük, hogy 1934 okt. 15-én kellő számú jelentkezés esetében Debreczen Álmosd között autóbusszjáratot kívánunk belállítani. Indulási idő Debreczenből reggel fél 8 órakor, vissza Debreczenbe Álmosdról délután fél 4 órakor. Az utazási díj oda és vissza Debreczenbe személynként 5.— P. Akk igénybe kívánják venni ezt az utazási lehetőséget, szept. 20-ig közöljék elhatározásukat Székelyhídy Béla ref. esperessel (Álmosd, Bihar m.) az előkészítő bizottság ü. v. elnökével. A szobormű leleplezése délelőtt fél 10 órakor ref. istentisztelettel veszi kezdetét. Leleplezési ünnepség délelőtt háromnegyed 11 órakor. Délután fél 6 órakor műsoros délután a ref. templomban. Akik kórszorut kívánnak elhelyezni a leleplezési ünnepség alkalmával, szept. 20-ig szándékukat a fenti címre jelenték. A délutáni előadáson belépődíj nincs, a perselyek az álmosdi szegény gyermekek felruházására lesznek kitéve. Az előkészítő bizottság.

— Harisnyában, zsebkendőben jól olcsón és nagy választékban, Kardos Lászlónál.

— Ha betegség gyöttri, arra legyen gondja „Jgmándi”-val emésztését mindig rendben tartsa!

X Gyermekruhák, kabátok, kötények és babakelengyékben legnagyobb választék, legolcsóbb árak Horovitznál, (Püspöki palotában).

X Frisch József ékszerész, Szent Anna u. 5. (Iparkamarai ösztöndíjjal kitüntetve). Készít tőkéletes művészi kivitelben arany-, ezüst-, platina ékszereket, foglalásokat. Javításokat gyönyörűen, olcsón végez, aranyat legmagasabb árban bevált. Raktáron tart mindenféle arany-, ezüst és jegy ékszer, ébresztő és zsebrókat. Javításokért, valamint nálam vett órákért, jótállást vállalok.

GYÁSZ ROVAT

Schwarz Vilmos kereskedelmi tanácsos felesége meghalt. Mély gyász érte Schwarz Vilmos kereskedelmi tanácsost, a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara illusztris alelnökét, felesége született Wolf Etel hosszas és súlyos szenvedés után meghalt. Az elhunyt rendkívül finomlelkű, művelt úrasszony volt. Hat nyelvet beszélt és nagy intelligenciával volt megáldva. — Mindamellett kitűnő tulajdonságait csak családja körében érvényesítette, mintahogy csak a családjának, a háztartásnak élt. Kitűnő háziasszony volt, kedves és szeretetreméltó. A mindig jó kedélyű úrasszonyt egy évvel ezelőtt kínos és rendkívül fájdalmas betegség támadta meg. Közel egy év óta az egyetemi klinikán ápolták. Rettenetes szenvedéseit angvali türelemmel viselte és öt nanonként meglátogató hozzátartozói előtt igyekezett eltitkolni fájdalmait. Még a betegágyon is másokra gondolt. Ápolónőjét rendszeresen oktatta német nyelvre.

Az elhunyt úrasszony halálát férjén kívül egyetlen leánya Jossy és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése ma, vasárnap délután három órakor lesz az izraelita temető ravatalozójából. A gyászoló közönség rendelkezésére a Bika-szálló előtt félhárom órakor autóbuszok fognak állni és onnan indulnak ki a temetőbe.

Klinszler Ignác ny. tisztelvettes élt 55. életét. Temetése hétfőn délután négy órakor lesz a Köztemető II. A. ravatalozóterméből, a római katolikus-egyház szertartása szerint. Lakás: Báró Nagy Pál ucca 22. — A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Borus Bózsika élt 18 hónapot. Temetését vasárnap délután négy órakor a Köztemetőben, Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Hevesi Mihályné Deák Erzsébet élt 19 életét. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából, a református egyház szertartása szerint. Lakás: Bánk 58. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Fülöp András temetése hétfőn délután három órakor lesz a Köztemetőben. — Temetését a Gebauer-cég rendezi.

Bányai Lacika 7 hónapos korában elhunyt. Temetése vasárnap délután félnégy órakor lesz a Köztemető ravatalozóterméből. Lakás: Varga ucca 39. szám. — Gyászolják szülei és a kiterjedt rokonság. — Temetését a Gebauer-cég rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, kik felejthetetlen fiunk, testvérünk Loós József elhunytával alkalmasan a bennünket ért nagy bánatunkban részvételt voltak, ezúton mondunk köszönetet. Gyászoló szülei és testvérei.

Nemzetközi halottszállítások, exhumálások autóval közvetlen kíséreléssel

DANKÓ tem. váll.-nál
Kossuth ucca 3. szám.
Telefon: 23-22.

x Cserépkályhát vegyen, ki olesón akar fűteni. Harthmudt és más rendszerű kályhák rendkívül nagy választékban minden szín és nagyságban. Vállalok átrakást helyben és vidéken legutányosabb árban. — Krisch kályhámester. Nagyalomástól benyúló Ispótlay tér 1. sz. Telefon 12-12.

Dr Révész Imre előadássorozata

az egyházzól, a református egyházzól és a debreceni református egyházzól

Egyház és közélet viszonya, újabbban egyre többlet emlegetett kérdés. Debrecenben különösen aktualitást ad e kérdésnek, hogy egyházunk szerepét visó férfitagjai városunk életében is jelentős tényezők. Dr Révész Imre rendkívül mély meglátással mutatott rá már több ízben az egyházzól és hitéről, az Isten országának és a földi életnek viszonyáról való közéleti vélemények téves voltára. Most három nagyszabású előadásban felvet néhány égető kérdést: mi az egyház, milyen az egyház és kik az igazi tagjai? Mit jelent a katolikus fogalom? Mi köze van a református hitnek a liberalizmushoz, a lelkiismereti szabadsághoz és a hitvalló szabadsághoz miben különböznek? A püspökség, a világi és az egyetemes papság, elve, az egyház és az egyháztalagok kötelességei mint eleven problémák nyernek megvilágítást. A negyedik előadó különösen a református férfiak számára három előadást (Szannanos u. 16. sz. alatt, mindig 5 órai kezdettel) s hozzászólásokra is bő alkalmat ad. Ez a sorozat eseményszámba megy s reméljük, a református egyház érdeklődő férfitagjai igen nagy számmal fogják meghallgatni.

— **A fototechnikusok szakosztálya.** folvó hó 17-én, hétfőn este nyolc órakor az ipartestület helviségében, igen fontos és sürgős ügyben ülést tart. Elnökség

x Szepő ellen nagyszerű újdonságok érkeztek Takács állatszertárába. Csapó ucca 91 szám

— **A Csanó uccai egyházzrész** esültörtéki bibliográfi, szeptember 20-án, este hét órakor a Szannanos ucca 16. szám alatt újra megkezdődnek.

— **A Hármaskerti Kispolgárok Olvasókörének.** (Létai út 26. sz.) működő ifjúsága, vasárnap este nyolc órai kezdettel táncestélyt rendez. Vendégeket ezúton hív a rendezőség.

— **Sz. I. kikélteltett család,** három gyermekével nagy nyomorban házmesteri állást keres, vagy valami segítséget kér, hogy lakást tudjon bérelni.

— **Angol és olasz nyelvtanfolyam a MANSz-ban.** A debreceni MANSz, az idén is megrendezi a múlt évben nagy sikert elért mérsékeltárú nyelvtanfolyamait. Mind az angol, s az olasz kurzus, október elsején kezdődik, s június, illetve május végéig tart. Felvilágosítás délelőtt kilenctől egy óráig nyerhető a MANSz titkárságában. Piac ucca 36. szám alatt.

— **A Debreceni Vasárnapi Iskolák,** szokásos előkészítő órája, folvó hó 18. napján, kedden délután félhét órai kezdettel Ispótlay-telep 9. szám alatt, diakonissza otthonban megkezdődik.

— **Gyümöleseit a Munkásotthonban.** A Munkásszervezetek Szövetségének vigalmi gárdája, e hó 16-án, vasárnap este nyolc órakor, a Munkásotthonban, (Margitfürdő) családi gyümöleseit rendez. A zenét a közkedvelt Nagy Endre szalonzenekara szolgáltatja.

SCHWARZ VILMOS és a megboldogult egyetlen leánya: Jossy nagy szomorúsággal tudatják, hogy az önfeláldozó jó feleség, legjobb anya, nagyanya, testvér és rokon

SCHWARZ VILMOSNÉ sz. WOLF ETEL

erős, nemes lélek türelmével és emelkedettségével viselt hosszú szenvedés után itthagya őket és szeretteiket.

Utolsó útjára f. hó 16-án, vasárnap délután 3 órakor kísérik a zsidó temető ravatalozójából.

Debrecen, 1934 szeptember hó 15.

(Minden külön értesítés helyett.)

Temet, szállít, exhumál olcsón, szépen, díszesen
Ekli József és Társa
Kossuth u. 3. Telefon 23-22.

Családi értesítő

LEGRISEBB HIR 10 SZÓ. ÁRA 1 P.

Házasság. Vályi Armand dr. karcagi gimnáziumi tanár és Koncz Irén házasságot kötöttek.

Eljegyzés. Horogh Bózsika úrhölgyet eljegyezte Kolumbán Károly okl. magy. áll. erdőmérnök.

Fényes esküvő. Fényes, előkelő esküvő volt tegnap este Debrecenben, a Szent Anna uccai római katolikus plébániatemplomban, tegnap este hat órakor, ifj. Paál Dénes okl. gazda, szlovenszkői előkelő földbirtokos egyetlen fia vezette oltárhoz Soltész Ilonkát. Tanúk voltak a menyasszony részéről dr. Czéh József miniszteri titkár Budapestről, a vőlegény részéről pedig Cserhalmy Pál m. kir. honvéd százados, szintén Budapestről. Az előkelő nász. nép között jelen voltak a vőlegény szülei is, hogy maguk vigyék haza a fiatal párt, az ősi kúriára. Esküvő után a fiatalpár és a díszes násznép az Arany Bikába vonult, hol szükkőruha vacsorán a legjobb hangulatban a késő éjszakai órákig maradtak együtt.

— **Szerelmi bánatában felakasztotta magát egy tépei legény.** Szabó Lajos 21 éves tépei legény régen udvarolt a falu egyik leányának. Házasságát régen tervezgeti, azonban a szülők nem jó szemmel nézték közeledését. Efelélti bánatában pénteken kiment a tanvára és az istállóban a mestergerendára felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

x Hatóságilag fertőtlenített tankönyvek, iskolaszerek, táskák, legolcsóbban „Kultúra” antikváriumban, Szent Anna ucca 3. szám.

— **Debreceni tornászok külföldön.** A Magyar Tornászszövetség novemberben német és finn túrát bonyított le, november 18-án Berlinben a németekkel, november 22-én Helsinkiben pedig a finnekkel mérkőzik meg. A magyar válogatott tornászcsapatba Debrecenből Tóth Lajos és Gyögyoróssy Györgyöt válogatták be és mennek a szép túrára. A két kiváló tornász nagyban készül a nagy mérkőzésre s bizonyára kitűnően nagy sikerrel szerepelnek.

x Műtermében a felvételeket személyesen eszközölöm, Liener Béla fényképész-mester.

— **A Homokkerti Ref. Olvasókör 30 éves jubileuma.** Kedves ünnepélyre készül a homokkerti ref. olvasókör. Szeptember hó 23-án, vasárnap ünnepeli meg az egyesület fennállásának a 30 éves évfordulóját. 23-án, délelőtt 10 órakor ünnepi istentisztelet lesz az olvasókör nagytermében, melynek fényét különösen emeli az, hogy az igét dr. Baltazár Dezső püspök végzi, akit a Homokkerti meleg és ünnepélyes fogadtatásban részesít majd. Az istentisztelet után díszgyűlés, melyen a főpásztor szintén részt vesz. A kör jó barátait, a testvéregyesületek tagjait ezúton hívja meg a vezetőség.

x Balogh táncintézetben minden vasárnap délelőtt és délután, s este ösztánc szeptember hó 18-án táncanfolyam kezdők részére.

— **Póthéiratkozók a zeneiskolában.** A városi zeneiskolában a póthéiratkozások mindennap délelőtt 9—1 óráig és délután 3—5 óráig. Főtanszakokon a tandíj 8. 10 és 12 pengő. Beíratás 6 P. zenei ovodában havonta 3 P. Bővebb felvilágosítást a titkári hivatal nyújt a hivatalos órák alatt. (Vár ucca 1. sz.)

x M. Németh Anna áll. okleveles zongoratanárnő tanításait megkezdte. Piac ucca 43. szám alatt.

Nézzé meg!

a kirakataimban levő szenzációsan olcsó és finom árukat és győződjön meg róla, hogy ez az igazság, olcsón, finomai és szépet csak a

Klein divatházban (Ecker, Klein, Sugár) Vásárolhat.

KÖNNYŰ NEKÜNK...

A debreceni humoristák albuma.

Rankay Gyula szerkesztésében most jelent meg a debreceni humoristák albuma „Könnnyű nekünk...” címmel. Humoristáink ugyan nincsenek teljes számmal képviselve ebben a 64 oldalas folyóiratban, de így is nagyon sok ötletes, mulatságos és szellemes írást találunk benne. Rankay Gyula csak úgy ontja a különféle ötleteket versbe, prózában és kromiban. Mókái közvetlenek, nevettetők. A viccek között sok eredeti van. Kiss István egy életképpel és egy kis vígjátékkal szerepel a humoros részben. Annvi egyéni íz, ötlet és derű van ebben a két kis apróságban, hogy állandó mosolyra készíti az olvasót. Póndró István és Paracelsus jellegzetes írásai mellett számos más tréfás cikket közöl Rankay lapja, mely a mai nyomorúságos időkben valóban jótétemény. Jótétemény, mert néhány órára előzi a napi gondokat és kedvre deríti az embereket.

A „Könnnyű nekünk...” második része Farkass L. Ferenc összeállításában szépirodalmi dolgokat tartalmaz. Itt is sok értékes írást találunk. Kordás Ferenc különösen elismerést érdemel egyik versével. Fábrián Fuchs Jenő költeménye bármelyik irodalmi lapnak díszére válnék. Nagy Sándor két gyönyörű versével fogja magával ragadni az olvasókat. Veress Ferenc poémája kissé mórós. A novellák általában rövidok, de nem ütnek meg a költemények mértékét. Végeredményben Gyula dícséretet és elismerést érdemel ezért a könyvekkéért, melyet mindenki szívesen fog végigolvasni.

METEOR MOZAIKUSOK

Vasárnap: „Forradalom az állatkertben”. Izgalmas dráma, Lorette Young, Gene Raymond főszereplésével. Megelőzi: „Varázstital”. Előadások: 3, 5, 7, és 9 órakor.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Boros Ferenc kocsis, f. János. Ladányi István napszámos, l. Juliánna. Csávás Elemér gazdálkodó, fiú Imre. Hajdú János lakatossegéd, l. Margit. Vízsonyai Lajos ügynök, fiú Lajos. Doloschau Ferenc cukrász, lány Iona. Dremán András földműves, fiú Miklós. Baboecsek László erdőszőlőgény, lány Olga. Durány József napszámos, lány Erzsébet.

Halálozások: Kovács Erzsébet ref. 27 éves, Piac ucca 77. Bányai László ref. 7 hónapos, Varga ucca 30. sz. — özv. Szathmáry Istvánné Papp Erzsébet ref. 64 éves, Ebes 52. Schwarz Vilmosné Wolf Etel izr. 65 éves. Werbőczy ucca 4. Kinstler Ignác rk. 56 éves Századca ucca 22.

Házasságok: Jani József—Alt Ilonka. Erdős Sándor—Czirinkó Erzsébet. Nagy Sándor—Brezniczky Anna. Paál Kamil—Spitz Iona. Gyimesi Gyula—Bánszegi Etelka Fekete István—Oiah Iona. Ilyés István—Mező Irma. Kádár József—Karalyos Sára. Balogh Gábor—Szabó Mária. Zaradi János—Kovács Mária. Nagy József, Török Erzsébet.

Rácz Jancsi legújabb szerzeménye

Rácz Jancsi, az Angol Királynő népszerű cigányprimása, több szép magyar dal és induló szerzője újabban ismét egy rendkívül hangulatos magyar nótát szerzett, melyet alább mutatunk be olvasóinknak:

x Grünfeld Margit és Keller Edéné fehérmű szalonjába az őszi modellek megérkeztek, Batthyányi ucca 9.

x özv. Csemeléné sz. Mező Mária, volt zeneiskolai óraadó tanár, zongoratanfolyamán a tanítás megkezdődött, Rothermere ucca 39.

x Tankönyv-vásár, tankönyvesere, Harma'hynál, a Bika szálló mellett.

x Japán rádió Debrecenben nincs, de olcsóságáról meggyőződhet Mayer Emil oki gépészmérnökknél. — Gyári készülékek bizományi raktára Javítások, alkatrészek legelőbbban Villanyszerelés szakcsoportban Burgondia ucca 15. sz. Tel. 15.79.

— Megüresedett vassátor. A kir. törvényték épülete előtti közterületen épült városi vasbeton-sátor megüresedett. Felhívom azét elsősorban a hadi-ogdozottakat (hadirokkantak, hadiözyvegvek és hadiárva) vagy ilyen igénylők nem létében a jelzett vasbetonsátort bérbevenni kívánó debreceni illető-egű igénylőket, hogy a vasbetonsátor bérlete iránti igényeiket az elsőköt közigazgatási hatóságnál (Kossuth u. 20. f. sz. 33. számú szoba) folyó évi szeptember hó 15. napjáig írásban jelentsék be. Az igénylő 36 P-t készpénzben vagy óvadékképes értékpapír alakjában (takarékbetétkönyv) a város házipénztáránál az igény bejelentése előtt helyezzen letétben és ennek megtörténtét a jelentéskor igazolja. A bérleti időtartam 3 év. A vasbetonsátorban árusítani lehet: a) hrlapokat, sajtótermékeket, b) esemegeféléket. — Polgármester-helyettes.

x Ondoláltasson géppel, gép nélkül, vízzel, vassal, Rammingernél, Szent A. ucca 12 (Városi bérpalota). Borraivaló nincs!

x Pudereket kímélve, legjobb minőségben, dekája 10 fillértől, minőséget garantáljuk. Papp Lajos, Kossuth ucca 1. sz. Csapó ucca 58. szám.

— A műszerész-, autó- és villamos-szerelő-szakosztály, e hó 20-án, csütörtökön este hétórát kezdettel, igen fontos ügyben (munkaalkalmak stb) ülést tart, melyre a szakosztály tagjait ez-uton is meghívja a Szakosztály elnöksége.

x Óriás „Tallér” negyedkilós pipere szappan 36 fillér. 6 darab mandula szappan 96 fillér. Papp Lajos illat. szertárban, Kossuth ucca 1. Csapó u. 58. szám.

x Hezolit Rapid, gyors borotvakrém megérkezett, huszonegy fillér. Papp Lajos illatszertárban.

x Schaff tánciskolájában a Koronában, tizenhetedikén új tanfolyam kezdődik, minden esütörtökön, vasárnap ösztáné.

x Kővezeték-mélyen leszállított árak: Gallér tisztítás 10 fillér h 9 fillér. Öltöny tisztítás 5—6 P helyett 3—4 pengő Nőruha tisztítás 4—6 pengő helyett 2—4 pengő. — Felvételi helyek-Péterián 30. Simonffy ucca 2. sz., Szent Anna ucca 2. sz.

— A Homokkert birtokossága, szept. hó 16-án, délután négy órakor az olvasó egyet helyiségében közgyűlést tart, a következő tárgysorozattal. A mult közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. 2. Évi jelentés. 3. Intézőbizottság újjászervezése. 4. Burkolási költség a háztulajdonosok egyesületének részvételével. Eselleges indítványok. Felkérnek az érdeklert birtokosok minél nagyobb számmal megjelenni.

Vezetőség.

— A festőszakosztály (szobafestők, mázolók és cimfestők) ma, vasárnap délelött fél tíz órakor számol be a Váccon tartott kongresszus eredményéről és ugyanakkor több igen fontos szakmai ügyet is tárgyal. Épp ezért felhívja a szakosztály vezetősége a tagokat, hogy az ülésen teljes számban és pontosan jelenjenek meg.

— Jövő vasárnap Fülles-gyors jön Budanestről Debrecenbe. Érkezik a vonat délelött 10 óra 23 perckor, visszaindul 19 óra 50 perckor.

— Hova kell befizetni a Rákóczi-szoborra szánt adományokat. A m. kir. miniszterelnökség felhívja a t. közönség figyelmét arra, hogy a II. Rákóczi Ferenc fejedelem szobrára szánt adományok kizárólag a miniszterelnökség házipénztárába, vagy a m. kir. postatakarékpenztárnál fizetendő be a Rákóczi szobor-alap címén nyitott 5730 számú csekkszámára.

— Cserkészszabóhorozás. A Keresztvén Ifjúsági Egyesület 231. sz. „Móllusz” cserkészcsapat, 1934 szeptember hó folyamán cserkészjelölteket vesz fel. — Cserkésznek jelentkezhet minden 12-ik évét betöltött ifjú. Jelentkezni lehet szeptember 19-én, 26-án este 8—10-ig, a csapat, Erzsébet ucca 54. sz. alatti otthonában. Bővebb felvilágosítást ugyanol-

A derecskei kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.

3852—1934. szám.

ARVERÉSI HIRDETMÉNY-KIVONAT

Dr Fényes Jenő és dr Fényes Endre végrehajtóknak Papp Demeterné és Bora Györgyné végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 212 P 30 f. tőkekövetelés és járuléka behajtása végett

a derecskei kir. járásbíróság területén lévő, Nagyléta községben fekvő s a nagylétai 955. sz. betétben A. I. 1—2. sor s 1034. hrsz. alatt felvett ház 253 sz. a udvarral a Beltelekben 135 öf, 1035. hrsz. alatt felvett szántó a Beltelekben 260 öf területű ingatlanból a Papp Demeterné és Bora Györgyné 3/6-od rész jutalékára 467 pengő kikiáltási árban, továbbá a nagylétai 956. sz. betétben A. + I. sor s 4981/499. hrsz. alatt felvett szőlő a Boeskaikertben 842 öf területű ingatlanokból a Papp Demeterné és Bora Györgyné 3/6-od részbeni jutalékára 168 pengő 50 fillér kikiáltási árban és pedig az özv. Szima Gáborné Szász Virág javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog fenntartásával, — továbbá az u. o. 957. sz. betétben A. + I. sorsz. alatt felvett 4950/309276. rész legelőilletőségéből Papp Demeterné és Szima Virág 2/3-od rész jutalékára 62 pengő kikiáltási árban az özv. Szima Gáborné Szász Virág javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog fenntartásával, végül az u. o. 4454. sz. betétben A. I. 1—3. sor s 2369/2. hrsz. alatt felvett szántó a III. fordulóban, 1 hold, 1051 öf, 3309/1. hrsz. alatt felvett szántó a II. fordulóban 1 hold, 1039 öf, 3875/1. hrsz. alatt felvett szántó az I. fordulóban 1 hold, 1291 öf területű ingatlanokból a Bora Györgyné Szima Virág 1/3 rész jutalékára 1144 pengő 66 fillér kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1934. évi október hó 2. napján délelött 10 órakor Nagyléta községében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok közül a 955. sz. betétben felvettek a kikiáltási ár felénél, a többiek a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. § ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírossal a kikiáltásnál letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881. évi LX. t. c. 147., 150., 170. §§; 1908. évi LX. t. c. 21. §).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb igéretet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ízezt ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni (1908. évi XLI. 25. §).

Derecske, 1934. évi május hó 24.

Dr Stumpf s. k. kir. járásbíró.

— Tűz a Tégylavetőben. Tegnap este tűz ütött ki a Tégylavetőben. Szőgyi Gábor, Ostor ucca 25. szám alatti házában tetete kigyulladt. Azonnal értesítették a tűzoltókat, kik nagy felkészültséggel vonultak ki. Mire a tűzoltók kiértek már az egész tető lángokban állott. A tüzet hamarosan eloltották.

SPORT

A Bocskai Rómában, idehaza szürke bajnoki mérkőzések, de lehetnek meglepetések

A Bocskai a Phöbus elleni bajnoki mérkőzését bizonyítan ideore elhalasztotta és helyette Rómába utazott, ahol a jóképességű Lazzió ellen játszik. Anyagi szempontból volt szükség erre a mérkőzésre és a feltétel oly kedvező, hogy tisztán ezer pengőn felül keres ezen a mérkőzésen a debreceni csapat és beleszámítva a múlt heti lengyel turamérkőzést, nemcsak hogy a debreceni torna deficitjét hozta be, hanem még keresett is. Más kérdés, használ-e ez a mérkőzés a bajnoki küzdelem elején?

Palotás sérült és helyette Belesik mutatkozik be a Bocskai csapatában és a felgyógyult Vágó illeszkedik be a csapatba. Tisztességes eredményt várunk Rómából, ahova a kálmánista Róma csapata utazott.

Budapesten és vidéken szürke forduló ígérkezik, de lehet meglepetés, elsősorban vidéken, Szegeden, ahol a Hungária—Szeged találkozó pontot adhat le a Hungária, vagy pedig bebiztosítja, hogy nem az ellenfelek voltak eddig gyengék, hanem tényleg a Hungária javult.

A Ferencváros Kispest ellen akarja bebiztosítani, hogy csak véletlen volt a miskolci vereség és Móré csatásorba állításával a régi jó.

Újpest a Somogy ellen akarja belőni azokat a gólokat, amiket a múlt héten nem tett be, míg az Attila a Budai 11 ellen is jót akar nyújtani és öregbíteni új hírnevét, a III. kerület—Soroksár az óbudaiak győzelmét vetíti felénk.

Hat mérkőzés hat helyen

A keleti amatőröknek hat mérkőzés hat városban lesz. A debreceni mérkőzés a vasutas pályán délután DVSC—NyKISE, bíró Kovács, debreceni győzelmet ígér. A DEAC Nyiregyháza a NyTVE ellen küzd és nagy teljesítmény volna, ha pontot szerezne. A DKASE Nyirbátorban a NyAFE ellen, a DMTE Mátészalkán az MTK ellen igyekszik pontot szerezni. A Textil SC

Karcagon játszik a MOVE ellen, míg a Kisvárdai SE Püspökladányba kénytelen utazni a bajnoki pontért.

A II. osztály is rajtol. Derecskén a MOVE a BUSE-t látja vendégül, a Bihar Turul meg Berettyóújfaluban a Veinberger Cipőgyár FC-t fogadja.

A DVSE Vámospercsén, a debreceni Postás Kisujvárosban játszik barátságos mérkőzést.

Az őszi futballesezon legszebb mérkőzésének ígérkezik a Vasu'as-NyKISE találkozás

Mertin Lajos irányítja a DVSC csapatát.

Debrecennek egyetlen elsőosztályú bajnoki mérkőzés jutott a mai napra, a többi csapataink mind vidéken játszanak. Ez a mérkőzés azonban olyan szépnek és izgalmasnak ígérkezik, hogy feltétlenül nagy közönséget vonz, annál is inkább, mert pazar időjárás kedvez a futballnak. A mérkőzés érdekessége, hogy a DVSC csapatát az egykori állandó válogatott és volt Bocskai főerősség, Mertin Lajos irányítja. Mertin ismét amatőr lett s mint hírlík, még ma is kitűnően játszik.

Hónapokkal ezelőtt tréningbe állott, hogy erre az alkalomra már teljes formában legyen. A NyKISE-ről is kitűnő hírek vannak forgalomban. A vasárnapi 5:0-as győzelmét ezt igazolni is látszik. Hogy melyik csapat lesz a győztes, azt előre jósolni lehetetlen. A pillanatnyi szerencsén dőlhet el a mérkőzés sorsa. Előzőleg a DVSC II.—DVSE II. játszanak. A DVSC—NyKISE mérkőzést fél 4 órakor kezdik a DVSC pályán.

A DTE HÁZI TENNISVERSENYE ma, vasárnap délelőtt és délután lesz a DEAC tenispályán, ahol a fiatal-ság mutatja be fejlődését és tudását.

DEBRECENI TENNISZEZŐK SZEGEDEN

A Tiszántul válogatott csapata Szegeden mérkőzött a vidéki csapatbajnokságért. Az erősen tartalékos csapat nélkülözöte báró Vayt (Brennert is egyik mérkőzésen). Leitner Barnát, de így is szép játékot mutatott, a Pest-vidék és Alföld ellen kikapott, de a Felvidék ellen győzött és végül is a harmadik helyen végzett.

A hölgyek közül Kántor Adél szerepelt legszebben és legjobban, a férfiak közül Kovács (Berettyóújfalui), Brenner, Miskolczy Barna, Pataki János és Baffy Dezső járultak hozzá a sikerhez.

IFJUSÁGI MÉRKŐZÉS

Piarista gimnázium IV.b.—V.b. 2:2 (1:1). Góllövők: Nóthy, Pencz, illetve Gál és Kovács. Jók voltak: Szele, Fekete, Kugler, Egyed, Fűjjes.

HAJDUFÖLD—VÁROSI NYOMDA barátságos mérkőzés lesz vasárnap délután 4 órakor az egyetemi sporttelepen. Felkérnek mindkét csapat játékosait, hogy délután fél 4 órakor a pályán jelenjenek meg.

BARÁTSÁGOS MÉRKŐZÉS

A Debreceni Kereskedő Ifjak Dal-köre tagjai és a Hangya szövetség alkalmazottai ma délután fél 3 órai kezdettel a DEAC pályán barátságos futballmérkőzést játszanak.

FELHÍVÁSOK

Felkér a DKASE ifjúsági játékosait, hogy vasárnap 3 órára a dohánygyári pályán szíveskedjenek megjelenni. Intéző.

Felhívom a Dohánygyár FC összes játékosait, hogy kedden délután a tréningben teljes számban jelenjenek meg. Utána hétórán kezdettel szakosztályi ülés. Intéző.

A D. Vasas ezúton hívja fel alant megnevezett játékosait, hogy vasárnap délután fél 3 órára a nagyhídnál megjelenni szíveskedjenek: Szücs, Nagy II., Pásty, Giszty, Bártfai, Nagy I., Katona, Ferenczi, Baráth, Varga, Rácz. Intéző.

Felhívom az Attila FC összes játékosait, hogy vasárnap délelőtt 10 órára jelenjenek meg a dohánygyári pályán: Dávid, Balogh, Tóth II., Kulyi, Tömöri, Lukács, Kolozsvári, Tóth I., Friedmann, Göcs, Egri, Tartalék Murvai, Jászai. Intéző.

Felkér a Tégláskert FC alant felsorolt játékosait, hogy a Hunyadi FC

elleni bajnoki mérkőzésre megjelenni szíveskedjenek: Csatári, Pásti I., Vári, Gál, Pócsi, Mayer, Pásti II., Tökés, Sipos, Béres II., Szombati, Biró, Nagy, Csoma, Molnár, Pataki. Intéző.

Felkér a Hunyadi FC alant felsorolt játékosait, hogy ma délután pontosan fél 1 órára a Honvéd u. 58. szám alá megjelenni szíveskedjenek:

Megyeri, Trecsényi, Gárdos, Kemény, Geble, Baranyai, Takács, Füzessy, Egri, Faragó, Füzessy, Tartalék Zolnai, Sipos, Kálnai. Intéző.

Felhívom a DVSE összes ifjúsági játékosait, hogy vasárnap délután 3 órára a DKASE elleni bajnoki mérkőzésre a dohánygyári pályán feltétlenül megjelenni szíveskedjenek. Intéző.

KÖZGAZDASÁG

Állami búzavetőmag kiosztás

A Debreceni Gazdasági Egyesület az állami kölcsön vetőmagbúza átvételére vonatkozó eljárást az alábbiakban közli:

Minden igényjogosult gazda, akinek részére a hatóság kölcsön vetőmagbúza engedélyezett, írásbeli értesítést kap a mezőrendőrök útján arról, hogy hány métermázsas búzát kap s azt honnan és mikor fogják kiadni.

Az Elep, Hegyes, Kösülyszegi gazdák a vetőmagot 17-én, hétfőn, a Hegyes 41. szám alatti Jóna-tanyán kapják meg, a többiek pedig a Debreceni Közraktár, Híd uccai telepén, később megállapítandó időpontban, de valószínűleg a hét folyamán, 17—22-ike közötti időben.

A búzáért minden igényjogosult gazdának személyesen kell mennie és a kiosztásnál elismervényt és nyilatkozatot kell aláírni a búza átvételéről és

a visszafizetési kötelezettség vállalásáról.

A halósági értesítést a búza átvétele előtt fel kell mutatni, mert ellenkező esetben a vetőmag ki nem szolgáltatható. A kiosztáshoz zsákot is kell vinni.

A Jóna-tanyán törtéző kiosztásnál semmiféle költség nincs, a Közraktári kiosztásban részesülő gazdák métermázsánként harminc fillért tartoznak kezelési költség címén fizetni.

A Debreceni Gazdasági Egyesület egyben figyelmezteti az Elep, Hegyes és Kösülyszegi igényjogosult gazdákat, hogy a részükre engedélyezett vetőmagbúzáért 17-én, hétfőn vegyék át, mert késedelem esetén nem juthatnak hozzá.

Egyébként a búzavetőmag kiosztására vonatkozóan felvilágosítás az elsőfokú hatóságnál, (renfőrség, Kossuth ucca 20., földszint 46) nyerhető.

KEDVEZMÉNYT KAPNAK AZOK A GAZDÁK, KIK A RÉGI VETŐMAGKÖLCSÖN HÁTRALÉKÁT KIFIZETIK

A m. kir. földművelésügyi miniszter méltányolva a gazdák anyagilag súlyos helyzetét, másrészt figyelemmel a régi vetőmagkölcsönök keletkezésének időpontjában volt magas terményárakra, a 34.000—1934. II. 1. sz. rendeletével különböző akciókból származó vetőmagkölcsönök még hátralékban levő gazdáknak, akik fennálló tartozásukat legkésőbb folyó évi október hó 15-ig teljes egészében kifizetik, azt a kedvezményt biztosította, hogy tartozásuk minden 15 pengőjét 8 befizetésével egyenlíthetik ki. Aki a fenti határidőig tartozását ilyen módon teljes egészében meg nem fizeti, semmiféle további kedvezményre számot nem tarthat és tartozása eredeti összegét lesz köteles megfizetni, azonkívül ezekkel szemben a fenti határidő lejártá után a m. kir. földművelésügyi miniszter a kincstári jogügyi igazgatóság útján a peres eljárást haladéktalanul folyamatba fogja tenni.

A befizetésre adott október 15-iki határidő meghosszabbításáról tehát szó nem lehet és így az erre irányuló kérelmek elő sem terjeszthetők.

A földművelésügyi miniszter ezzel a rendeletével a vetőmagkölcsönök visszafizetésére lényeges kedvezményt biztosított és az október hó 15-iki határidő megállapításával lehetővé tette az adós gazdáknak, hogy fennálló vetőmag kölcsön tartozásukat az új terméshől könnyebben rendezhessék. Ezekre figyelemmel a magam részéről is felhívom a vetőmagkölcsönök hátralékban levő gazdákat, hogy tartozásaikat a megállapított határidőig feltétlenül rendezzék, annál is inkább, mert sem további kedvezményt, sem további halasztás részükre engedélyezni nem fog.

Polgármester.

TERMÉNYTÖZSDE

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza októberre 15.91—15.92, márciusra 17.07—17.08. Rozs októberre 12.75—12.77, márciusra 13.80—13.81. Ten-

geri szeptemberre 12.55—12.60, májusra 11.55—11.56.

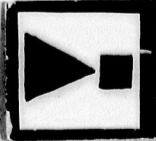
A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 16.20—16.35, 78 kg-os 16.35—16.50, 79 kg-os 16.50—16.65, 80 kg-os 16.60—16.75, felsőtiszai 77 kg-os 15.85—15.95, 78 kg-os 16.00—16.10, 79 kg-os 16.15—16.25, 80 kg-os 16.25—16.35.

Rozs 12.20—12.30, sörárpa I. 18.00—19.75, sörárpa II. 17.00—17.75, sörárpa III. 15.75—16.75, tak. árpa I. 14.85—15.15, tak. árpa II. 14.50—14.75, zab I. 13.80—14.10, zab II. 13.60—13.80, tengeri 12.70—12.80, korpa 11.30—11.55.

A készáruvásáron buza 5 fillérral olcsóbb, rozs nem változott, zab 25—30, tengeri 10 és árpa 25 fillérral drágább.

DEBRECENI TERMÉNY-ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Buza 15.50—15.00—14.80, rozs 11.00—10.80—10.50, árpa 12.00—11.50—11.00, zab 11.00—10.50—9.80, tengeri (6) 10.60—10.50—10.00, hibás 8.00, tengeri (új, szemes) 8.00—7.50, tengeri (csöves) 6.00—5.80—5.60—5.40—5.20, lucerna 7.20—7.00—6.80—6.50—6.00, széna 7.00—6.60—6.00—5.50—5.00—4.50, lóhere 6.50—6.00—5.50—5.00—4.50, alomszalma 2.00—1.60, rozsszalma 2.00, zsupszalma 1 kéve 15—16 fillér, tők (fehér, evő) 2.50—2.00.

Tanulmányut Olaszországon és Tripoliszon keresztül

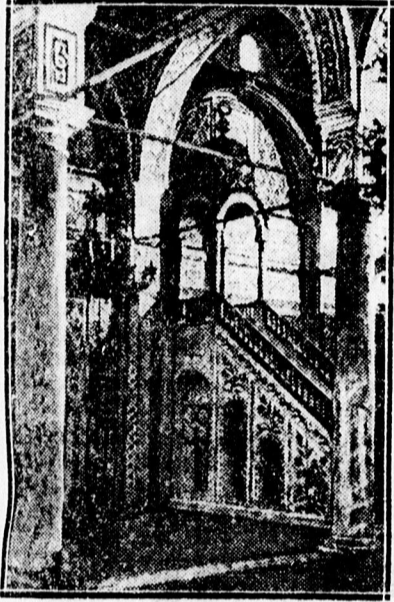
Irta: Kovács István

— III. közlemény. —

TRIPOLISZ.

Mussolini nevével zeng a mai egész fascista Olaszország. Az ő nevével kiáltja határtalan lelkesedéssel a tömeg, az ő nevével hirdeti itt ma minden. „Büszkén mutatja Róma ó falát” is, de amellet csillogó szemmel, önértetesen hívja fel az idegen figyelmét arra a sok szép, értékes alkotásra, amelyet a fascizmus 12 esztendő alatt az ország minden részében és a legkülönbözőbb téren alkotott.

Kitörölhetetlenül rányomta korszakalkotó bélyegét mindenre. Nem hiába

Egy arab mecsét belseje.

díszíti minden nyozdony homlokzatát a fasces, szinte még a csaltogó vonatkerékek is azt zúgják: Duce, Duce, Duce...

Jó hosszú a csizma-alakú Olaszország! Rómából, a közepéről már ebéd után elindultunk Nápolyon át, Szicília felé, mégis reggel 7 óra volt, mire a végére értünk, Messinával szemben. Itt halóval kellünk át a földregés által 1908-ban elpusztított, de azóta teljesen újjáépített városba.

Messinából továbbrepült velünk Szicília földjén a vonat. Vadregényes, kopár hegyes vidék. Elrobogtunk Taormina, a híres téli üdülőhely, a milliomos amerikaiak kedvenc tartózkodási helye alatt. A tenger mellett és a völgyekben szép citrom és narancsligetek. Előttünk a 3300 méter magas s az egész szigetet uraló tűzhányó: az Etna áll füstfelhőbe burkolt fejjel. Egykori kitörésének nyomai, a kihűlt lávafolyamok jól láthatók. Az egyik ilyen lávafolyam előttünk keresztbe egészen a tengerig nyulik. Mély bevágásban fut keresztül vonatunk a fekete-vöröses lávatomogén. Később ismét kopár, terméketlen és szinte teljesen sík vidék következik.

Igen meleg van. A hőmérséklet jóval magasabb az anvaországbelinél. Vízpároló-telepen haladunk azután keresztül. Szélmotorokkal szivattyúzzák be a tenger vizét a sókitermeléshez.

Dél volt, mire beérkeztünk Syracusába. Érdekes délolasz város. Régi nagyságát számos emlék hirdeti, de már Mussolini kezének nyoma is erősen meglátszik. Szép, modern palotások, parkok, stb. mutatják itt is az alkotó fascizmus eredményességét.

Délután 6 órakor hajóztunk be a Palermo nevű gőzösre. A hajón már az utasokról is megállapítható volt, hogy Afrikába megyünk. Legnagyobb részük arab, de szép számmal akad

közöttük a legfeketebb néger is.

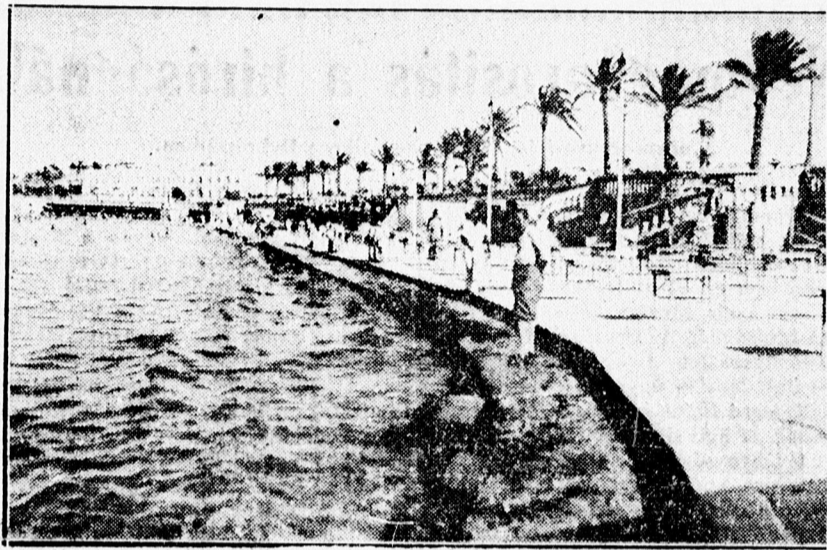
A tenger teljesen csendes. Valóságos üdülés volt a hajón való utazás, a közel 24 órás délolaszországi és szicíliai vonatfűlkékben való fogság után, ahol a nagy melegben állandóan törülgetni kellett izzadt arcunkat, kezünket a rátapadt koromtól.

Másnap ebéd után már látcsővel kivehető volt az afrikai part. Később szabad szemmel is láthatóvá vált Tripolisz város hatalmas palotáinak körvonalai és a tengerpartot szegélyező pálmások. Délután négy órakor érkezünk meg Tripoliszba. A kikötőben már várakoztak ránk a fascista szervezlet tagjai.

Már az első este szép ünneplésnek

guldás után megérkeztünk egy tengerparti s tipikusan arab szórakozóhelyre, ahol kardnyelű és szőgező fakírok produkálták magukat s monoton dobszó mellett keleti táncosnők csodaszép táncokat lejtettek. E szórakozóhely eleganciája vetekedett a leghíresebb és legelőkelőbb európai mulatóhelyekkel s igazán nem látszott, hogy Afrikában és a libiai sivatag szélén vagyunk.

Balbó tábornagy feltűnő szívéllyel és közvetlenséggel fogadott bennünket. Elmondotta, hogy Nagymagyarországnak több nevezetes városában járt, számos magyar családdal személyes ismeretségben, jóbarátságban van. Feltűnő tájékozottsággal beszélt Magyarországról s a magyar vi-

A tripoliszi tengerpart.

Pihenő a sivatagban.

voltunk tanúi és egyben részesei. Az elmúlt esztendő dícsősége óceánrepülés évfordulója alkalmából 40 repülő-tisztársaság kereste fel Balbó kormányzót, egykori parancsnokukat. A tripoliszi Miranare színházban díszelőadást tartottak ez alkalomból, ahol bemutatásra került a hatalmas repülőőről készített hangosfilm is.

Balbó kormányzó meghívott minket is az ünnepségre. A Boesky-főveges magyar fiúk megjelenésére a színház közönsége felállt és tüntető tapsfergetéggel ünnepelte csapatunkat.

E színházi előadással azonban még nem ért véget a napi program. Az előadás után két olasz tiszt keresett fel bennünket Balbó kormányzó úr megbízásából és meghívott egy autókirándulásra. Néhány perc múlva már elő is állottak a katonai autók, és szédületes sebességgel robogtak velünk a langyos afrikai éjszakában. Közel egy órai szá-

szonyokról.

Bizony javában pirkadt már a hajnal, mire a katonai autók ismét szállásunkra röptettek bennünket.

A következő nap délelőttje a hivatalos tisztelgésekkel és a Névtelen Katona emlékművének megkoszorúzásával telt el.

Balbó iránti tiszteletünk és szeretetünk jeléül átvujlottunk neki Budapest székesfőváros és az Olasz Magyarbarát egyetemi hallgatók díszoklevelét, egy csikóbőrös debreceni kulacsot tokjával megtöltve és egy búzakaszorút. Balbó meghatva vette át az ajándékokat s meleg szavakkal válaszolt az üdvözlésekre.

Délután és a következő nap délelőttjén is szabad program volt. A város megtekintésére, megismerésére fordítottuk azt. Egyesek kimentek megfürödni a tenger vizében, a többiek legtöbnyire az arab városban csatangoi-

tak. Sétálgattunk, vásárolgattunk a bazárban. Tripolisz csodálatos keveréke jelennek és a multnak. Az új városrész beillene akármelyik világvárosba, de lépten-nyomon letakart arcú asszonyokkal, burnuszos arabokkal találkozunk az ember. A legújabb típusú száguldó autók között olykor fel-feltűnik egy-egy baktató tevé. A város régebbi részei, az arab és zsidónegyedek a legexotikusabb képet tárják elénk. A szűk sikátorokon, zezugos uccákon bőrpárnákon, vagy keleti szőnyegekben ülnek a feketéző arabok. A zsidó férfiakat alig lehet megkülönböztetni az araboktól, de asszonyaik fedetlen fővel járnak s kirívó izléstelenséggel festik magukat. Bizony ezekben a városnegyedekben sok a szenny és piszok és rengeteg a trachomás beteg.

Balbó kormányzó ur Öccsellenciája részben az őt meglátogató 40 repülő-tisztársaság, részben a mi tiszteletünkre nagy katonai díszszemlét rendezett Suara, a csaknem Marokkó határára fekvő arab község és katonai erődítmény közelében. Nyugati irányban, közel a tengerparthoz száguldottak velünk a katonai autók. Az egykori sivatagon keresztül robogtunk és csodálatuk az akadályt nem ismerő munka diadalát. — Öntözőkészülékek láthatók mindenfelé. Egyes helyeken még csak körbe járó öszvérek szolgáltatják az energiát, de a legtöbb helyen már szélturninák huzzák fel a vizet és joesolják az ültetvényeket. Szőlő és különböző gyümölcsös, de különösen sok olajfatelepeítés fedi a hatalmas területeket. Pálmaligeteket teszük változatossá a tájat, melyek között kis viskókban, vagy sátrakban laknak a ma is nomád életet élő arabok, de már — különösen a nagyobb telepeken — sok az új, modern ház is. Közben hatalmas termékeny területek, igazi sivatagok is vannak. A mi futóhomokunknál is finomabb szemekből álló, selymes tapintású homokból itt-ott fantasztikus alakot formál a száguldó sivatagi szél. Nagyrészt azonban már termő, jövedelmet hozó földek jutalmazták a tervszerű, akadályokon és nehézségeken áttörő emberi munkát.

Néhány helyen még félig beomlott és betemetett árkok és drótkadályok maradványai tűnnek szemünkbe. Mert nemcsak a természettel kellett dacolni e terület meghódításáért, de kemény s 15 esztendeig tartó harcot is kellett vívni a bennszülöttekkel.

Suara község felé közeledve 2000 arab lovas az út két oldalán — körülbelül 3 km hosszú útszakaszon — festői keretben adott Balbó kormányzó és a mi csapatunk bevonulásához. Az oázison túl kezdődött az igazi paradé. Két óriási sátor állítottak fel. Az egyik sátor pompás keleti szőnyegekkel díszítve az előkelőségek nézőhelyül szolgált, míg a másikban pazar büffé gondoskodott a hőségben eltikkadt emberek felgyógyulásáról.

A díszsátorral szemben fehér és tarka burnuszos arabok ezrekre menő tömege képezett díszletet a sivatagból a paradé idejére színpadul kisajátított óriási területhez. E rögtönzött sivatagi színpad egyik végén gyülekezett körülbelül 2000, ünnepi pompába öltözött arab lovas. A nap már leáldozóban volt. Arany sugarai mesebeli világítást adtak a steppén ez alkalomból összegyűlt festői keleti ruhákban megjelent arab, berber és néger tömegeknek.

S megkezdődött az ünnepség. Tüzes arab felvéreken száguldó csapatok rohannak egymást üldözve s lovaiknál még gyorsabbak a lovasok, akik a szédületes iram közben célba lönek, majd fegyvereiket levegőbe röpítve bosszorkányos gyorsasággal visszakapják s ismét puffogatva száguldanak, rohannak tovább a végeláthatatlan sivatagba. Szívetremegtető, képzeletet felhímuló harc játékok voltak ezek! Csatakiáltások, puskaropogás, lovak nverítése verte fel a libiai sivatag alkonyi esendjét. E felejthetetlen látvány felülmúl minden cirkuszi produkciót s méltó befűzőzésül a 2000,

arab lovas egy tömegben száguldott el a diszátortól. Lebegtek a fehér s tarka burnuszok a levegőben, ropogtak a fegyverek s a fújó paripák patái alatt megremegett a föld, míg a fölvert selymestapintású libiai sárga homok függőnyt vont szemünk elé...

Alig tudtunk felocsudni a mesebeli látványtól! A szemünk még káprázott a látottaktól, a fülünkbe zúgott még a fegyverropogás, amidőn az olaszú törzsek sejkjei Balbo elé járultak és ajándékokkal halmozták el. Ezek a sejkék majdnem mind résztvettek a világháboruban. Mellükön ott díszlenek az érdemeiket elismerő érmek. Balbo nekünk is bemutatja őket. Érdekes emberek. Egyszől-egyszől igazi arab típusok.

Az ünnepség után a díszőrség száza áll sorfalat Balbo kormányzó elvonulásához s aztán megindul a tarka tömeg a szélrózsa minden irányában s a sivatag még sokáig hangos a hazatérő jókedvű, nőtázó, kiáltzó ezrek tömegétől.

Mi autókön röpültünk a tengerhez, fiennan egy torpedóromboló vitt haza Tripoliszba. Bizony jól esett a hajó fedélzetén pihenve élvezni a hajó tisztjeinek szíves vendégszeretétét.

Ejfelre járt az idő, amikor hajónk befutott a kikötőbe. Fáradtan, de felejtethetetlen szép és érdekes emlékekkel gazdagon tértünk nyugovóra.

Hogy az igazi sivatagot és a bennszülött arabok életét közvetlenül szemlélhessük és megismerhessük, láthassuk, tanulmányozhassuk az olasz kolonizációkat; egészen napos autókirándulásra vitt bennünket Balbo Kormányzó Úr.

Egyenesen déli irányban, több mint 100 km mélyen hatoltunk be a sivatag szívébe. Az út csaknem végig síkságon vezetett, csak az utolsó kilométereken kapaszkodtunk fel — mindvégig remek úton — egy fennsíkra. Itt van Gharian nevű arab falu és közelében az egyik olasz telepítés.

Rekkenő a hőség. Szinte fullasztó a revegő. A hőmérő 48 C fokot mutat.

Néhány évvel ezelőtt Gharian még csupán két-háromszáz arab pária lakbelye volt, akik ma is a földbeásott barlangokban laknak. Itt kemény agyagos a talaj s hogy a hőség elől némileg menekülhessenek, 20—25 méter átmérőjű kör alakú területek 10—12 méter mélyen leástak a földre és ott annak az aljában köröskörül bevajt barlangok képezik egy-egy családotthonát! Az üreg nyílásán legfeljebb egy-egy tépelt, rongyos s megállíthatatlan alapszínű függöny. Ajtó, ablak és más efféle luxuscikkek ismeretlenek itt. A »butorzat« megfelelő az »épület«-hez. Bejárásul minden ilyen gödörlakáshoz hosszú, földbevajt pincelejáratszerű alagút szolgál. Ennek a szomorú, földbevajt falának a környéke is szomorú, száraz fücsomos steppe. Köröskörül pedig a végeláthatatlan sivar és terméketlen libiai homoksvatag. Ez volt a régi Gharian! Most lássuk, milyen a szomszédos új Gharian!

Lakosainak száma 2000 olasz telepes, de amint a vezetőnk mondja, 1936-ban már 10.000 főre fog emelkedni létszámuk. Villanyvilágítás és vízvezeték van a kolónia egész területén. Két család lakik egy teljesen higiénikusan megépített szép kőházban. Minden családnak négy szobából és a szükséges mellékhelyiségekből álló lakása van. Minden telepes család három hold földet kapott, melynek egyharmadán dohányt köteles termelni s ennek termését a mindenkor világpiaci áron váltják be tőle. A föld többi területén gyümölcsöt, szőlőt, búzát és zöldséget termelnek. A sivatag fokozatos meghódításával a három hold föld 10 holdra fog gyarapodni. A házat és a földet teljesen ingyen kapják, azonban kötelesek a föld egyharmadán dohányt termelni s a termést az államnak beszolgáltatni. Harminec évi kártartó és becsületes munka után a ház és föld minden családnak saját tulaj-

donába megy át. Aki az állammal szemben vállalt kötelezettségének teljes mértékben eleget nem tesz, a telepről azonnal eltávolítják. Főcél a gyarmati élet megkedveltetése és az aklimatizálódás.

Valamikor büntetésből helyezték az embereket a gyarmatokra, ma kitüntetés odakerülni. Természetes tehát, hogy az anyaországból rengetegen törekcsenek a telepekre, de a kiválogatás bizonyos szempontok alapján történik. Politikai megbízhatóság, háborus szolgálat, családtagok száma stb. figyelembevételével döntenek el, hogy kit küldjenek ki a gyarmatokra.

E telep még csupán három éves, de van itt már minden: templom, iskola, kórház és hatalmas dohánygyár. (A dohánygyár megtekintése közben látam, hogy a pincében is 29 C fokot mutat a hőmérő.) A telep közepén szép park van. A középületek között aszfaltozott az út. E telep mellett állandó katonai tábor van, ahol a tisztán bennszülöttekből álló zenekar kifogástalan játékkal fogadott bennünket.

Zsupfedeles kerek házacskákban laknak családostul a katonák. A tábor

előtti téren díszes nyergű tevékkel várakoztak reánk. Csapatunk legtöbb tagja meg is próbálta a tevével utazást s dícséretünkre legyen mondván, senki sem fordult le a tevé hátáról, azt azonban be kell ismerni, hogy egyik-másikunk igen sápadt arccal került le a magas nyeregből!

Mikor este ismét autókba szálltunk, hogy visszatérjünk Tripoliszba, mindenki magába mélyedve hallgatott. Lelki szemeink előtt újra láttuk mindazt, amit e csodálatos napon megismertünk, tapasztaltunk. Elámultunk a fascizmus alkotóerejének bámulatos eredményein, amellyel a sivatagra pár esztendő alatt ilyen kultúrát: termőföldet és modern várost varázsolt. Elképzeltük mi lesz itt 10—20 esztendő múlva!

Szólanul ültünk egymás mellett. Nem beszélgettünk, de én azt hiszem, mindannyian arra gondoltunk, ha itt, a hasznavehetetlennek vélt sivatagban ilyen eredményt mutattak fel; mit lehetne produkálni a mi istenáldotta földünkön, a tejjel mézrel folyó Kánaánban: a magyar Alföld talaján!... (Folyt. köv.)

Névmagyarosítás a bíróságnál!

A névmagyarosítási akció nagy sikere Debreczenben.

A szép és hazafias mozgalom, amely az idegen hangzású névvel bíró állami alkalmazottak neveinek megmagyarosítása céljából indult meg, igen szép eredményt ért el itt Debreczenben, különösen a kir. törvényszéknél és a kir. járásbíróságnál. Az Országos Névmagyarosító Egyesület debreceni fiókjának megalakulása és ügyvezető elnökének, dr. Kesserű Lajos kir. törvényszéki elnöknek az ügy sikere érdekében kifejtett tevékenysége hatalmas lépésekkel vitte előre a névmagyarosítás ügyét. A debreceni kir. törvényszéknél és a hozzá tartozó kir. járásbíróságoknál csaknem az összes idegen nevű bírák és tisztviselők megmagyarosították már neveiket. Akiknek pedig még ma is idegen hangzású a nevük, az eljárás a megmagyarosítás iránt azoknál is folyamatosan van.

Eddig összesen 16-an magyarosították meg neveiket.

Szép magyar hangzású nevet vettek fel a következők:

Rézler Ervin kir. törvényszéki tanácselnök a Rabovay, dr. Poszler Gyula törvényszéki tanácselnök a Pagonyi, dr. Olesák János hajdunánási kir. járásbíró az Elekházy, dr. Mellán Dezső debreceni kir. járásbíró a Bada,

dr. Szembrátovics Gyula törvényszéki jegyző a Szeverényi, dr. Spisovszky Ernő járásbírósági jegyző a Szerdahelyi, Wallner Gyula törvényszéki irodafőtiszt a Tömör, Obercián József törvényszéki irodafőtiszt a Vásárhelyi, Nviszter János püspökladányi járásbírói irodafőtiszt a Várszegi, Teszlovics Miklós debreceni járásbírói irodafőtiszt Tamásházi, Petrovics Kálmán püspökladányi kir. járásbírói irodafőtiszt a Pusztai, Böhm Gyula berettyóújfalui járásbírói betétszerkesztő díjnok a Benkő, Mihaliczka Gyula tisztviselő a Füleki, Führer Albert debreceni kir. törvényszéki kezelő a Vezérfi, Lurez Regina debreceni járásbírói kezelő az Incze, May Imre bírósági szakértő a Mátyás nevet vették fel.

Minden remény megvan rá, hogy a folyamatban levő névmagyarosítások rövidesen elintéztést nyernek. Így aztán majd elmondhatjuk, hogy alig egy év leforgása alatt a bíróságnál egyetlen idegen hangzású nevű bíró vagy tisztviselő sem maradt. A bíróság tagjai ezzel külsőképpen is kimutatták magukat és tántoríthatatlan magyar érzésüknek szép példáját adták. Kívánatos volna, hogy a szép példát más intézmények is kövessék.

DEBRECENI SZINÉSZET

Irta: REMETE GÉZA.

— III. folytatás. —

Hatalmas lélekzettel roboh előre a magyar Thália. Az évekig elnyomott nemzeti erők döbbenetesen keresik: végre meglik a mélyében és méhében szunnyadozó energiákat, mely az elmaradottságból, tespedésből felrúzza, felébreszti s a megújulás felé lendíti az alvó magyart.

Megindul a nagy kulturmunka. Bécs elnyomó, elnémetesítő politikájával szemben, erősen kezd szervezkedni a magyar irodalmi élet és a magyar színház. Szinte nemzeti közüggé válik az irodalom s a színház pártolása.

A magyar színház lassan kezdi kiszorítani a német színházakat s mind nagyobb-nagyobb tért hódít, biztosít a magyar szó számára. Az első lépést ez uton Esztergom város magisztrátusa teszi — dícséretreméltóan. 1836-ban nem ad engedélyt német színházaknak.

Példáját több város követi — de még hosszú évtizedek mulnak el, míg a német színház teljesen kiszorul ha-

zánkából a magyar színészek térfoglalása miatt.

Hiszen az 1849. év gyászos kimenete után, midőn a teljes elnyomatás könnyes éveit sirta Nagymagyarország, 16 német színházrulat aratta le a vérbefojtott szabadságharcból megmaradt nemzeti önértetet s ez alatt a koldussoron sinylő néhány magyar színház kegyelenkenyeren éldegelt az üresfejű cenzorok kegyes jóvoltából.

Debrecen is, mint minden magyar város, erősen kiveszi részét e nagy kulturharekból, különösen a színházterén, 1826-ban Eder György, utána Pergő Celesztin igazgatja a debreceni színházat. E név előtt álljunk meg — s a kegyelet gyászlobogóját hajtsuk meg emléke előtt egy pillanatra. Született Erdélyben, Orozfánján 1784-ben. Tógatus diák volt Nagyenyeden és Kolozsvárott. 1810-ben lett színész Kolozsvárott. A legnagyobb úttörő színész és színigazgatók egyike.

Az első magyar színész, aki szóról-szóra, kívülről tudta minden szerepét.

1826-ban, midőn Budán eljátszotta Hamlet címszerepét a „Magyar Kurir“ a következőkben emlékezik meg szerepléséről: „Midőn Hamletet játszta, min testi mozdulásaiban, mint beszédének hangjaiban oly tökéletességet mutatott, hogy őtet a Németországban idepött leghíresebb művészekkel egy erénybe helyeztetni senki sem kételkedett!...“

50 évig színészkedett mindenha a legnagyobb elismeréssel és dícsősséggel — s mégis szegényen, elfeledten hunyt el Kolozsvárott 1858 augusztus 4-én. Színészsors. Irodalommal is foglalkozott. Debreceni vonatkozású műve: „Egy szó Debrecen Várossa tisztelt lakóssaihoz üjlesztendő köszöntésül.“ (Zsebkönyv, Debrecen, 1833.)

Pergő Celesztin után pár hónapos működést fejtenek ki Dériné, Szentpétery Zsigmond, Szerdahelyi József, Egressy Gábor szikrázó meteorok a debreceni színház történelem gyémántlapjain.

1830—1834-ig a „Felsőmagyarországi pártfogolt kassai dal- és színház társaság szórakoztatja a debrecenieket a vargaszínben.

Nagyban építik ez alatt a Harmincados-közben az új színházat, amelyet 1835. augusztus 1-én nyitnak meg. Nánássy Gábor városi tanácsnok szavaival. Megnyitó első előadásnak színe kerül: „Mátyás király Pozsonyban — vagy a Feltés Gyötrelme — című eredeti vígjáték. Irta: Kovács Pál orvos.

Az 1836. augusztus 4-ike egy irodalomtörténelmi, mint színház történelmi szempontból legérdekesebb dátuma a debreceni színház. Ugyanis akkor lépett színpadra Arany János az „Ördög Róbert“-ben debreczenben.

A Harmincados-közben épült színházban 25 éven keresztül szolgálták Tháliát a magyar aktorok — vagy 15 igazgatója volt — köztük a legnevezetesebbek: Feleky Miklós: 1846—1847-ben, Molnár György: 1857-ban, Latabár Endre: 1860-ban.

Feleky M. később a Nemzeti Színház büszkesége lett — és a Ferenc József-rend lovagja.

Molnár Gy. korának legzseniálisabb rendezője. Latabár E., mint igazgató és műfordító kiváltságos, díszes nevet biztosított magának a színház történelmében.

A mostani is fennálló Csokonai színház 1861. év augusztus 21-én kezdte el építeni Skalnitzky Antal és Meesey Imre építéskor. Közben, hogy hajléktalanlanné legyen a debreceni színház, hát egy fából épült színház építtetett a Péterfia elején az új igazgató, Reszler István; hol is 1861-től 1865-ig játszott.

Reszler mielőtt megnyitotta volna az új színházat, az ország legjobb társulatát szervezte össze: de a mostoha körülmények folytán a megnyitást követő évben 1866. tavaszán csődbe jutott.

Az új színházat megnyitották 1865. év okt. 7-én, Katona József: Bánk bánjával. A prológust Jókai Mór írta és Jókainé Laborfalvi Róza szavallta el.

Reszler bukása után a debreceni színház fénykora következett. Az úgynevezett debreceni intendatúra megteremtette az akkor alakult „Színházeget“ s a közönség jelentős erkölcsi és anyagi segítségével a legnagyobb igényeket is kielégítő, stílusos, nívós színházat.

Soha — sem azelőtt, sem azután oly magas színvonalon nem állott a debreceni színház, mint az intendatúra kilenc éve alatt. A színházat díszvirága volt itt egy pompázós eszterházi költő — élén Blaha Lujzával. A segédszínészek szerény sorai között húzódt meg egy név az 1867—68. évi kiemelésben — Petőfi Zoltán — a legnagyobb magyar lírikusnak lánglelkű költőnk fiának neve is.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A DEBREZENI KELETMAGYARORSZÁGI NAPIÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

A nyersbuza és a korpá harca a tőkeképzésért

A mindennapi élet legélethevőbb kérdésévé nőtte ki magát a mezőgazdasági termelés rentabilitásának kérdése s éppen ezért a reflektor világító erejével kell e probléma minden vonatkozását napfényre hoznunk. Volt idő, amikor neves nemzetgazdászok azt mondták, hogy a búzával áll vagy bukik az ország. Volt agrárjelszó a többtermelés és lett agrárjelszó az irányított termelés. Mindkettőnek tengelyében a búzaprobléma állt s szomorú volna a magyar jövő, ha földünk, természeti fekvésünk és geográfiai elhelyezkedésünk áldott adottságait divatos jelszavaknak vagy a megbombolt európai gazdaság rendkívényeinek gyávján odadobnánk. S miután az operációnál a beteg felszisszenésére nem szabad abba hagyni az operációt, ugyanazonképen, az igazság keresése közben sem hajthatunk meg alárendelt jelentőségű mellékintézkedések előtt.

Nem jelszó, de merőben téves az a felfogás, hogy a magyar agrártörékvés egyetlen célja, minél nagyobb mennyiségű nyersbuzát vinni ki külföldre. A nyersbúza kivitele akkor is káros volt az országra, amikor vámközösségben állunk Ausztriával s amikor Ausztria felvette mezőgazdasági termelvényeink legnagyobb részét, hogy viszont mi esérébe mi átvesszük az osztrák ipari gyártmányokat. Akkor is elfelejtették s ma is elfelejtik, hogy az ipari árunak kész állapotban való behozatala, viszont a mezőgazdasági termelvényeknek nyers állapotban való kivitele, legértékesebb nemzeti adottságunkat: a nemzeti munkaképességünk kifejezését, a szellemi és testi munkaerő kiaknázásának lehetőségét hénítja meg.

Más elbírálást igényel a nyersbúza kérdése s más elbírálás alá esik a liszt kérdése. Míg a nyersbúzából liszt lesz, látnunk, értékelnünk és taglalnunk kell a reáfordított munkát s látnunk és értékelnünk kell a melléktermékeket s a melléktermékekből, gazdasági tevékenységünk árán előállított újabb javakat. A nyersbúza legértékesebb mellékterméke a korpá s a korpá gazdaságos felhasználása révén sorozatosan újabb és újabb javakat termelünk, amelyekről lemondanunk nem szabad, mert az arról való lemondás egyenesen nemzeti katasztrófát jelent.

A nyersbúza kivitele, ha a búza árából nem térülnek meg az összes termelési költségek s nem marad fenn egy megfelelő nyereség, a mezőgazdaság óriási kárát jelenti. A nyersbúza kivitel erőszakolásával, miután nem marad elégséges korpánk, az állattenyésztés számbelileg és minőségileg hanyatlík s ennek természetes következménye, hogy a föld termőképessége is fokozatosan csökken.

Agrárkérdésekkel foglalkozó ember előtt nem újság az, hogy éppen a nyersbúza kivitel erőszakolása miatt Magyar ország korpábehozatalra szorul.

Minden vagon nyersbúzával 23 százalékos korpát viszünk ki s miután állattenyésztésünk korpát igényel s állattenyésztésünk útján tudjuk a föld termőképességét fokozni,

így a külföldre kivitt korpát, búzaárban, sőt a búza világgiazi árnál magasabb árban vagyunk kénytelenek visszahozni. Csehország, éppen a Magyarország ellen vívott bekerítő gazda-

sági háború sikere érdekében kimondta, hogy magyar lisztet beengedni nem hajlandó.

Csoportosítani igyekszünk azokat a gazdasági és szociális okokat, amelyek igazolják azt a tételünket, hogy a nyersbúzakivitel erőszakolása a nemzeti törzsvagyon lassu elorvadására s a nemzeti jövedelem fokozatos csökkenésére vezet.

1. A nyersbúza kivitel, a munkaalkalmak csökkenését s így a munkanélküliség számának emelkedését eredményezi. A szellemi és testi erőt s a vállalkozást megfosztja attól, hogy a liszt feldolgozását (tészta, makaróni, tarhonya stb.) szorgoskodják.

2. A nyersbúza kivitel, megszüktívén a korpát, a baromfitenyésztést teszi kockázatosabbá. A falusi kisember nem tud korpához hozzájutni s ezzel baromfitenyésztése és tojástermelése hanyatlík s általában a falusi gazdaságokban megcsappan a lábasszámja.

3. A nyersbúza kivitel, egkor virágzó malomiparunkat teszi tönkre. A malomipar leépítése nemzeti birtokállományunkat tizedeli s a malomberendezések külföldi országokba történő áttelepítésével a nemzeti vagyon csökken s a munkanélküliség emelkedik.

4. A nyersbúza kivitel, a malomipar kitépítése idegen munkásoknak biztosít kenyeret és megélhetést s ugyanakkor veszélyezteti az állam szociális nyugalmát.

5. A nyersbúza kivitel, nem jelent bevételi többletet, mert amit nyernénk a révén, elveszítjük a vámon. A kivitel erőszakolásával az agrár érdekeltség egész sorozatát kárt szenved s csak a kereskedelmen keresztül láthatná az állam a kivitel valamelyes hasznát, de az is a minimumra morzsolódik.

6. A nyersbúza kivitel, a magyar népesség csökkenését s az állatállomány elsatnyulását eredményezi. Ha az ember nem jut kellő mennyiségben elsőrendű élelmiszer birtokába, akkor a fajfenntartásra alkalmatlanná válik. A gazdaember ugyanezt tapasztalhatja, ha állatállományát nem tudja kellőképpen takarmányozni. Népünk és az állatállományunk nem takarékosan, ha-

A téli alma leszedése és elraktározása

A téli alma az a gyümölcs, amely minden bonyodalmas konzerválási eljárás nélkül is hosszú időig tartóssá tehető. Természetesen ezzel nem azt akarom mondani, hogy azzal éppen semmi dolgnak sincsen, mert bizony itt is sok szempontot és körülményt kell figyelembe venni.

Gyümölcstermelők körében ilyenkor őszel felmerül egy fontos kérdés, t. i. hogy mikor kell a téli almát leszedni és hogyan kell azt télire elraktározni? Ezen kérdésről ugyan gyakran lehet hallani és olvasni, de sokan ezen tanácsokat vagy el sem olvassák, vagy ha igen, azt már régen elfelejtették, ezért ajánlatosnak tartom ezen fontos kérdéssel egy cikk keretében foglalkozni.

A téli almának kétféle érési állapota van és pedig: az egyik a fáján való érési állapot, amikor t. i. a fáról le kell szedni, a másik pedig az általában való teljes megérés. Az idén különösen sokan nincsenek tisztában ezen kérdés-

nem nélkülözésekkel küzködve tengeti életét.

A nyersbúza és a korpá harca az elmondottakból már teljesen kiviláglik s napnál világosabb, hogy a nyersbúza kivitel erőszakolása csak akkor helyénvaló, ha a kivitel a termelési költséget, a vállalkozói nyereséget s a felsorakoztatott életbevágó érdekeket fedezi, szem előtt tartja és biztosítja.

Ha a római gazdasági terv, amelynek egyes konkrétumai még ismeretlenek, azt célozza, hogy a három állam egy kooperáló gazdasági egység legyen s így a javak kicserélésénél a kölcsönös érdekek figyelembevételnek s a mi érdekeink éppen az elmondottak alapján megóvatnak, akkor beszélhetünk felesleges nyersbúza kontingensek kiviteléről, de amíg bizonyosságok nem teremtetnek, addig óvakodjunk minden leköttetségtől és minden elhamarkodott lépéstől.

A tengereken túl 1.5 millió magyar él s azoknak, sajnos, akkor hasonló körülmények adták kezükbe a vándorbotot és a koldustarisznyát, mert hiányzott a kenyér, a kenyérkereset lehetősége és a föld. Akik tehát a régi monarchiát sirják vissza, azok ne feledjék a mulat, amelyből okulást merítenünk szent költéségünk. A nagy földrajztudós, Reclus, Magyarországot, régi határai mellett „született” országnak nevezte, de a tejjel-mézszel folyó Kanaán is siralom országává válhat, ha az Isten által adott javakkal nem emberségesen gazdálkodunk.

Bethlen István, a római hármass gazdasági konferenciával kapcsolatban óvatosságot ajánlott, pedig ő volt a három ország közötti politikai és gazdasági kapcsolat letéteményese s ezért az óvatossági intelméért már-már következtetéssel vádolták, a Bethlen nevének egyszerű emlegetésétől idioszinkráziában szenvedő politikusok s ime, még háromszor sem kukorékkolt a kakas s máris indokoltnak jelentkezik — az óvatosság!

A nyersbúza kivitel s a mindenáron való búzakivitel nem lehet gazdasági program, mert azt, amit a jó Isten adott, hogy ez az ország „született” országot, nem lehet emberi gvarlósággal kockára tenni s sem termését, sem embertermését nem lehet szélvihar martalékává dobni.

Agrárius.

sel, miután, mint minden gyümölcs, s így a téli alma fáján való érése is 4—5 héttel korábban következett be, mint más esztendőkből. A téli almának a fáján való beérési állapota a következő tünetekből állapítható meg: Megkapta a fajtájának megfelelő színét, jellegét, nagyságát, felvágva és megkóstolva izes, élvezhető, lédús, habár még kissé vadízú, magja sötétbarna, vagy fekete, megérintve a gyümölcsöt, az könnyen leválik a fájáról, ebben az állapotban a teljesen férégmentes, egészséges almák is potyogni kezdenek. Ilyenkor a fáján való beérési folyamat már teljes, s most már szedni is kell, mert ha lepotyog az ütődés következtében megsérül, értékéből sokat veszít, könnyen romlik, eltartásra nem alkalmas.

A szedésnél alkalmazott azon helytelen eljárást, melyet nálunk gyakran és sokan használnak, t. i., hogy a leszedett almákat kisebb-nagyobb halmokba, kupacokba ömlesztik és napokon, sőt

heteken keresztül így „füllesztik”, érlelik, mellőzzük, mivel az így „füllesztett” alma nagyon hajlamos az ún. „májfoltosodásra”, ami nem más, mint egyfajta gombabetegség s a tél folyamán az ilyen alma tömegesen romlik. De a téli almánál egyébként is nem az a cél, hogy azt meszesen füllesszük, s ezáltal idő előtt érleljük, elkenkezőleg, az érlelést ne sietessük, s az alma lassan általában, majd csak a télen, vagy a tavasszal, amikor eladásra kerül, érjen meg. A leszedett almát ha csak lehet ne kótyavetyéltük már el ősszel, ne adjuk el olesó árban az alkalmi kereskedőknek, hanem teletessük át, s majd csak télen vagy tavasszal értékesítsük, amikor is egészen más árakat, még pedig jobb árakat fogunk elérni.

Ami az elraktározás kérdését illeti, a legideálisabb megoldás lenne a hűtőházi tárolás. Miután azonban a gyümölcsös hűtőházak, tudomásom szerint, egyelőre csak a fővárosban, egyes sörgyáraknál vannak, sa szállítási és tárolási költségek meglehetősen magasak, úgyhogy a legtöbb termelő még csak nem is gondolhat a tárolás ezen módjára. Tehát a termelőknek az ezen célra megfelelő gyümölcsös kamrákról kell gondoskodni. Ez lehet a gyümölcsös mennyiségéhez mérten kisebb kamra, szoba vagy terem. A gyümölcsös kamrák rendszeren polcberendezésekkel vannak felszerelve. Ezeket a gyümölcsös kamrákat az alma berakása előtt alaposan szellőztessük és takarítsuk ki. A polcok deszkáinak mindkét oldalát 3 százalékos bordóilló és mézskénlé-oldat vegyületekkel suroltassuk meg, sőt nem csak a fekvő, hanem az álló deszkákat vagy oszlopokat is fertőtlenítsük a szerrel való lesuroltatással. A falakat a mézbe kevert ugyancsak bordóilló és mézskénlé vegyületekkel meszeljük, mert a falakon is nagyon sok gombaspóra tenyészik, majd pedig a padlót suroltassuk fel a megmaradt szerrel, amennyiben a padló föld, akkor a megmaradt szert locsoló rózsával locsoljuk szét az egész helyiség területén. Nem ért, ha a végén az egész helyiséget kifüstöljük kénvirággal. Ezen eljárás nem túlságosan költséges, különösen akkor, ha a mézskénlével magunk főzzük. De az ilyen beható fertőtlenítő eljárást érdemes végrehajtani, mert elérjük azt, hogy a helyiségünk teljesen fertőtlenítetlen lesz s a tárolt gyümölcs nem fog romlani. Amikor a polcok deszkái, valamint a meszelés már teljesen megszáradt, akkor kezdhetünk az alma beraktározásához. Ez úgy történik, hogy a kézzel szedett, nem férgező és nem ütődött vagy sérült almákat a polcokra rakjuk, de úgy, hogy azok egymást ne érintsék. Amíg az időjárás megengedi, állandóan szellőztessük a helyiséget, nagyon szeles, nedves, nyirkos időben ne teljes, csak fél szellőztetést adjunk. A hidegek leállításával a szellőztető ablakokat becsukjuk, ajánlatos ezeket berakni deszkákkal és zákokkal is. Gondoskodjunk nagy hidegek alkalmával valami fűtőtestről, de úgy fűtsük a helyiséget, hogy ott a meleg 2—3 foknál több ne legyen, viszont a hőmérő a fagypontra alá ne süllyedjen. A gyümölcsöt a tél folyamán többször át kell válogatni a romlottakat vagy romlandókat el kell távolítani és megsemmisíteni. Ez az egyik tárolási mód, amelyik általánosan ismert és használt, ez azonban nem nagyon gazdaságos, miután aránylag nagy térfogatban, aránytalanul kevés mennyiségű alma tárolható.

Az alábbiakban ismertetek egy másik

tárolási módot, amely már sokkal gazdaságosabbnak mondható. Itt is, mint az előbb a helyiséget a gyümölcs berakása előtt jól szellőztessük, takarítsuk és fertőtlenítsük a már ismertetett módon. Szerezzünk be a gyümölcs mennyiségéhez képest gyümölcsös ládákat, ezek hiányában teljesen megfelel a dohányos vagy cukros láda is. Az almaszüret előtt ezen ládákat is úgy fertőtlenítsük, kívül-belül, mint a polcok deszkáit. Amikor úgy a helyiség, mint a ládák megszáradtak, elkezdődhet az almaszüret. Vigyük ki a ládákat a telt-helyre az almafákhoz s ott a leszedett almákat vagy az ezen célra készült papírba (mint egy az olasz vagy spanyol narancsnál látható) vagy ujságpapírosba egyenként csomagoljuk be s rakjuk egymás mellé, majd egymás fölé a ládába. Ajánlatos az alma beládázásánál a láda belső széléit ketómmi, kibélelni száraz fűrészporral vagy száraz pelyvával. Amikor egy-egy láda megtelt 3—4 szöggel leszegezhetjük a tetejét. Egy-egy láda súlya kb. 20—25 kg, tehát két ember könnyen felrakhatja a stráfkocsira, mely azokat a gyümölcskamra elé vontatja s a beládázott almákat berakjuk a helyiségre, a ládákat egymás tetejére rakva akár a mennyezetig. Így, egy szobanagyságú helyiségben is vagontelek elférnek, s az az előnyük is megvan, hogy szállításra bármikor készen állanak, a gyümölcs nem sokat törődött, hányódott, raktott és nem lett sokat fogdosva. De vannak még más előnyei is ezen tárolási módnak. Ugyanis a papírba egyenként becsomagolt és beládázott almák a levegővel nem érintkezve, nem kaphatnak fertőzést s ha egyik-másik alma meg is romlik, de a papír szigetelése következtében nem fertőzheti meg a szomszéd almákat. Az így becsomagolt, beládázott és beraktározott almák 3—4 fok hideget is kibírnak, mivel a papíron keresztül fagyot nem kapnak. Amennyiben pedig nagyobb hideg lenne, akkor egy kályha vagy más fűtőtest segítségével gerjesszünk egy kis meleget a helyiségben, de 2—3 foknál melegebb ne legyen. Eladás és elszállítás előtt ajánlatos az esetleg megromlottakat kivenni, megsemmisíteni és pótolni. Az így gondosan szedett és átteltetett alma közül vagy semmi, vagy csak nagyon kis százalék fog elromlani.

Nagylaki Károly,
kertész.

A BÉRLŐSZÖVETKEZETEK FONTOSSÁCA...

A földreform társadalomképző erejéről nyilatkozik a Magyar Szövetkezésben Nagy Emil dr. nyugalmasított igazságügyminiszter. Szembeállítja a tulajdonba való fölparcellázás rendszerét a kishérlősövetkezetek rendszerével s azt a nézetét fejt ki, hogy a népesség és a többtermelés szempontjából a falusi népnek jobban megfelel az utóbbi. Hivatkozik rá, hogy az Esterházy-hitbizomány már közel 40.000 holdat engedett át szövetkezeti kishérlétek céljára, melyek kitűnően működnek, úgy hogy velük szemben soha nem merült fel panasz. Ezek még a mai nehéz viszonyok közt is pontosabban fizetnek, mint a nagy- és közép-hérlők átlaga. Az érdekes fejtegetés ezután a következőket mondja: Az idők egy új nagytömegű középosztály életrekelését érlelték meg. Középosztály alatt nem olyat gondolok, amely soha fizikai értelemben nem dolgozik, mert a testi munka mellett is be lehet tölteni a középosztály pozícióját. Meg kell szünnie annak az előítéletnek, hogy aki testi munkával keresi kenyerét, az többé «úr» nem számít. A bérlősövetkezet társadalomképző erő, amely arra hivatott, hogy a földműves rétegekből egészítse ki a felsőosztályok ritkuló sorait.

A mezőgazdasági termények minőségét javítani kell, hogy biztosítani tudjuk a külföldi piacot

Az idei aszályos esztendő a mezőgazdasági termelés terén bőséges tapasztalatokra nyújtott alkalmat. Gazdáink meggyőződhetnek, hogy az aszálykár leküzdése, vagy legalább is nagymértékű enyhítése a termőtalaj gondozásán múlik. Ezt az igazságot tárta föl az, hogy egy község határában egyforma talajon és ugyanolyan időjárás mellett az egyik gazdának alig volt oka a panaszra, míg a másik siralmas terméseredmény folytán méltán panaszkodhat és nézhet aggodalommal a jövő elé. Kiváló növénytermelő szakfőnökeink részben már rá is mutattak erre s minden bizonnyal a gyűjtött tapasztalatok alapján leszűrt tanulságok számos cikkben fognak még napvilágot látni. Miután ez a kérdés alapvetőfontosságú és erre kell a gazdáinknak a legnagyobb figyelmet fordítani, szükséges, hogy ismételtten is foglalkozzunk vele.

A talajerőfenntartás egyesíti a jó talajmunkát és a megfelelő trágyázást, úgy a természetes, szerves, mint a mesterséges trágyák használatát. Az utóbbira mezőgazdaságunk néhány év óta nem fordított olyan figyelmet, mint kellett volna, aminek magyarzata részben a terményárak alacsony volta, mert gazdáink úgy találták, hogy az akkori terményárak mellett a műtrágya használata nem jövedelmező. Ez a nézet talán igaz volt akkor, ha a műtrágyautóhatás figyelmen kívül maradt. Az idei aszályos esztendő azonban megmutatta, hogy azok a gazdaságok jártak jobban, amelyek a műtrágyahasználatot nem tértek el, mert a kevés csapadék mellett a könnyen

oldható műtrágyák könnyebben szolgáltatták a növényzet fejlődéséhez leg-szükségesebb tápláló anyagot, míg a műtrágyázatlan talajok tápanyag feltárása a nagy szárazságban csak igen nehezen ment és így hasonlíthatatlanul jobb eredmény mutatkozott a műtrágyázott talajokon, mint azokon, amelyek most már évek óta nélkülözik a műtrágyát.

Másik tapasztalat a minőség körül volt észlelhető. Terményeink minőségére éppen most kell nagy gondot fordítanunk, mert ezen a téren biztosíthatjuk részünk a külföldi piacokat. Kíváncsi a folyó aszályos esztendőben is, hogy ahol a talajerőfenntartásra kellő gond fordított, ahol a pécis és a foszfortrágya alkalmazást nyert, ott az a termény minőségében is kifejezésre jutott. Műtrágyafogyasztásunk utóbbi években bekövetkezett igen nagy mértékű hanyatlásának tükrö a folyó évi alacsony szemesterménymennyiségünk is, mert az évek óta elhagyott műtrágya a talaj könnyen felvehető tápanyagkészletéből hiányzott.

A talajerőfenntartás mezőgazdasági termelésünknek olyan sarkalatos kérdése, hogy szükséges ezzel a gyakorlattal párosult tudományos alapon foglalkozni, úgy, hogy arról a gazdaságszolgálat legszélesebb rétegei is tudomást szerezzenek. Ezért az OMGE a Nemzeti Munkahét alkalmával ezt a kérdést felőlelő szakgyűlést tart karöltve az Országos Mezőgazdasági Kamarával és a Falu Országos Szövetséggel, amelyen a kérdést felkért szakelődök fogják megvilágítani.

„Alföldi Blokk“-ot alakítanak érdekeik védelmére a gyümölcstermelők

A Duna-Tisza közén nagyarányú gazdaszervezkedés előkészületei kezdődtek meg. A szervezkedésnek az a célja, hogy az alföldi gyümölcstermelő gazdákat közös táborkba gyűjtse érdekeik védelmére. Annnyira előrehaladtak már a szervezkedéssel, hogy rövidesen sor kerül az érdekképviselet megalakítására, amelynek Alföldi Blokk lesz a neve, szegedi székhellyel. A szervezkedésről dr. Kogutowitz Károly egyetemi tanár, az Alföldkutató Bizottság elnöke a következőket mondotta:

— Sajnálatosan tapasztalják a Duna-Tisza közén élő gyümölcstermelő gazdáink, hogy a hegyvidéki gazdákkal szemben nem tudnak szóhoz jutni. Jelenleg az a helyzet, de már nagyon régen így van ez, hogy a hegyvidéki termelők dominálnak országszerte, pedig tulsúlyban vannak a Duna-Tisza

közének termelői. Az a célunk, hogy az alföldi vidékek gyümölcstermelőit közös érdekképviseletbe tömörítsük. A kilátások igen biztatók arra, hogy ez sikerülni is fog. Egyelőre Szeged, Kecskemét, Nagykőrös, Szentes, Hódmezővásárhely, Csongrád és Kiskunhalas gazdáit akarjuk belevonni a szervezkedésbe

később az összes alföldi gyümölcstermelőkre kiterjedő a szervezkedés és megalakítjuk a hegyvidékekkel szemben az alföldi gyümölcstermelők blokkját,

— hangoztatta Kogutowitz professzor, aki a szervezkedésnek mozgatója, hogy kizárólag gazdasági tartalma van a gyümölcstermelők mozgalmának, rövidesen már meg is kezd a blokk az egész Duna-Tisza közére kiható munkásságát.

A cukorrépa értékesítésére sikeres akció indult

Az akció a Tiszántúli gazdáinak nagy segítséget jelent.

A mezőgazdák most a cukorértékesítés kedvező statisztikai adatainak alapján tanácskoznunk kezdtek és arra az elhatározásra jutottak, hogy a gyárakhoz fordulnak, hogy ezek a kontingens felett termelt répamennyiséget teljes egészében vegyék át és ugyancsak azt az árat fizessék a fölös mennyiségért is, mint amennyit a szerződés a kontingens cukorrépa megállapítása.

Ez az ár mázsánként 2.15 pengő. Amennyiben a gazdáknak sikerül a tervüket keresztülvinni, úgy,

ez jelentős segítséget jelent különösen a Tiszántúlnak. Itt ugyanis

az aszály a gabonaneműekben nagy kárt okozott, de a cukorrépa termés kiadós volt és ha ezt sikerül a cukorgyáraknál elhelyezni, úgy a helyzetük sokban javul.

Értesülésünk szerint szeptember havában kezdődnek meg újból a tárgyalások a pénzügyminiszter régi tervének, a cukoráraknak leszállítására vonatkozóan.

A számításokat a nyár folyamán elvégezték és szeptember havában most már a konkrét megbeszélésekre és intézkedésekre kerül a sor

LÁZAS KÉSZÜLŐDÉS A BUDAPESTI MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSRA

A kiállításon sokezer gazda vesz részt. — Hatalmas idegenforgalomra számít a magyar mezőgazdaság ünnepi tálata.

Hirt adtunk már arról, hogy Budapest szeptember 29-én nyílik meg és október 8-ig tart az a nagyszabású mezőgazdasági kiállítás, amely világszónylatban is eseménynek ígérkezik. Ennek a kiállításnak az a célja, hogy a magyar termelőket tanítsa és irányítsa a külföldi piacok szükségleteinek figyelembe vételére és ezen a téren kiszélesítse az értékesítési lehetőséget és tájékoztassa, hogy a magyar gazdaság veritkes munkájának gyakorlati eredménye is lehet.

Az Őszi Mezőgazdasági Kiállítás az egész magyar mezőgazdaság seregszemléje lesz. Egyedül a búzából 4000 gazda küldött be mintát és további ezrek és ezrek fognak szerepelni a legfontosabb magyar mezőgazdasági termékekkel.

Budapesti munkatársunk felkereste Krudy Ferenc országgyűlési képviselőt, a Budapesti Mezőgazdasági Kiállítás rendező bizottságának elnökét, aki a hatalmas arányú készülődésekről a következő felvilágosításokat mondta:

— Meg lehet állapítani, hogy páratlan lelkesedéssel készül az őszi bemutatkozásra az egész magyar mezőgazdaság, de nemcsak itthon van érdeklődés, hanem mindazokból az országokból, amelyek érdeklődnek a magyar termelés iránt, részint tanulási szándékból, részint azért, hogy mint vevők tájékozódjanak a magyar termények minőségéről. Csoportos tanulmányi kirándulásokat jelentettek be már eddig is a finn, lengyel, eszt, német és osztrák gazdák, ezeken kívül más külföldi látogatókat is várunk, főleg nagyszámú idegen kereskedőt, akik Budapest a magyar mezőgazdasággal kapcsolatos üzleti lehetőségeket akarják tanulmányozni.

— Tulzás nélkül meg lehet állapítani, hogy az Őszi Budapesti Mezőgazdasági Kiállítás méretére és gazdaságára nézve nemcsak országos, hanem azt lehet mondani európai esemény is lesz. Reméljük, hogy a magyar buza ennek a kiállításnak a hatalmas demonstrációján keresztül újból el fog jutni azokra a külföldi piacokra, ahol évtizedek előtt már megbecsülték és jó áron megfizették. Ugyan ilyen tanulságos lesz a hazai és külföldi gazdák részére a gyümölcs kiállítás, amely a magyar gyümölcstermelők országos szervezkedésének eredményét fogja bemutatni.

— A magyar borvidékek mellett a pincészetkezelétek, pincegazdaságok bemutatása, a szőlőskultúra új vívmányainak ismertetése is gazdag része lesz a kiállításnak. Érdekelni fogja nemcsak a külföldet, hanem hazai termelőinket is az, hogy a megszervezett és céltudatos magyar magtermelés milyen új kincses bányájává lehet a gazdáknak, akiknek számos útmutatást fog a kiállítás feltárni.

TERJED AZ ORSZÁGBAN A SERTÉSPÉSTIS.

A földművelésügyi jelentése szerint az egész országban veszedelmesen dülhöng a sertéspéstit és a sertésorbánc. Augusztus elsején az országban 12.580 pestises megbetegedést tartottak nyilván. Augusztus közepére, tehát két hét alatt ez a szám 15.000-re emelkedett, így két hét alatt 2420 újabb megbetegedés történt.

A sertésorbánc esetek száma két hét alatt hétszázalal növekedett és augusztus közepén 2500 fertőzéstől tudtak a hatóságok.

Emelkedik az országban csekély mértékben a lépfene és a baromfi kolera is, ezzel szemben szűnőben van a veszettség, a juhhimlő és a rühkór.

DEBRECENI VERSHOKRÉTA.

Szent hit.

Mint a Jareci pándor
Járom e világot,
Ki a bibinából
Már eléget talolt.

Felszálltok, de ha
Felnétek az Égre,
Onnan nyerek érti
Létem küzdelmére.

Ne csüggedj! — harsogja
Istennek szava:
Napsugártól derült
A menny boltozata.

Bús leltem felvidul,
Meggungolt szent hitem,
Hogig mindig velem van
A fenséges Isten.

SCHIRF ISTVÁN.

Dal

Elvinnélek messze-messze Téged,
Ha száraz volna is a kegyerem,
Indulnánk egymáshoz simulva,
Oda, hol a boldogság terem.

Vinnélek vízen, erdőn, poklon által,
Csak tudnám: azt én, merre van
Oh de mennyien keresnek, kutatják
Es milyen kevés, aki oda jut.

Hj. Murányi Nándor

A felhőkarcoló balladája.

(Az „Ígaz balladák”-ból.)
Fölfelé tört, hideg torony
Kő, beton, mész és homok,
Vas, kőös-kőrtől drótok
ezrei kapcsolják össze, mint
férfi karja a nő derekát,
mint a gondolat fogja át
a világot, mely átjárja
bent és idekint
az élethez, amely nagyon
hasznos a toronyhoz,
erőde kolossuszhoz,
melyet úgy rakott össze a kéz
s ötétködtökre csillaglatja
hatalmát vele
a parányi csópp,
pompázó emberi ész.
Ami benne van, arról
csak a titok mesél,
s a mélység szava
s a kormos füst száll
csak ki belőle.

Nem elég...

(Dalszövegek.)

Nem elég csak egy csókos óra
annak, ki igazán szeret,
Nem néhány percet kérek tőled
hisz... hanem egy életet,
Melleled szeretnék maradni,
hallgatni téged végig-dalolt
s ha künn talán csuf is az élet
Bennünk megszépül a világ.
Várom a párom,
szerelmes álom
lengi körül az én szívemet,
ajkodon oltam
azt sugla halom:
hogy nagyon-nagyon szeret.

Ma száll a végig, mint arany-
pillangó,
Gyöngörömlé tehozzád repül
Szívem arany trón, melynek
bíborában
egy drága lángka ül.
Lángkám, óh édesem...
mosolygój édesen
repül felém,
szerecs belém...
Aranypillangóm legy engem.
CECÉDY ISTVÁN.

Osszel...

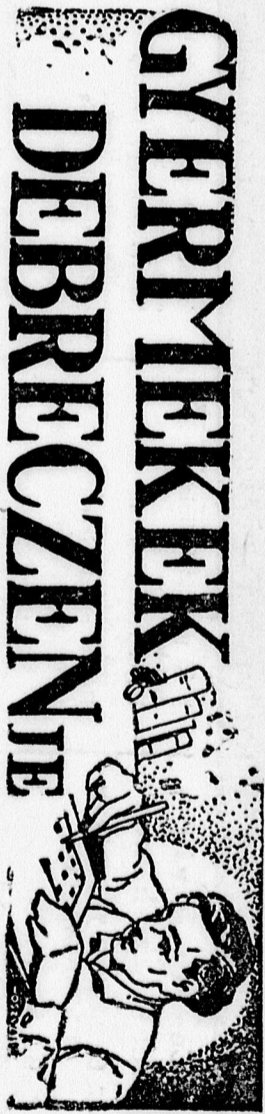
Eső cseper... levél remeg,
Szívem lemondás tölti meg.
Rég letarolt bús életem —
Gyűrt lapjait betárgyaltam.

Üzenet haza...

Mi hír van a kis falunkba,
A kis parochián?
Gyönyörködés-e a virágba
A nap alkonyatán?...
Nincs most, aki mutogassa
A virág feléjét?...
Nincsen, aki ánoigassa
Hosszabbta életét?...
Csokoládó galambpárnák
A turbókölökön,
Éneklők fecskepárnák
Vidám nőférfák:
Hozzám száll a gondolatod
Dobog szived ériem...
Somor most a nagányod
Én ezt meg is ériem.
Hazamegyek nem sokára
Azt üzenem illen,
Itön szeretett édes párom
Aldjon meg az Isten!
VERESSNÉ FÖZŐ ERZSÉBET.

Boldogság felé

A nagy nyíltságosság kizárásával
Élem szomorúság életem.
A szelid csendben még a fájdalom is
Gyönyörre válik én nekem.
Lágyan simogot, plientet,
Es új életet ad.
Még a virág kelyhében is látom
Meggáltnom drága, szent arcát.
PAPP SZETA.

1934 Szeptember 16.

SZERKESZTI: PALI BÁCSI.

36. SZÁM.

Kis gimnazista

Kis regény.

Írta: Vésceiné Jankovitch Luiza.

Folytatás.

Egy reggel, mikor Tercsi szoba
lánya apuka szobájában takarított és
olt lábaltanzkodott mellette, egyszer-
csak megpillantotta, hogy a nagy-
kényvtár ajtajában, ott csillog feljelle
eskhatóan a fényes acélkules... Az
ajtón belül pedig ott vannak az el-
rejtett gyermekjátékok és a — galk
Ez még sohasem történt, hogy az
apja bennelejtette volna a kulcsot.
— Most ő széken kinyitná az
ajtót, kivelné a szekrényből a
sakkot és játszalnék vel.

Istenem, de jó lenne! De nagyon
jó lenne! Mire apuka dében haza-
jön, ő már szépen helyre is tené és
nem tudna meg semmit. A kísérlet
igen erős volt: erősebb a legszigor-
rub alvati filatoniál is... A kis-
lány egyszerre ravasz módon cse-
des lett. Megajpult az apja karos-
ésékében és onnan lesett a kulcsra,
még a Tercsi néze, hogy mikor
végezi már a dolgát és megy ki in-
nen?

Ez is megtörtént. Irénke megára
maradt...
Abban a pillanatban le a székéről
és mint egy kis egérke surrant a
könyvtárhoz, remegő kis kezével
megfordította a zárban a kulcsot és
— fellépett előtte a rejlett Paradi-
esom... Mindjárt, az előtérben Pi-
roska nagy hollandi babája ágall,
szép himzvelt főkötővel aranyos, gön-
dör haján és fapapucsáival tömzsi
táján. Nagy, kék szemű ügy kaag-
tak ki a sötét szekrény mélyéből,
mint egy ével ezeltől a gyönyörűen
megvilágított karácsonyfa alól. Es
mbintha meg is szólalt volna.

— Szervusz, Irénke! Örülök, hogy
vége lákál! Nem tudod, kériék,
hogy hol van az én kis anyám, a
Pipike?
Es mintha a nagy, barna Macsó
is ugyanczát dörmögte volna a baba
jobb vállára hajva nagy, buta fejét,
Szép sorban ott volt azán a szoba-

és konyhabarendezés, a porcellán-
készlet, a gyönyörű takaréklitiz-
hely, amin remek uszonnákat lehe-
telt készíteni cukorból, kalácsdarab-
kából, mazsolaszőlőből és csokolá-
tekből. Majd társasjátékok következ-
tek. Előt mindjárt Dezsőke pompás
sakkablajja, remekbe kifaragott
sakkjátéka, Remekbe kifaragott
leányhoz. — Legelőször pedig a kis-
lány felöltöget és kalapját kérem!
Várjon csak! Vigye ki a szobába és
más, melegebb cipőt adjon rá.

Mikor már künn volt a szerepő
gyermek a szobából, a bátyjához
fordult a katonás modortól, de gyé-
mánszívű asszony.
— Ezentúl az én házamban lesz
az otthona. Én viselem gondját. Már
régem meg akartam ezt cselekedni,
de mindig vártam, hogy talán meg-
szóal a szülő és rovod fel binnél
ennek a szegény kis llt maradtól-
nak, hogy nem ő ment el a többi
helyre. Most aztán ő is illhatgy. Es
le élheisz teljesen egyedül, önző bá-
natonak. Aldjon meg az Isten! A
kislányod nem jön hamarabb haza,
csak ha maga, az édes apja jön el
érte.

— Megértettél?
Mielőtt becsukdótt mögötök az
ajtó, Irénke egy sziveltéppó tekintetet
vetett az apjára. Benne volt ebben a
tekintetben minden, szóval ki nem
fejezhető vád, keserűség, panasz és
főképpen letriatatlan sóvárgás a
nékihozott apai szeretet után.
Bolgár lehet, hogy nem is látta
ezt a tekintetet.
De látta az — Isten!...
Mégint november vége volt. A ter-
meszet hallokáskának idjéje. A Nap
nem szórt már királyi bőkezűség-
gel meleg sugarait, mint még csak
az elmúlt októberben is, hanem ri-
legén rejtőzött el csúnya, ólmos fel-
legek mögé. Helyette a kagvellen
szél jelt az úr, mely végigpórt a
kopaszsa vált létségében és gom-
ban lépázta meg a tak csupasz ágait.
Az emberek futva jártak az utcán,
csak hogy minél hamarabb oltalmazó
fedél eia juttanak, ottlön lehesse-
nek.
(Folyt. köv.)

Ceglédy István moka-színháza.

AZ ÉN SZABAD TANSZEMEM ÚJ TANTÁRGYAI

Miután gyerek voltam, tehát egy szép napon engem is elkészítettek a nagy útra. Összevágyóltak mindenféle könyveket, irkat radirgumit, aztán mellé tették az uszonámat és elindítottak az iskolába.

Gyanakodva néztem a táskába, melyben nagyrészt könyvek voltak és csak egy pirinyó helyet foglalt el mellettem a tizóráim.

Már akkor kezdett nem letszeni a döbög. Én sokkal jobban szerettem volna fordítva. Sok uszonnát, kevés könyvet...

Akkor is egy ilyen napsütéses szeptemberi reggel volt, amikor bele kóstoltam az iskolai ételbe. Mi tagadás néha bizony nekem sem smakkolt. És olyankor eszembe jutott, ami azt hiszem minden rendes és kevésbé rendes diáknak eszébe jutott iskolai pályafutása alatt egynehányszor: hogy tudniillik ezt az iskolát meg kellene reformálni.

Hogy én hogyan is képzeltem? Tanulást mentől kevesebbet. Helyette sok játékokat, hogy igazán elmondhassunk azt, hogy „jászva tanulnám”. Aztán nagyon szerettem volna, hogy ki tud érdekesebb dolgokat kérdezni a tanító úrtól. Ma se volna ez rossz gyerekek. Egész biztosan megkérdéznék a tanító úrtól, hogy mennyi volt a három évvel ezelőtti Booskay—Ferencváros mecs eredménye és hogy a Táncosnikor szerződött a Ferencvároshoz?

Nagyon sok jó új tantárgyat tudnék még ajánlani. De attól félek, hogy úgy sem fogadják el és marad továbbra is a számtan, mértan, meg a nyelvten unalmas tanítása. Hát inkább nem is mondom el.

Heti megaphon.

Írta: Parvus bácsi.

1. KIS FILMSZALAG

Irok még a héten baza fogadja a kis diák.

Apja lorult arccal kérdi: — Nem tart a pénzted tovább?

2. MŰVÉSZPÁLYA

Gyurka finnyás gyerek rem kicst evett.

Szólt papája: E fiúból művészt neveltek. Hajlama van hozzá vitán felül. Három nap kibirja szonjan s éllenül.

3. KIS LEMEZEK

Gyurka nagy taktikus ezse roppant praktikus. Ő szépen kikombinálta ezután az iskolába gramofont kell venni majd, mely nem nófát: leckét hajl. A zsebébe beledugja, ha felelni kell felhuzza s ezután a felelés. esuda könnyű és mesés.

HUMOR MOZI.

Írta: Keresztessy István.

1. ÚJ TALÁL-MÁNYU JÁTÉKOK.

Az apa borzasztó zajt hall a gyerekszobából. Hamar berohan hozzájuk és azt látja, hogy Gabi egyik sarokban nevetgél, Ősei pedig a nársikban str. — Mi van itt, — kérdi szigorúan az apa.

— Állatkerlet játszuunk, — feleli Gabi.

— Na és?

— Ősei volt a tigris, én pedig a majom.

— De miért bög annyira a tigris? — Mert nem szabad neki dió ennie.

2. A KIS ŰZLETEMBER.

— Beszélj értelmesebben Tolo. — Adj hájom dajab csotoládét. — Nem hájom, hanem három. Kérj szépen még egyszer. — Adj öt csokoládét.

Kis utó'áték...

Írta: Parvus.

Vigan patogott a fuBALL Csoda jól felt a délután Szinte repültek az órák. Amde aztán játék után hazamentek s hogy a leckét jól felmondani nem tudták, Nadrágjuk irgalmatlanul Stante pede: kiporolták.

HELYSZINI KÖZVETÍTÉS.

Írta: Kiván bácsi.

Ének- és szavató-versenyt rendeztek a fiuk

és mivel, hogy más is hallja erre nagyon hitük. Nádveszöbe egy keltőre hallgatósót vésnek: ez lesz továbbbfitója a nagy közvetítésnek.

KIS BALLADA

A LECKERÉSZLETRŐL...

Írta: Keresztessy István.

1. FILM-RÉSZLETEK

Pereg a film, — suhan a vászon — Film-újdonosság részletét látom. Érzem kortokban egy félel áll: Már itt is a részlet dominál.

2. OPERETT-RÉSZLETEK

Kedvelt szpikerem most rebegi: „Lehár-operett részletet!” Keblem dagad s immár a részletet nem restellem... hisz Lehárnak is lehet.

3. REGÉNY-RÉSZLETEK

Híres írónk már éve is lehet lapjában közöl részleteket regényéből. — De senki e munkát úgy nem látja, mint fölem pénzt nem lát.

4. LACIKA RÉSZLETEI

Papa is részletben fizet, akkor nekem miért nem lehet részletekben a tanulást legyűrni s a nyolc iskolát méltányos husz év alatt végezzenem el... mért nem szabad?

Makiék

tengeri utazása.

— Állatregény. —

Írta: Ceglédy István.

HETEDIK KALAND.

A csónakunk lassan, szépen csúszott az ár menében előre. Az éjszaka hűs szellőkkel cirógatott körül bennünket. Csak úgy siktoltunk a vízen.

— Na, úgy-e, érdemes volt eljönni — henegett Maki, aki kimondhatatlanul élvezte a pompás látványt. — Nyugtával dícsérd a napot — feleltem neki bölcs óvatossággal, ahogy ez a megfontolt házőrzőhöz illik.

Mi tagadás, az én hásevő gyomromnak nem valami nagyon ízlett a csupa gyümölcsből álló koszt. Vágy-

tam már egy kis komolyabb harapnivalóra. De arra bizony egyelőre nem sok kilátásom volt. Közben hajnalodott és mi lassan szinte észrevétlenül kijutottunk a tengerre.

Óriási hullámok gyűrűzték fel körülöttünk. Mi tagadás, kissé bizonyosítottam. De Maki sem állt nálamnál sokkal jobban bátorság dolgában — Az ördög vigye el — mondta. — Azért odahaza a sima padlón csak biztosabb, mint itt az óceán hátán. A csónakunkat az óriási hullámok ide-oda dobálták. Reszketünk, mint a nyárfalevél. Pedig az igaz: veszedelem még csak ezután következett.

Én vettem észre először és a torokom elszorult az ijedségtől. Aztán oldalba löktém Makit: — Te nézd. — mondtam szótlanul. Maki odanévezett és majdnem össze rosvolt. Egy óriási bálna közeledett felénk...

Egyszer volt hol nem volt, még az óperenciás mocsáron is túl volt, ki-dült-bedült barlang-szájnak oldala sem volt — volt egy gyönyörűséges tócsával, süppedéssel, zombókkal, sőtét szikla-odukkal, amelyek mind nyirkosak és hidegek voltak és amelyekben soha napsugár nem alkalmankodott. A levegőt virág nem rontotta hántó szagával, a víznek sehol sem lehetett a fenekére látni. Mert pompás zöld penész-szőnyeg borította, mely kellemes poshadt illatot terjesztett. Sehol egy száraz pont nem volt az egész tájékon: igazi paradicsom, amelyben öröm volt élni, mert a napról nem patlogzottak fel a sárkány-nép pikkelyei nem száradtak össze a szárnyai.

— Jaj de szép lehetett, anyó! Igazán? — kérdezték a sárkányfiak. — Igazán bizony. — felelt az anyó, jök halkabb hangon, hogy az óriások a gyönyörű szép vidéken kezdődtek meg mi ketten, apátok meg én, a közös barlang-tarlatást. Nagyon boldogok voltunk egy ideig, mert nem messze fölünk volt egy termékeny völgy, tele kövér és jóízű emberekből, úgy-e bár?

— Nem bizony, csak egy-egy darabját láttuk — felelték a sárkányfiak. — Milyen lehet az ember, mikor egész? — Biz az csunya jószág. Először is nincs pikkelye, csupasz, se szárnivalóra. — Jaj de szép lehetett, anyó! Igazán? — kérdezték a sárkányfiak. — Igazán bizony. — felelt az anyó, jök halkabb hangon, hogy az óriások a gyönyörű szép vidéken kezdődtek meg mi ketten, apátok meg én, a közös barlang-tarlatást. Nagyon boldogok voltunk egy ideig, mert nem messze fölünk volt egy termékeny völgy, tele kövér és jóízű emberekből, úgy-e bár?

Sárkányhistoria.

— Édes anyám, meséljen valamit! — rikácsollak az apró sárkányfiak. — Gyerkekek, ne zörögjétek! — szólt rájuk az apjuk, nemzetes és vitéz Sárkány Farkas uram.

— Csit, gyerkekek! — szólt most Sárkányné asszonyom. — Apátok-nak egész éjszaka sokat kell vialatlanul élvezte a pompás látványt, van szükség. Mondok nektek egy szép mesét, ha megígéritek, hogy csöndesen lesztelek s aztán szépen lefeküsz-tök.

A sárkányfiak szófogadónan kuporodtak le ki az anyja álébe, ki a farkára, ki meg szembe és Sárkány-

né asszonyom hozzáfogott a meséléshez. — Miről meséljék? Ugye bizony legjobban lesz egy ember-mese? — Jó lesz, anyó! Ugyis megvontuk már a hétfői sárkányról való meséket. Olyan talán nincs is, mi leg-alább még nem láttunk olyan atyánkfíát, akinek hét feje lett volna.

— Persze, hogy még nem láttatok. Azzal csak az emberek ijesztgetik a gyerekeiket. De mi tudjuk, hogy minden becsületes sárkánynak csak egy feje van. — Hát halljuk azt az ember-mesét! — szólt Farkó, a legidősebbik sárkányfiú.

— Jó, hanem csendesen legyelek. Ne csörögjétek a szárnyatokkal s ne csapkodjatek a farkatokkal. Kör-mős té ne fujdogáld úgy a lángot a hangod képből! Ne helytelenkedj, annyit mondok, mert mindjárt nem mesélek. — Egyszer volt hol nem volt, még az óperenciás mocsáron is túl volt, ki-dült-bedült barlang-szájnak oldala sem volt — volt egy gyönyörűséges tócsával, süppedéssel, zombókkal, sőtét szikla-odukkal, amelyek mind nyirkosak és hidegek voltak és amelyekben soha napsugár nem alkalmankodott. A levegőt virág nem rontotta hántó szagával, a víznek sehol sem lehetett a fenekére látni. Mert pompás zöld penész-szőnyeg borította, mely kellemes poshadt illatot terjesztett. Sehol egy száraz pont nem volt az egész tájékon: igazi paradicsom, amelyben öröm volt élni, mert a napról nem patlogzottak fel a sárkány-nép pikkelyei nem száradtak össze a szárnyai.

— Jaj de szép lehetett, anyó! Igazán? — kérdezték a sárkányfiak. — Igazán bizony. — felelt az anyó, jök halkabb hangon, hogy az óriások a gyönyörű szép vidéken kezdődtek meg mi ketten, apátok meg én, a közös barlang-tarlatást. Nagyon boldogok voltunk egy ideig, mert nem messze fölünk volt egy termékeny völgy, tele kövér és jóízű emberekből, úgy-e bár?

— Nem bizony, csak egy-egy darabját láttuk — felelték a sárkányfiak. — Milyen lehet az ember, mikor egész? — Biz az csunya jószág. Először is nincs pikkelye, csupasz, se szárnivalóra. — Jaj de szép lehetett, anyó! Igazán? — kérdezték a sárkányfiak. — Igazán bizony. — felelt az anyó, jök halkabb hangon, hogy az óriások a gyönyörű szép vidéken kezdődtek meg mi ketten, apátok meg én, a közös barlang-tarlatást. Nagyon boldogok voltunk egy ideig, mert nem messze fölünk volt egy termékeny völgy, tele kövér és jóízű emberekből, úgy-e bár?

Amint mondtam, igen holdogan állunk a mi kedves birtokunkon. Este kirándultunk egy-egy kis sétára és gyakran sikerült fogynunk egy-két szép, husos, jóízű embert. Végre aztán elérkezett az az idő, mikor ez a holdondos ember-faj fel-lázdatt ellenünk, a világ urai ellen. Vagyis éjszakának idején behúzódtak az oduikba s mi kénytelenek voltunk az egészségtelen, kellemetlen nappali vetőfényben járni vadászatra, úgy hogy majdnem száraz-beleeségekbe estünk. Akkor is csak nagynehezen tudtunk fogni egy-egy ember-fiókát, sőt megeseit, hogy egész hónapom át nem tudtam szert tenni többre, mint két hitvány porontyra. Képzelték, mit szenvedett szegény anyátok! Ugy lesoványodtam, hogy csakúgy csörögtek a pikkelyeim!

Ipar és kereskedelem

Az inségadó igazságosabb megosztása

Irta: DR. DICZIG ALAJOS kamarai h. titkár.

Előreláthatólag igen nehéz tél előtt vagyunk. Az építőipar rendkívüli nagy pangása következtében úgy Debreczenben, mint a többi városokban, valószínűleg még az elmúlt télnél is szélesebb keretben kell a segítőakciókat lefolytatni. Közledek az idő, amikor a m. kir. belügyminiszter az inségadóra vonatkozó rendeletet kiadja. Ezért a kereskedelmi és iparkamara a minisztériumhoz előterjesztéssel fordult, amelyben a következőket adta elő:

Az 1933-34. évi inségnyithó tevékenység költségeinek fedezésére szolgáló inségjárulékokról a m. kir. belügyminiszter úr 1110-1933. B. M. sz. rendelete intézkedett, amely lényegében változatlanul megismételte az 1932-33. évre vonatkozó 185.400-1932. számú rendelet intézkedéseit és pusztán azt az egyetlen változást hozta, hogy a 3. §. 3. bekezdésében kimondotta azt, hogy „ha a kereseti adó kivétele alapjául vett adóalap az évi 500 pengőt nem éri el, úgy az inségjárulékokat kivétel nélkül mellőzni kell”.

Ezen utóbbi rendelkezés azt eredményezte, hogy a legkisebb existenciák az inségjárulékok fizetése alól mentesülhettek. Itt is reá kell mutatnunk azonban a rendelet érdekes szövegezésére, mert a rendelet értelmében az az egyén, akinek adóalapja az évi 500 pengőt nem éri el, mentesül az inségadólól, ami tehát annyit jelent, hogy az az adóalany, akinek kereseti adóalapja kerekén 500 P volt, inségadót köteles fizetni.

Ha pedig figyelembe vesszük azt, hogy a kereseti adóról szóló szabályzat értelmében (L. K. H. Ö. 29. §-ához fűzött utasítás 10. és 11. bek.) a segéd nélkül dolgozó dolgozó kisiparos kereseti adóalapját általában 500-1000 pengőben kell megállapítani, akkor azt kell mondanunk, hogy az ipar és kereskedelem csaknem kivétel nélkül inségadó fizetésére kötelezett volt.

Az inségadó terhének megosztása véleményem szerint igazságtalan. Különösen a kézműipar a kerületben a legsúlyosabb helyzetben van, amely helyzet, kevés kivétellel, egvéniel igazán az inségés szóval jelölhető meg. Lehetetlennek tartjuk azt, hogy az inségadó alól való mentességnek ilyen alacsony mértékben való megállapításával olyan kisembertömegek maradjanak meg az inségadó alanyaiaként, akik maguk is támogatásra szorulnak.

Még súlyosabbá teszi ezt a helyzetet az a körülmény, hogy az általános kereseti adó pótlékolása példátlanul súlyos, mert a kivett általános kereseti adó 40 százalékát kell fizetni inségadó fejében, ami az adóalap 2 százalékának felel meg. Ez a pótlékolás rendkívül súlyos és igazságtalan is, mert hiszen nem felel meg az igazságos adóztatásnak az, hogy egy 800 pengős kereseti adóalappal bíró iparos kereseti adóját épügy 40 százalékkal pótlékolják, mint egy 10.000 P adóalappal bíró adóalany kereseti adóját.

Ezek után a kereskedelmi és iparkamara a következőket kérte:

1. Az inségadó alól mentes kereseti adóalap határát az eddigi 500 pengőről emeljék fel legalább 1000 pengőre, tehát az inségadó fizetési kötelezettség a kereseti adóalanyoknál az 1001 pengős kereseti adóalappal kezdődjék.

2. Az 1001-től 2001 pengőig terjedő adóalapoknál az inségadó pótlékolása az eddigi 40 százalék helyett 20 száza-

lék, 2001 pengőtől 5001 pengőig 30 százalék és 5001 pengőn felül 40 százaléka legyen a kivett általános kereseti adónak.

3. Tekintettel arra, hogy a folyó évben előreláthatólag az inség, főleg az építkezések nagymérvű szünetelése miatt igen nagy lesz s így az inségakció igen nagy összegeket fog igényelni, az 1. 2. pont alatt említett engedmények következtében előálló inségadó bevétel csökkenést pótolják olyan módon, hogy az inségadó fizetésének kötelezettségébe vonják be esetleg természetbeni adózás útján az földadóló alanyait is, szintén progresszív alapon.

Amint a legkisebb kisipari adóalanyok részére inségadó alól való mentességet kértünk, épülv természetesen tartjuk azt is, hogy a kisgazda rétegekből 20-30 katasztrális holdig mentesítsék az inségadó fizetése alól a földtulajdonosokat.

Ezenfelül bizonyos progresszivitás megvalósításával bőven pótolni lehetne a kereskedelem és ipar terhének enyhítése következtében előálló hiányt, sőt az inségadó hozadékát jelentékenyen emelni is lehetne, amire az 1931-35-ös évben különösen nagy szükség lesz. Teljes mértékben indokoltnak tartjuk azt, hogy az agyontérhelt ház-

tulajdonosok a házadón keresztül inségadóval nem pótlékoltnak, de igazságtalannak tartjuk azt, hogy az inségadó alapja hozadéki adórendszerünkben csak az általános kereseti adó, továbbá a társulati és tantiém-adó, míg a földadó abba bevonva egyáltalán nincsen. Nem tudjuk megérteni, hogy egy 1000 holdas földbirtokos miért csupán a jövedelemadón keresztül ró le inségadót, ezzel szemben egy hasonló keresetű kereskedő vagy iparos nemcsak a jövedelemadó után, hanem a kereseti, illetőleg társulati adója után is fizessen inségadót.

4. Az inségésekről való gondoskodás mindenkinek a terhe. Ezért valljuk azt a felfogást, hogy bármilyen nehéz helyzetben vannak is a köz- és magántisztviselők, indokoltnak tartanánk azt, hogy a téli hónapokban inségjárulékok címén a köz- és magántisztviselők is egy bizonyos összeget fizessenek. Figyelembe kell bennünk, hogy a magántisztviselők a jövedelmi adójuk pótlékolása következtében eddig is fizettek igen jelentős inségadót. Nem szűl jó vért azonban az, hogy ezekben a rettetesen nehéz időkben az inségjárulékok fizetése alól a közisztviselői réteg teljesen mentesül. Nem kétséges, hogy társadalmi uton az esetek túlnyomó többségében a közisztviselői réteg is meghozza a maga áldozatát, azonban, amikor olyan nagy a szükség, az egyenlő teherviselés eszméjének csak az felelnie meg, hogy az inségnyithó tevékenység terheihez a közisztviselők is járuljanak hozzá.

Az inségések megnövekedett számáról csak összefogással és a terhek igazságos elosztásával lehet gondoskodni. Ezt a célt szolgálja a kereskedelmi és iparkamara előterjesztése, a melyet az illetékes kormánytényezők elébe terjesztett.

A munka tehát folyik, nem lankadó kitarással és bizony nem a vezetőséget mulik, ha nem minden vonalon van meg az az eredmény, amelyet az iparosság, de első sorban vezetői kívánának.

Az illetéksérelmekkel foglalkozott a kereskedelmi és iparkamara ipari osztályülése

Kívánja az osztályülés a termelői bormérések szigorubb rendszabályozását

Zelinger Ede kamarai alelnök vezetése alatt a napokban tartotta a kereskedelmi és iparkamara ipari osztálya rendes ülését.

A gazdasági népiskoláknál szokásos szabás- és varrótanfolyam rendezése tárgyában olyan álláspontot foglalt el az osztályülés, amely egyrészt a szabás és varrótanfolyam céljának teljes egészében megfelel, másrészt a nőszabóiparosok szempontjából is sokat enyhít az eddigi helyzeten. Így a jövőben szigorubb és szűkebb határok között vehetők fel a jelentkezők, mint eddig és csak a legszükségesebb háztartási szükségletet kielégítő egyszerűbb ismeretekre, tudnivalókra oktatja a tanfolyam a résztvevőket.

Örömmel vette tudomásul az osztályülés, hogy a közhasználatú gépjárművállalatok szavatossági biztosításának díja csökkent, viszont hatálya most már kiterjed a bentülőkre is.

A debreceni Sámsoni uti vámsoronpón belüli szakaszának átépítésének, valamint a hadigondozottak alkalmazásának kérdése után Hajdumegye öszeresipari szabályrendelettervezete tárgyában foglalt álláspontot az osztályülés. A mosószappan árusítása tárgyában kiadott rendelet érvénybelépésének időpontja elhalasztandó 1935. január 1-ig. Kívánatosnak tartja az osztályülés a termelői bormérések szigorubb rendszabályozását.

Az olcsó állami szövetkező és az árúhitelirodák kérdésének letárgyalása után kimondta az osztályülés, hogy a tisztességtelen verseny esetében a bantahagyási kereset indítására jogosult testületek jegyzékének kibővítését tartja szükségesnek.

Örömmel vette tudomásul az osztályülés, az illetékszemléken felmerült panaszok tárgyában megjelent pénzügyminiszteri rendeletet, amely alkalmasnak látszik arra, hogy a felmerült sérelmeket orvosolja és a jövőre nézve megnyugtatóbb állapotot teremtsen.

A hajóácsipar új elnevezést az osztályülés nem tartja szükségesnek, ellenben nem emel kifogást az ellen, hogy a törvényben a hajóács szó után zárjelben (hajó- és csónaképítő) ipar megjelölés használtassék. A vöröslémezekkel való tetőburkolás az osztályülés véleménye szerint a bádgosipar munkakörébe tartozik. A béréselőipar képesítéshez kötését az érdekesség többféle szempontból kívánatosnak tartja, azonban igen súlyos szempontok a képesítéshez kötését lehetetlenné teszik, elsősorban az, hogy évenként legfeljebb egy-két hónapra át tart a cséplési szezon, tehát a gyakorlati idő megállapítása ütközik leküzdhetetlen akadályokba, de másfelől nagyon nehézé teszi a képesítéshez kötésnek a célszerű megoldását az a körülmény, hogy a gazdák közül is sokan tartanak üzembn cséplőgépet. Ezért az osztályülés az ipar engedélyhez kötését javasolja, mert ezzel egyrészt a hatóság diszkrecionális hatáskörébe utalja az iparengedély kiadását, másrészt az iparengedély kiadását különböző biztosítékoktól lehet függővé tenni, amely rendelkezések segítségével a béréselőipar válságán jobban lehet segíteni, mint a képesítéshez kötéssel.

Több elvi kérdésben és egyéni kérelmek felett döntött még az ipari osztályülés.

Megalakult a kézművesiparosok karácsonyi inség-hazárát előkészítő bizottság

Mozgalmás élet az Ipartestületben.

Az elmúlt hét ismét a fáradságtalan és termelő munka jegyében zajlott le az Ipartestületnél. Az elnökség szinte mindennap permanenciában volt, hogy a tisztviselőkkel levezzék és elintézzék azt a sok bajt és feladatot, amelyből a helyzet rosszabbodásával mind több és több jut ki.

Hétfőn a hentes- és fogműves-szakmák szakosztályi ülést tartottak, míg az elnökség egy konkrét esetet igyekezett — még pedig teljes sikerrel — elsimítani, amely a kőművesmesterek és a tetőfedők között merült fel.

Másnap kedden volt az a nagy anket, amelyet a munkanélküliség enyhítése ügyében tartottak és amelyről lapunk szerdai számában már részletesen beszámoltunk. Míg a díszteremben az anket folyt, a tanácssteremben a nőszabó szakosztály tagjai gyűltek össze, hogy szakmai ügyeiket megtárgyalják.

Szerdán este az asztalos- és a férfi-szabó-szakosztály választmánya tartott ülést, valamint az ácsmesterek tárgyaltak a késő esti órákig.

Csütörtökön ismét egy ipartestületi bizottság tartott ülést, mégpedig az aug. 30-án tartott előljárási ülésekből, a karácsonykor rendezendő vásár előkészítésére kiküldött bizottság. Vági István ipartestületi elnök vezetésével. A bizottság csaknem teljes számban megjelent és már ezen az első ülésen több elvi kérdést intézett el. Így elhatározták az Arany Bika dísztermének kibérlését; a propaganda megindítását; a megszerzés szélesebb alapokra való kiterjesztését és azt, hogy a bizottságba kivülállókat is bevonnak. Így elsősorban a helyi sajtó képviselőit, akik értékes és megbeszélhetetlen értékű munkásságá-

ról a tavalyi Tiszántúli Ipari Vásáron már meggyőződést szereztek.

A vásár bazárszerű formában lesz megrendezve, azon kizárólag helybeli iparosok vehetnek részt, akik térdíjat nem fizetnek, mivel az Ipartestületet az a cél vezeti, hogy azoknak a kisiparosoknak, akiknek kirakataik és más reklámlehetőségeik nincsenek; ezzel adjon alkalmat termékeik bemutatására, a közönségnek pedig a közszínterben elsőrangú kisipari termékek egy helyben történő, olcsó beszerezhetési lehetőségére.

A Vásár látogatottságának biztositására, illetőleg a látogató közönség szórakoztatására a rendezőség minden napra meglepetést készít elő: hangversenyek, dívatbemutatók, valamint egyéb látványosságokat készít elő anélkül, hogy ilyen alkalmakkor a belépődíjakat emelné.

Ily körülmények között teljesen érthető, hogy a Vásár iránt az érdekelt kisiparosok között igen nagy érdeklődés nyilvánul meg, ami nándennél beszédesebb bizonyítéka annak, hogy az Ipartestület vezetősége nemcsak szóval, hanem komoly tettekkel is igyekszik segíteni a valóban kétségbeesett munkállanságban szenvedő iparosokon.

De ugyancsak csütörtökön tartottak ülést a borbélyok is, amely szakmának a vezetősége egy országos szövetség helyi csoportjának megalakításán fáradozik. Az alakuló ülést azonban — mint halljuk — nem fejezték be, hanem hétfőn folytatják.

A tetőfedő alecsoport tagjai is szép számban gyülekeztek össze csütörtökön este és tárgyaltak igen hosszú ideig, vitéz Ónody János elnöklete alatt.

Judas Matyi

MINDJÁRT GONDOLTA

— Te autót vezetsz?
— Ugy... esetlegesen.

KERTÉSZET KICSIBEN

— Julesa, hol van a himzöbollóm?
— Nagyságos úr a gyepet nyírja vele.

AZ ELSŐ GONDOLAT

Menyasszony (templomajtóban): Oh, drágám, micsoda gyönyörűséges prém-bundát láttam tegnap a kirakatban!

Bugyi Sándor talyigás esetei

IDŐJÓSOROK LETTÜNK A SÓGORRAL.

Na, levelet eresztett végre a nagy szárazság, de olyat, hogy mámmeg az özönvízből kaptunk ekkis kóstolót. Ugy kezdődött ez a lucskos történelem, hogy szörnyű nagy sejt fellegek gyűrtek az égre felfelé, oszt eccer csak a legsejtetebbikből olyan hosszú villámok csaptak ki, mint ide Szoboszló. Oszt másfajta vót ez a fajta villám, mint akkít megszoktunk, mer mikor elesatant, oszt a földre leírt, még azután is szórta magából a szikrát kiadóson. Én velem is kibabrált egy. De ez oszt még a többinél is hosszabb vót, mer Tiszafüreden kezdődött, oszt a Tündér lovam farkánál írt víget, akkít abból sejtek, hogy a szegén jószág hasra esett, én meg mellé löttentem. Itt helybe történt ez, a Koplalóba. Még a vót oszt a szerenese, hogy a villámnak csak a szele vágott földhő bennünket. Mán hogy engem, meg a jószágot.

Csak egy kis szikrája jáccadozott körülöttünk, de annak meg még haszna is vót, mer meggyújtotta a pipánba a dohányt, oszt míg hengergettem, csak színem kellett, füstölt. Az eső oszt úgy ömlött, mintha millió dézsából tödtötték volna a nyakunkba. Olyan víz lett öt

perc alatt a Koplalóba, hogy a lú úszva húzta benne a talyigát. Még meg is ijjettem mán rajta, hogy belefúl, mer még eddig nem vettem észre, hogy kopolyuja vóna valahun eldugva.

Ahogy így úszkálunk, eccer csak ehen vágja rám szembe a vizet Suba sógor evel a kiáltással: Égszakadás, földindulás, a fejenen egy koppanás, szalaggy te is pajtás! Azír szalaggy aszongya, hogy még itt nincs is nagy víz, de a város közepin olyan magasra dagatt, hogy a Nagytemplom tornyának a felső ablakán a halak meg a nádalyok úszkálnak befelé a harangozóba.

— Ó, hogy az én jó Istenem a harang kötelin való csüngésre segítsek tégedet, te hazug sógor, mondok, hát hogy lódtihace mán ilyen nagyokat?

— Nem hiszed? — aszongya.

— Nem, — mondok.

— Akkor a te fejedet meg ütönek tegye bele a Nagytemplom tornyának a harangozója a Rákóczi-harangba! — löki a szót.

Én meg lögdöstem a tokájáho az öklömet. Ű csak a búbonmat frdekelte, hogy meg ne sántujjak.

Addig s addig enyelegtünk így, míg csak úgy nem pccolt az örunkon a legközelebb való árokból a víz, mintha cethalak lettünk volna.

Ezt a játikunkat nem nízte titlenül a hozzánk nem messi ácsorgó rendőr s kapta magát, kirángatott bennünket az árokból, oszt felhajtott egy próccsót? Dehogy! Felhajtott bennünket a Kocsuth utcai veres házho, ahun arra vigezték, hogy legyünk mink pincehoarak.

Letűnk is. Három napig úgy kurutyoltunk ott, mintha leveli bikák letűnk vóna. Jóslottuk továbbra is a nipekre az esőt.

Heti miniatűrök

Irtá: Parvut.

1. SZINHÁZI SZEZON — MA.

Egy idő óta minden színház úgy látszik grand-gulgnolt látszik. Direktora a nézőtérre néz s elborzadva attól — ami látszik.

2. UJSZERŰ REMEKMŰVEK.

A zord kritikustól versel felől véleményt kér egy Hju költő s míg keble hevül. A kritikus így szól:
— Van egy olyan verse, amilt nem írhatott volna meg a Petőfi se.

Ez a verse pedig nem szól más egyébről, mint a — rádióról s a beszélő filmről.

RANY LEXIKONJA

MOLYFÉLÉK nagyon károsak...
(Ki érti a nőket?!)
Feleségem naftalinnal étetgeti őket.

MONOPÓLIUM. No, ezt jól kiállabizálták:
Pesten már a burgonyát is monopolizálták.

MORATÓRIUM. Állami fizetés-halasztás olyan, mint a pár órával kijebb tolt akasztás.

„MORITURI TE SALUTANT!”
s jött az örök boru...
Hogy is volt a tízennegyben?
— Éljen a háború!

MORMONOK is rájöttenek, amire én régen: épen elég az egyetlen drága feleségem.

MULATT. Fehér tata, néger mama, ha egy kicsit mulat, harmadiknak im közéjük bitloppan a mulatt.

CSAK 1 MOSOLY!

A NAGYBETEG FÉRJ

— Asszony, küldj a közjegyzőért Tollba akarom neki mondani a végső akaratomat.

— Hohó! Még én is itt vagyok, te legföljebb a végső óhajodról beszélhetsz.

OK A BÁNATRA.

— Miért lóगतod ugy a fejedet?
— Valaki hazug fráternek nevezett
— Oh, hisz az emberek annyi mindent mondanak.

— Igen, de ez mindjárt be is bizonyította.

FELESKEDÉS.

Két forgász fogadott, hogy amelyikük először fog halat, kap a másiktól egy pengőt. Egyszerre az egyik örvendve kirántja a horgát.

— Mit fogtál? — kérdi a társa.

— Egy félszeguszót.

— Akkor csak ötven fillért kapsz.

AZ ELSŐ EBÉD.

Feleség: Nos, kedvesem, mit kapok, ha mindennap ilyen ebédet készítek neked, mint ma?

Férj: Azt hiszem, akkor hamarosan megkapod az életbiztosítástomat.

CSALÁDI PÁRBESZÉD.

— Találd kis, férjecském, mit akarok tőled kérni?

— Pénzt.

— Oh, micsoda drága, leleményes egy férj vagy te!

A kis Janka, aki esténként az ágyban szokott imádkozni, életében először van templomban. Mikor az emberek sorra letérdelnek, meglepődve oda-sugja az apjának:

— Mit csinálnak ezek itt?

— Imádkoznak, kedvesem.

— Hogyan? ... Teljesen felöltözve?

JOGOS KÉRDÉS.

— Mi az ön foglalkozása?

— Író vagyok

— És miből él?

AZ OKOS BETEG.

— Nos, vett magának ágymelegtőt?

— Igen.

— És jól bevált?

— Hát este bizony még hideg volt egy kicsit, de reggelre már egészen jól bemelegedett.

ESKÜVŐ UTÁN.

Feleség: Sohase felejtsem el, milyen ostoba képet vágtaál, mikor megkérte a kezemet.

Férj: Nem vághattam én olyan ostoba képet, mint amilyen ostoba a való-ságban voltam.

TANULÉKONYSÁG

— Hogyan, Mariska most a szendét adja? Csuda illedelmesen viselkedik.

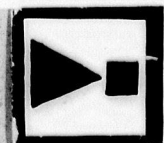
— Az ám! Még a nagymamáját is megkérte: tanítsa meg, hogyan kell el-pirulni.

TAKARÉKOSKODJUNK.

— Mibe kerül a rádium, gyógyszer-rész úr?

— 300.000 pengő gramja.

— Akkor adjon inkább tíz fillérért malátacukrot.

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27-88.
szám
nyujt felvilágosítást.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27-88.
szám
nyujt felvilágosítást.

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági, kereskedelmi, ipari apróhirdetések és a kezdőszavak díja kétszeresen számítatlik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetők. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika-héhráz) tudhatók meg.

Házasság

Feleségül venne
egyönös (katolikus), nyugdíjas 35-40 körüli jobbmódú polgári nőt Levelek: Cím, vagy rokon címmel „Magános” jellegre a kiadóba. 1540

Levelezés

Margit-
szálloda (pansio) megnyitott a Halász-féle vendéglőben, (Margitfürdő mellett). Olcsó, kényelmes szobák, bőséges étkezés. Nyaralóknak, s üdülőknak, sportolónak kedvezmény. Közel a gyógyfürdőkhöz. — Stadionhoz, villamos megállóknál. Telefon sz. 10-24 973 9. 31.

Igazolványba
fényképeket tökéletesen és meglepő olcsón készít Berzéki műterem Ferenc József ut. 38. 711 vv

Megfelelő
várszás hiányában urileány megismerkedne keresztény, művelt uriemberrel. Aki keres, talál! jellegre kiadóba. 1590

Tanár 25.
Meglepett sürgős válasza. Nagyon köszönöm. További jó mulatást. I. 1646

Alkalmazási keres férfi

Egy
fiatal hétszámú cipészsegédet felveszek, János ucca 65. 1682

Üzletszerzőt
előfizetők gyűjtésére keres fővárosi lap. Cím a kiadóban 1683

Cipészsegédek
bírdolt, tex és ágó munkára felvétetik. Csapó u. 18. Herskovics. 1512

Rádió eladókat
címszerzőket felveszek, előnyös feltételekkel. — Rádióüzlet, Kálvitér 2. szám. 1556

Segédet
fűszerest azonnal belépésre keresek. Kiss Andor, Árpád tér 15. 1703

Flatai
segédet felveszek, ki tanulmunkát is végez. — Vojth fűszerkereskedő. Vágóhídnál 1473

Házmasterül
gyermektelen középkorú házaspárt házimunkáért padlószőnyeg felvételére felveszek. Sámsoni ut 9. 1511

Szorgalmas
mindenes férfit kertészre felveszek. Dózsa u. 9. 1631

Házmaster
gyermektelen, nyugdíjas, józanéletű házaspár mint házmaster alkalmazást nyerhet. Ajánlkozni lehet bizonyítványokkal felszerelve „Állandó” jellegre a kiadóhivatalnál. 1544

Kifutót
főlveszek, gyermekkoscsi eladó. Biciklit veszek. Györy, Poroszlay ut 39. 1581

Varrógép
javításban teljesen jártas fiatal műszerest keresek. Írásbeli ajánlatokat életkor, eddigi működés és fizetési igény megjelölésével „Műszerész” jellegre kérjük a kiadóba. 1603

Akivizitort,
középosztályban nagy ismerettségű biró, — szorgalmas és jó megjelölésű fixre és jutalékra felvesszük. Cím a kiadóban. 1607

Keresek
családost feles kerteszt, szántás-vetés, dinnyéhez értőt, télen segít, — ezért lakást kap. Jósika utca 5. 1624

Kommenciós
kocsis, kondás, tehenész egy családból felvétetik. Erzsébet u. 6. 1627

Téli
kommenciós majorosok ökör és ló mellé felvétetik. Bellegelő 382. — Szoboszlói ut. 1635

Házmaster
megbízható, nyugdíjas, felvétetik. Jelentkezés hétfőn. Vasbutorgyár. 1636

Intelligens
egyének nők, férfiak, járkálással egybekötött munkálatok végzésére egyelőre napidíjasokként alkalmaztatnak. — Ajánlatok „Debreceniek” jellegre alatt a kiadóba. 1633

Gyümölcskertészt
és feles zöldsgétermelőt megfogadok. József kir. herceg u. 12. 1748

Irodista
nagyobb kaucióval — azonnal felvétetik. „Állandó alkalmazás” jellegre. 1762

Cipészsegédet
állandó munkára felveszek. Csapó ucca 68. szám. Papp. 1774

Cipészsegédek
állandó munkára felveszek. Kovács, Werbőczy ucca 2. 1783

Ügyes
fiut szabótanulónak, — ugyanott egy szabósegéd jó munkás felvétetik. Csapó u. 6. 1787

Kis családú
házmaster felvétetik. — Kut 82. 1785

Cipészsegédek
ragasztó és tűző első rendű munkára felvétetik. Bodnár Imre, Simonffy u. 13. 1718

Cipészsegédek
felvétetik. Marton cipőüzem, Péterfia ucca 30. 1730

Cipészsegédek
férfi és női munkára felvétetik. Csonka u. 8. 1726

Kifutófiú
azonnal felvétetik — Csáthy könyvkereskedésben. 1647

Kifutót
kerékpárral azonnalra felveszek. Herskovits pék, Szepességi 27. sz. 1660

Tanulót
négy középiskolával felveszek Maglóczy vilanyszerelő, Piac u. 38. 1383

Alkalmazási keres nő

Szobaleány
ügyes felvétetik. Komlóssy ut 12. 1412

Jobb
leány gyermek mellé — felvétetik. Kandia u. 7. Székely. 1573

Trafikba
elárúsfőt keresek — 100 P óvadékkal és némi szakképzettséggel — bírjon. Cím: Jókai u. 23. szám. 1234

Varróleányt,
ki szabáshoz is ét felveszek. Schreiber Adolf Ferenc József ut 19. 1634

Szakácsnő
és kézi leány, kik tömegfőzésben tökéletesen jártasak, azonnali belépésre felveszek. — Tápiant. gondnok, Kollégium. 1636

Ragasztó
ki tűzni is tud és cipészsegéd állandó munkára felvétetik. Rákóczi u. 14. Ragályiné. 1638

Pénztárosnőt
könyvelésben, gépirásban jártast. Írásbeli ajánlatok „Korona” festékhez, Piac 10. 1767

Egy
tűzőnőt azonnal felveszek könnyebb munkára. Hatvan ucca 4. 1720

Betegápolónőt
gyakorlottat keresek — azonnalra nőhöz. Stern, Varga 27., keresztépület. 1719

Instruktor
leányt keresek negyedik elemista leányhoz délutánokra. Vigkedvű Mihály 5. 1652

Egy
14-15 éves mindenes leány felvétetik a Függetlenségi Kör vendéglőjében, Piac u. 38. sz. 1649

Bejáró
takarítónő a délelőtti órákra felvétetik. Simonyi ut 30. 1697

Önállóan
főző mindenest azonnal felveszek. Péterfia 61. szám. 1782

Fehérnemű
varráshoz ügyes segédleányt felveszek. — Szent Anna 7. Gróff Julia. 1777

Trafikba
ügyes kifutó leányt jobb családból felveszek. Hatvan u. 2. 1764

Hölgyfodrásznőnek
lakást és heti öt pengő adok. Cím a kiadóban. 1759

Segédleányok
jó munkaerők. Szenesné ruhaszalonjába felvétetik. Arany János ucca 2. 1744

Mindenes
főzőnő jó bizonyítvánnyal azonnali belépésre felvétetik. Berzéki. Piac u 38 1749

Német
társalkodónőt keres félnapra tisztviselőnő. — Ajánlatot személyesen kedd délután 3 óráig Kölesy 15 1802

Alkalmazási keres férfi

Fűszerkereskedő
segéd állást keres. Cím: Kondor ucca 6. sz. 1731

Pénzbeszedő,
vagy hasonló állásra megbízható ember óvadékkal ajánlkozik. Felvilágosítást szíveségből dr Révinél. Erzsébet u. 50. szám. 1653

Alkalmazási keres nő

Jó családból
való intelligens leány elmenne gyermek mellé, úriházhöz. A háztartásban segített. Szathmári Eszter, Nádudvar, Piac ucca 480. 1234

Házvezetőnő
ajánlkozik vidékre vagy helyben, perfektül főz, háztartásban tökéletes. Méliusz tér 5. 1694

Jó megjelenésű
fiatal leány üzletbe kezdő kiszolgálónak elmenne. Levelet Vágó dás jellegre a kiadóba kérek. 1596

Bejárónő
megbízható, kitanuló bizonyítvánnyal ajánlkozik: Hegyi Mihályné u. 12. 1757

Fiatal
leány üzletben kiszolgálói, vagy bármilyen más állást keres. Címe: József kir. herceg ucca 10. szám. 1450

Ajánlat

Használt
iskolakönyvek, hegedű, zongoraiskolák kaphatók a Csokonai könyvkereskedésben. — Szent Anna u. 1. 478, 9. 15.

Modellüzem,
(Gambrius átjáró), női kalappal szencziósak és olesók. Mielőtt az őszi ünnepekre beszerezne a kalapját, tekintse meg modelljodonságait. 378 9. 30

Szőlő,
egy hold Vámospéresen közvetlen a falu mellett, esetleg termésrel is sürgősen eladó. Értekezni Rosenbüth, Egri malom. Telefon: Vámospéres 7. 1271 vv.

Gyermekkoscsi
Debreceni Vasbutorgyár elismert legjobb és legszebb gyártmánya beszerezhető a gyártelepen, városi lerakóban Piac u. 70. és Kántor Ernő és Társa cégnél. 226 vv.

Tüzfűtő,
száraz, cser, tölgy, varga, gyertyán, hasábból aprítva től tüzelésre 100 kg-t 3.60-ért, vegyes nyári tüzfűtő 100 kg-ot már hazaszállítva 3.20-ért szállít Halász Bertalan tüzfűtő- és szénkereskedése, Margitfürdő mellett. Tel.: 10-24. 1591 vv

Szaküzletben
szakembertől szerzett szaktanácsal győződhetik meg arról, hogy havonként súlyos összegeket lehet megtakarítani polgári életszükségleti cikkek beszerzésénél. Földes vegvész, — (Bika épület, Vignozinál. 1827 9. 19

Kátyhák,
tűzhelyek, köresövek, hófokozók, diákágyak, szénkupák, faládák. — Nagy vasüzletében Csapókanvar. 432 9. 17

Ingeket,
gallérokat, legszebben, olcsón, nem rongálva tisztít, Budapesti képviselő, Kossuth ucca 15.. Ugyanott ékszer eladás, tört arany beváltás. 520 9. 15

Csomagolt
és tömb teavajak, naponta, friss érkezésű kapható. Kávét friss pörkölésűt, vevő előtt pörköljük, Deutsch Lajos, Deutsch Albert és Fia. 1045

A Függetlenségi Kör
vendéglőjében Piac u. 38. I. em. kitanuló házi-koszt kapható bent étkezésre és kihordásra. Olcsó abonema, Diákoknak árengedmény. 1650

Tükrök,
szólása. Hibás tükrök gyártása, üvegek csatfoncsorozása, üvegezősek Sipkovits cégnél, Nagyvárad ucca 15. 1531 9. 17.

Nagyobb
mennységű fajtalma napiáron eladó, Árpádtér 47., félemelet. 1518

Haskötők
orvosi rendeltetűre, csipőfűzők, melltartók, férfi, női keztyűk készen és mérték után, keztük át alakítását, javítását, ezüst ritikülők bélelését legolcsóbb árban szerzheti be Kiss Béláné fűzőműtermében, Kossuth ucca 59. 1542 12. 15

Sodronyágybetétek
összecsukósvaságyak, mosdók, állóruhafogasok, olcsón készülnek. Ottónál, Rákóczi ucca 13. szám. 1745

Hentes.
üzletész mézárósnak kiadó. Péterfia 59 1613

Asztaltűzhely
nikkelezett, zománczott és olcsóbb kivitelben. Árpád tér 17. tűzhelyüzem. 1671

Paplantvarrni
házhöz megyek. Kifutóleány felvétetik. Szilágyiné, József kir. herceg u. 13. 1710

Autósok
motorosok figyelmébe! Tiszta benzin 50 fillér, motorkő 38 fillér, speciál olajok 1.30-tól kaphatók. Használt kerékpárokat, vázakat és alkatrészeket legmagasabb árban veszek. — Horváth Gábor, Sas u. 3. 1713

Nyírfaseprűhöz
prima nyírvessző csomóként olcsón kapható. Károly Ferenc József ut 4. 1766

Tizenkétrémas
ikerablak 1 darab új eladó. Fűvészkert u. 14. étkezde. 1775

Kereslet

Irogépet
kifogástalan, priváttól veszek. Hadházi ucca 27. sz. huszonharmadik ajtó. 1538

Modern
2-3 szobás komfortos családiházat keresek a belvárosban. Cím a kiadóban. 1551

Gyalupadot
használtat veszek. Hadházi ucca huszonhét. huszonharmadik ajtó. 1539

Jobb
forgalmú fűszerüzlet italmérésrel keresek átvételre. Cím a kiadóban 1595

Vas-ésövet
mindenfélét veszek, elhanyagolt fűtött kútcsöveit megveszem, ha be van temetve is, Kiss, Rákóczi uca 31. 1583

Fürdőszoba-
berendezést, használtat, jókarban levőt veszek. Ugyanott nagy tengerigőré kiadó. Erzsébet u. 26. sz., fűszerüzlet. 1033 a. vv.

Tehenet
tartásra és részés kerestést keresek. Mező M. Mostoripályi út 70. 1523

Egy
esetleg két fejős tehenet vállalkoz tartásra, tejét vagy pénzt fizet érte. 1648

Használt
futballcipőt veszek. Rosenthal Ferenc, Honvéd uca 58. 1651

Tejet
keresek állandó szállításra. Szathmári, Vigkedvü Mihály u. 34. 1641

Élelmiszer

MUST
mézdes és természetes minőségű fajborok. — Ceglédi Bortermelők Szövetkezte, Varga u. 10. sz. Eladás literenként és nagyban, 25 liter vételnél viszonteladói árak. 949 9 20.

Tokajhegyaljai
borok jutányosan kaphatók. Károly Ferenc József út 13. alatt. 1668

Autó, motor

Motorkő 38 fillér
benzin, speciális autó és motorkerékpár alkatrészek és felszerelési cikkek, gépjárműk padlóolaj, petróleum legjutányosabban beszerezhetők Emerich László szaküzletében Debrecen (Halköz). Az angol Dunlop pneumatik lerakata. Telefon 16.09 szám 657 9 31.

FORD
személyautó, alkalmi vétel, kifogástalan, s üzempképes állapotban eladó. Értekezni Piac u. 7. sz., könyvüzletben. 1521

„Csepel”
motor jókarban levő eladó. Rákóczi u. 28. sz. 1699

Eladó
egy segédmotoros kerékpár. — Keményffy, Bethlen 21. 1663

Eladó
használt jó kerékpár Bosch dinamóval a 75 P. Vigkedvü Mihály u. 24. III. a. 1724

Eladó
egy használt kerékpár. Értekezni lehet 3—5-ig Erzsébet 65. sz. 1717

Oktatás

Német—francia
nyelvoctatás. Bircalmi Németgyermekotthon. Fordítás, levelezés. Várnay, Varga u. 41. sz. Telefon: 11-56. sz.

Progress Nyelviskolában
Piac 49. Angol, francia, német nyelvtanítás. Okleveles nyelvtanárok. 1109 10. 8

Francia doktor
10 évet töltött Franciaországban, előrehaladottakat tanít. Ajánlatokat „Sorbonne” jellegre főpostára. 1288 9 21

Naményi
gyorstró. és gépíróiskolában kezdő. és haladó tanfolyamokra bármikor be lehet iratkozni. Szépirodai tanítás, helyesírás tanítás. Mérsékelt tandíj. Különórák. Miklós uca 8. 1392 10 12.

Magántanulók
különbözeti vizsgások lekiismeretes, ocsó oktatása a középiskolák négy alsó osztályába. Évközi korrekcióval felkészítéssel. Értekezhetni Telegi uca 84. szám 5-ik ajtó. K. 1392 10 12.

Kereskedelmisták
tanítását összes tantárgyakból elvállalom. — Kiváló 30 I. sz. 1688

Pénz

Teljesen
biztos fedezet mellett magas haszonrészese-dést adok annak, aki nekem 5—600 pengőt kölcsönözne. Cim a kiadóban. 1575

Iroda

Kiadó
nagy, világos uccai szoba irodának, rendelőknek, lakásnak. Piac negyven. emelet 1735

Svetits
bérpalotában I. udvaron irodahelyiség, esetleg berendezéssel együtt kiadó azonnalra is. Sve.

Diákok keres

Egyetemi
hsallgatónót, uccai bútorozott szobába, teljes ellátásra is felvétetik, Burgondia uca 11. 1754

Uccai
butorozott szoba 2 személyre ellátással kiadó. Paicsirta u. 49. 1776

Teljes ellátás

Teljes ellátást keres
magános nyugalmazott középkeresetű köztisztviselő, kimondottan úricsaládnál, komfortos lakásban, fürdőszoba használattal. Ajánlatokat körülmények leírásával „Pontos fizető” jellegre a kiadóba kérek. 1478

Egyetemi haligatók
izletes bőséges házikosztot kaphatnak, esetleg lakást. Nyil uca 62. sz. 1687

Diákleány
kimondott úri családnál teljes ellátást keres. Címeket „Tanárjelölt” jellegre kiadóba kérek. 1601

Társ

Becsület
30 éves, nőilen férfi hentesüzlet nyitáshoz pénzes társat keres. — Cim a kiadóban. 1522

Szenzációs
üzlethez társat keresek 250 pengővel. Rizikó nincs! Biztos jövedelem! Azonnali jelentkezést kérek István ut 5. alá. 1626

Kétezer pengővel
társat keresek biztos üzlethez. Gondtalan megélhetés jellegre. 1763

Hangszer

Zongorát
bérelnék. Andrassy út 16. sz. Telefon: 22-70. 1557

Zongorák
250 pengőtől kaphatók, hangolás, javítás. Piac 42. ajtó 13. Hermel. 1797

Rádió

Flavult
rádió hangszóróját. — most legolcsóbban kicseréljük, dinamikusra hibás, rossz készülékét modernizáljuk. Forduljon bizalommal Tasnádi Kovács Sándor, rádió, villamos szaküzletéhez, Szent Anna 10. (városi bérpalota) Telefon: 24 34. 1532 9 18

Rádiókielcsönzés
karbantartás, javítás, gramofon, porszívókölcsönzés. Soltész, Kálvin-tér 2. 1555

Rádiót
vennék. Részletes ajánlatot ármegjelöléssel. Készpénzre jellegre a kiadóba kérek. 1611

Használt
jó telepes rádiót hangszóróval megvennék. — Dobó u 20-a. 1684

Elveszett

Egy
szegény beteg nő elvesztette csütörtökön kis karóráját. Kérik a becsületese megtalálót, szolgálatba be szerkesztő-ségünkhöz, vagy a rendőrségre. 1577

Elveszett
a Kucik-malom körül egy fekete-fehér „Lili” nevű herélt macska. A megtalálóját 10 pengő jutalomban részesül. — Mester uca 36. 1727

Veszes

Búzáért
vagy lisztért fát cserélek. Cim: Boldogfalva uca 4. 1702

Egyszázötven
birkát kiadnék háromévi feles tartásra. Kiss Sándor, Berettyószentmárton. 1589

Adható üzlet

Forgalmas
jól felszerelt hentes és mészárosüzlet eladó. — Cim a kiadóban. 1695

Készpénzzel
bevezetett, megélhetést biztosító fűszerüzlet átadó. berendezés bérlettel jár. Cim a kiadóban. 1733

Hitelszertár
megélhetést biztosít, — másfoglalkozás miatt eladó. Cim a kiadóban. 1665

Hentesüzlet,
forgalmas helyen betegség miatt átadó. Cim a kiadóban. 1691

Kocsma,
piac közelében kiadó. Értekezni Borosnál, Maróthy uca 3. udvarban. 1709

Ötven éve
fennálló fűszerüzlet, biztos megélhetést nyújt kiadó. Cim a kiadóban. 1788

Üzlet, műhely

Uj szoba-konyha,
vagy üzlethelyiség, tisztá btúornak kerestetik, kiadóban „Most épülő” jellegre. 1758

Üzletrész
Piac uccán kiadó. Cim a kiadóban 1644

Régi
üzlet berendezéssel kiadó. Csonka u. 20. sz. 1692

Tengeri göré
a gázgyár környékén kiadó. — Értekezhetni Piac u. 73., emeleten. 1669/a

Istálló
8 tehénre teljes kamrával, közel a nagyállomáshoz kevés tejért és a trágyáért kiadó. Értekezhetni Piac u. 73., emelet. 1669/b

Nagyobb
üzlethelyiség kitünő helyen, Piac 75 alatt novemberre kiadó. 1708

Egy
üres göré kiadó. Homok uca 110. 1604

Kiadó
novemberre üzlethelyiség, egyszobás, kétszobás lakások. Balthyányi 1., házmesternél. 1616

Kiadó
azonnal Kossuth és Sas uccán saroküzlet, volt Gyürki-féle, megosztva is. 1620

Üzlethelyiség,
mely nyolc éve mint fodrászüzlet áll fenn, kiadó. Értekezni József kir. herceg uca 24. sz., fűszerüzletben. 1789

Üzlethelyiség
nagyforgalmu piactól, nagy kirakattal, Csapó uca 41. Értekezhetni lehet Szent Anna 7. 1805

Kiadó lakás

egyszobás

Egy szoba,
konyha, spájzos lakás kiadó. Ugyanott egy bútorozott szoba is, okt. elsejére kiadó. Zugó u. 5. szám. 1284

Kiadó
parkettes nagy szoba, padlós konyha, elő- és fürdőszoba speiz. Sámsoni ut 13. 1740

Egy
kisebb csinos udvari fűszer szoba kiadó. József király herceg u. 6. sz. 1752

Szép
uccai szoba, konyha október 1-re kiadó. Cim: Altmann, Károly Ferenc József ut 12. 1756

Előszoba,
egy szoba, konyha, speiz, kamra 1-re kiadó. Telegi 92. 1728

Kiadó
egy szoba, konyha, speiz, mosókonyhával azonnalra is. Werbőczy nyole. 1734

Szoba,
konyha, speiz kis családnak októberre kiadó Eötvös u. 21. 1739

Egy
szoba, félkonyha, fűszekamra októberre kiadó Könyök u. 5. 1681

Tiszta
egy szoba, konyha, speiz a nagyállomásnál kiadó. Wesselényi 81. sz. 1643

Egy
modern szoba, konyha október egyre kiadó Gyöngyvirág uca 19. 1654

Szoba,
konyha, speiz, különudvar október 1-re kiadó István ut 32. 1706

Kiadó
szoba, konyha, kamra lakás kerthasználattal, baromfitartással Pozsonyi 8. 1572

Egy
szép szoba butor nélkül kiadó, esetleg teljes ellátással is, fürdőszoba használattal — Beresényi u. 75. 1577

Egy
szoba, konyha, speiz okt. 1-re kiadó Szabó Kálmán 28. 1515

Egy
udvari szoba, konyha, fűszekamra kiadó Maróthy György uca 11. szám. n. 1582

Kiadó
egy szoba, konyha, speiz azonnal, Vas Gereben u. 11. 1598

Kiadó városi kislakás.
A tüzezlaktanyával szemben levő Kaassa uti kislakástelegyen egy szoba konyhás lakás szabadkézben kiadó. Értekezni lehet a helyszínen Stieber József telenfelügyelőnél. Polgármester.

Kiadó
egy szoba, konyha egész udvarral Király Ferenc u. 51. 1622

Svetits
bérpalotában egy garcon lakás azonnalra kiadó. Értekezni lehet a gondnokságnál, I. udvar. Sve

Egy
szoba, konyha, speiz október 1-re kiadó Tóhötöm u. 10. Köntös-kert. 1632

Ujzonnan
épült csinos szoba konyha, előszoba, speiz kiadó. Zrinyi u. 11. sz. 1778

Kiadó
egy szoba, konyha, kamrából álló lakás. Értekezhetni Szoboszlai Papp István uca 18. Homokkert. 1794

Egy szoba,
konyha Csapó uca 41 kiadó. — Értekezhetni Szent Anna uca 7. sz. 1806

Kiadó lakás

Két szoba,
fürdőszoba, konyha és mellékhelyiségekkel — álló lakás Simonffy u. 48. alatt kiadó. Értekezni dr. Arvay ügyvéd. — Első Takaréka. 1489

Uccai
kettő szoba, előszoba, konyha. Péterfia részén kiadó, Eötvös uca 25. 1558

Kiadó
két szoba, konyha, előszoba okt. vagy nov. hó 1-ére. Bethlen u. 55. 1579

Kiadó
nyugdíjas gyermektelep, házaspárnak, pormentes, csendes kertben két szobás lakás. Állattartás. Tócskerti, Margit u. 8. 1587

Kiadó
utcai kétszobás összkomfortos urilakás novemberre mérsékelt bérért. Telegi u. 13. 1588

Kiadó
két szoba, konyhás lakás, sertésstájtással. — Luther u. 22. 1599

Kétszobás,
előszobás, mellékhelyiséges udvari lakás októberre kiadó. Varga 45. 1602

Garantált
féregmentes kettő szoba előszoba, konyha, spájz és üzlethelyiség azonnal kiadó. Homok u. 74. 1606

Modern
családi ház külön telken október 1-ére kiadó. Jósika u. 5. 1625

Kiadó
kétszobás, fürdőszobás modern kerti új lakás. Báthory u. 46. Sámsoni utnál. 1741

Kiadó
kétszobás uccai lakás családi házban novemberre. Péterfia 38. 1746

Szent Anna u. 51.
számú épületben, komfortos lakás, november elsejére kiadó. Értekezni lehet, Szent Anna 53. 1661

Uccai
két szoba, konyha spájz baromfi és sertésállal, októberre kiadó Herceg uca 10. 1760

Két szoba,
konyha, speizos lakás azonnal kiadó Csokonai u. 29. 1714

Egyetemenél
Komlóssy ut 37. alatt alatt 2 szobás lakás kerttel, vagy anélkül kiadó. 1715

Kétszobás
hallos, építés alatt álló modern kerti lakás Egyetemenél bérbeadó. Értekezni Csáthynál, Deák Ferenc u. 9. 1716

Kétszobás,
fürdőszobás, tisztá lakás mellékhelyiségekkel kiadó. mosókonyha pince. Bözörményi ut 3/c. sz. 1725

Kiadó
emeleti uccai 2 szobás, előszobás lakás Csapó 17. Ugyanott Barna-féle üzlethelyiség. 1737

Kétszobás
udvari lakás központban kiadó Hüvelyes 6. 1722

Kiadó
november egyre magas földszintes, kettő szoba, előszobás, viz, villannyal ellátott lakás mellékhelyiségeivel. Csendes udvar. — Kicsi család előnyben. Arpád tér 44. 1696

Kiadó
kettő szoba, kiválóan alkalmas irodának, rendelőknek garconnak Hunyadi uca 21. 1678

Uccai
kétszobás, előszobás lakás október egyre kiadó Arpád tér 29. 1639

Kiadó
két szoba, előszoba, fürdőszoba lakás november 1-re. Cim a kiadóban. 1642

Parkettes
kettő szoba, fürdő- és esztendőszoba, szép nagy terrasz, csompeézott konyha kiadó. Széchenyi uca 8. 1674

Kiadó
kétszobás lakás külön udvarral. 400 öl kerttel. Vargakert. Kerti uca 3. 1655

Két szoba.
konyhas lakás kiadó, esetleg garconnak is. Rothermere u. 7. 1662

Kétszobás
lakások — egyik fürdőszobás — kiadók — Miklós uca 11. 1698

Kétszobás
komfortos, egészséges lakások olesón kiadók Büszörményi ut 5/c, villamosmegállónál. 1699

Kétszobás
fürdőszobás, konyhas lakás október, november 1-re nagyon olesón kiadó Piac 77. 1781

Kétszobás
lakás, október 1-ére kiadó, Erzsébet uca 46. 1793

Kétszobás
lakás, egész udvarral, október 15-ére kiadó, Dóvay uca 13. 1784

Kiadó lakás háromszobás

Modern
3 szoba, hallos lakás kiadó, novemberre, Nemzeti Bank új épületében, Pulszky uca 4. 1493

Háromszobás,
parkettes uccai komfortos lakás, Széchenyi u. 40. számú házban, nov. elsejére kiadó. 1732

Háromszobás
uccai lakás előszobával, fürdőszobával novemberre kiadó Nap u. 16. 1591

Háromszobás
fürdőszobás lakás és műhelyek Piac 56. sz. alatt kiadó. 1618

Piac uca 10.
igen kedves kisebb háromszobás, Vargakertben kenyérgyárban kétszobás harminckettőért. 1768

Kiadó lakás háromszobás

Nagyvárad u. 11.
4 szoba, mellékhelyiségekből álló lakás kiadó. Dr Jengyel Zoltán, József kir. herceg u. 6. sz. 1488

Ötszobás
uccai lakás minden mellékhelyiséggel novemberre kiadó, Hunyadi uca 6. 1519

Kossuth u. 11.
alatt 6 szobás, hallos lakás teljes komforttal november 1-re, vagy 1935 május 1-re kiadó. 1628

Simonyi ut 11.
számu villa november 1-re kiadó. Ertekezni Kardos László üzlet. Kossuth uca. 1629

Butorozott szoba

Különbejárátú
butorozott szoba, (garantált tiszta), egy vagy két személynek, esetleg teljes ellátással kiadó, csendes helyen. — Tompa Mihály uca 4. 1408

Egyetemhez
közé' erkélyes, butorozott szoba kiadó. Kardos u. 9. sz. 1520

Egy
csinos butorozott szoba azonnal jutányosan kiadó. Szent Anna 35. 1514

Lépcsőházi
butorozott szoba, egy két ker. úrnak, ellátással is kiadó. Rákóczy u. 9. szám. 1556

Simonyi út 11.
szobák ellátással, vagy anélkül, olesón kiadók. 1559

Butorozott
szoba, egy-két személynek azonnal kiadó. Teleki uca 84. 1689

Csinosan
butorozott szoba kiadó, esetleg ellátással is Nyil uca 62. 1686

Kiadó
nagyerdő közelében egy uccai butorozott szoba, egyetemista uraknak. Nyil uca 12. 1657

Magános
úrinnó, tiszta otthonába elvállalja idős úriember gondozását. Jelige Csendes otthon. 1658

Különbejárátú
jól butorozott szoba kiadó. Széchenyi uca 15. emelet 1657

Butorozott
szoba kiadó, tisztviselő családnál. Cim Szent A. uca 33., keresztépület. 1700

Különbejárátú
butorozott szoba, esetleg ellátással, azonnal kiadó, Csillag uca 87. 1701

Butorozott
szoba, teljes ellátással 35 pengőért kiadó, Csapó uca 47. 1711

Különbejárátú
udvari butorozott szoba előszobával kiadó, víz bevezetve, új épületben. Domokos Lajos u. 18. 1592

Kis
butorozott szoba előszobajáráttal kiadó. Péceli u. 7. 1614

Kiadó
különbejárátú utcai — szoba intelligens úriembernek elfoglalható. — Eötvös 43. 1612

Butorozott
uccai szoba központban 1-2 egyetemi hallgatónak kiadó. Hüvelyes 6. 1721

Különbejárátú
butorozott szoba kiadó. Hajó u. 20. 1729

Uccai
elegáns butorozott — szoba kiadó. Hatvan u. 18., II. balra. 1637

Uccai
butorozott szoba, vagy bútor nélkül kiadó, Ajtó uca 4. 1761

Kiadó
elegáns szép szoba kapualatti bejárat. József kir. herceg u. 6. 1765

Különbejárátú
uccai parkettes, csinosan butorozott szoba. József kir. herceg 35. I. jobboldal. 1773

Központban
különbejárátú, csinosan butorozott szoba kiadó, Bethlen uca 40. 1786

Kiadó
butorozott szoba légfűtéssel, fürdőszobahasználattal október elsejétől. Bika bérház. I. 4. 1804

Butorozott
szoba központban ellátással uraknak kiadó. Domb 14. 1807

Butorozott
különbejárátú lépcsőházi szép szoba egy-két úriembernek. Simonyi ut 6. 1799

Butorozott
udvari kis szoba kiadó. Széchenyi u. 35. 1803

Ingóság- eladás

Eladó
320 cm és 120 cm-es szégyeszővőszék, Kossuth uca 22. II. em. 1369

Bábszínház
eladó, ötven pengőért, könnyen kezelhető. Legényi uca 23. 1465

Szobáműhely
berendezés eladó. Varga uca 18. 1578

Gyermekkoesi
süllyeszhető 30 P-ért eladó. Toldi 11. 1464

Eladó
6 darab prima boroshordó darabonként 230 — 320 literig. Késes u. 19. szám. 1594

Eladó
két darab 150 magas, 92 széles ki-benülő ablak. Köntöskert. Tőhötöm u. 12. szám. 1597

Vadászok
figyelmébe! Eladó egy tizenhatos „Krupp“ — (Szauder) kakasnéküli, alig használt vadász-fegyver engedéllyel, jókarban levő börtökkel együtt. Pozsonyi ut 8. 1600

Ablakok
és ajtószárny használ-tak eladók. Faragó u. 14. sz. 1623

Százötvenkilós
máza sulyokkal és nagy szín eladó Salétrom u. 16. 1679

Eladó
eserépkályha, iratszekrény, kis chédlőkredenc, telepes rádió. Cim a kiadóban. 1685

Legmodernebb
háromajtós konyhaszekrény elutazás miatt eladó. Kossuth uca 42. lépcsőház. 1646

Épületbohntásból
kikerült ablak, ablak-szárnyak, vaskályha, falépcsők, álló gramofon eladók Simonffy uca 12. 1666

Üzletberendezés
minden szakmának megfelel, olesón eladó, esetleg a helyiség is átvehető. Cim a kiadóban. 1669

Két szép fikusz
eladó Bárczy u. 3/a. 1704

Luxus
angol, alig használt gyermekkoesi 50 P-ért eladó Piac uca 77. sz. Horváth mérnök. 1707

Modern
kaukázusi dióhálo, — bükkhálo, íróasztalok, ovális asztal, fűszerberendezés eladók. Csapó 9. 1750

Empire
íróasztal, biederemayer antik tárgyak, perzsa szégyeszek, székek, antik szerviz eladók. Csapó 9. 1751

Eladók
asztalok, székek, konyhakredenc. Hunyadi 24. 1769

Ikerablakok
eladók, az asztalosnál, Csapó uca 41. szám. Ugyanott tanuló felvételik. 1791

Eladók
ajtók, ablakok, többféle méretben, Kigyó uca 5. 1790

Billiárd
alighasznált kávéfőző-gép és egy fehér két ajtós szekrény eladó. Értekezni Hungária ház-mesternél. 1750

Cserépkályha,
használt, eladó, István út 19., a keresztépületben. 1798

Iratszekrény
állóíróasztal, vas- és gyermekágyak eladók, Vénkert, Domokos u. 8. 1801

Ingóság-vétel

Vízvezetékhez
mosdót, hibátlan állapotban azonnal venni. Ajánlatot Simonyi ut tizenhárom. 1673

Gazdasági termények

Rozs,
vetőmagnak való, eladó Teleki uca 21. 1610

Gazdasági eszközök

Ezer literes
tölgyfakád, boroshordók, eladók, Láhner u. 5. sz. vágóhid hátmögött. Baloghné. 1468

Kútszivattyúk
eladók, kútfúrás, javítást vállal, Kiss Lajos, kútfúró. Rákóczi uca 31. sz. 1584

Homokfutót
jókarban, levő használt, készpénzért veszek. Ajánlatot írásban kérek Széchenyi uca 7 Pávay Vajna címre. 1659

Kútszivattyú
használt, olesón eladó, Kassai út 3. sz. 1676-a.

Szüretelő
kádak eladók, Szegfü u. 20. szám. 1672

Bakóczy László
Ingatlanforgalmi Irodája, Piac. 40.

Eladó házak:
Magoss György tér 28. sz. 50.000.

Berecsényi 64. 20.000.
Rákosi Jenő 8.
Honvédtemető 33.

Határ uca 9. 15.000.
Hajnal 19.
Csap 41.

Sebes 5. 12.000.
Berecsényi 47.
Keleti sor 7.
Ruyter 18.
Apaffy 111.

Borz 11. 10.000.
Csokonai 25.
Budai Ezsaiás 26.

Kut 4. 9.000.
Zrínyi 17.
Nyil 76. 8.500.

Luther 21. 8.500.
Teleki 30.
Apaffy 113.
Margit 9.
Braunyszkó 5.

Rothermere 53. 7.000.
Csillag 48.
Szigligeti 8.
Cserepes 9.
Jósika 18.
Óvoda 32.

Virág 19. 6.500.
Bihari 15.

Lorántffy 21. 6.000.

Oláh Károly 22. 5.000.
Kishegyesi 22.
Wesselényi 43.
Andrássy 48.

Vasuti sor 11. 4.500.
Malvin 41.
Csillag 91.
Tócskört, Acél 23.
Borz 7.
Tégláskert, Szepesi u. 69.

Apponyi 24. 4.000.
Városi téglavető. — Hargita 6.

Szeder 12. 3.800.
Táncsics 5.
Klapka 12.
Kerekestelep. Géza 24. sz.

Kútszivattyú
bakos, lendkerekes, mo torhajtásra is alkalmas, eladó, Kassai út 5. 1676-B

Szüretelőkád
jégszekrény, fehér lisztes láda, stelázsival eladó. Széchenyi uca 83. 1675

Ötven Hl.
boroshordó, prima, eladó. Nap uca 22. 1705

Egy
alighasznált „Vippán“ tengeri daráló eladó. Agárdy uca 18. (A.)

6 HP.
magánjáró cséplő, teljes felszereléssel, üzembékes, eladó, Honvédtemető uca 31. (A.)

Eladó
sertésöl, akollal sürgősen, elköltözés végett, fele árért, Lorántffy u. 16. sz., harmadik ajtó. 1723

György 2. 3.500.
György 31.

Kabar 11.
Malvin 45/b.
Rugonfalvi 11.
Olan Károly 32. 3.000.

Király Ferenc 51/b.
Apponyi 19. 2.200.

Andrássy ut 91.
Apponyi 21.
Városi téglavető. — Targoncás 13. 1.500.

Király Ferenc 46/b. 1.200.
Városi téglavető. — Targoncás 75. 800.

Telkek:
Lehel uca 47 — 758 öl — 6000.
Andrássy ut 33. — 638 öl — 5.500.
Komlóssy ut 62. 400 öl 5000.

Vargakert uca 16. 440 öl gyümölcsös 4400.
Péchy uca 10. Simonyi ut 10. számú ház mellett 4000.
Poroszlai ut 62. — négy telek — 2500.
Malom uca 5. 1026 öl 2400.
Diófa 38. — 500 öl — 3000.

Cecilia 5. Hevesi 6. háromszáz öles telkek Nefürdőnél 1000.
Boeska kertben 1200 öl — 1900.
Tégláskert, Szepesi u. 24. 714 öl 1600.
Alsójózsán 1200 öl 350 P.

Tócskörtben, Margit uca és Szegényhársor sarkán 6 darab telek minden elfogadható áron vagyonmegőrzés miatt sürgősen eladó építkezésre. gyümölcsösnek ritka alkalom.

Földek:
Debrecen város területén és vidéken mindenféle nagyságban.
Ha ingatlant eladni, venni, vagy elcserélni akar, keresse fel Bakóczyt.
A Bakóczy Iroda munkája gyors, eredményes és feltétlen megbízható.
Mindennemű felvilágosítás díjtalan.

Strátszekér
egylovas, alig használt eladó. Bihari u. 4. 1755

15 soros
hengeres vetőgép, kitűnő állapotban, 80 pengőért eladó, Bocskai-tér 7. szám. 1738

Kiadó
két lóra való istálló, Gyöngyvirág uca 12. 1740

Krumpli
fülesztő olesón eladó. Honvéd uca 42. 1779

Szeckavágó
kézi borsajtó, járgány, vetőgép, eladó, Szepességi uca 8. 1792

Eladó
krumplifülesztő kisebb és nagyobb méretű — Honvéd uca 42. 1795

Huszonnégy
méteres új masszív göré eladó. Domokos Lajos uca 8. Vénkert. 1800

Piaci árak

ELŐBAROMFIAK.

Pulyka, sovány	drb.	P	1.60—1.80
Liba, sovány	drb.	P	2.00—2.80
Liba, kövér	kg.	P	0.85—1.05
Kacsa, sovány	drb.	P	0.70—1.00
Kacsa kövér	kg.	P	0.75—0.90
Tyúk	párja	P	2.90—3.60
Jérec	párja	P	1.80—2.50
Csirke, sütnivaló	párja	P	1.30—1.60
Csirke, rántnivaló	párja	P	0.50—1.10
Tojás	drb.	P	0.05—0.06

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK

Nemes alma	kg.	P	0.20—0.26
Közösalmes alma	kg.	P	0.08—0.16
Körte	kg.	P	0.16—0.28
Bírsalma	kg.	P	0.16—0.24
Szilva, esemege	kg.	P	0.10—0.22
Szilva	kg.	P	0.20—0.25
Dió	kg.	P	0.50—0.60
Őszibarack	kg.	P	0.18—0.70
Lekvár	kg.	P	0.56—0.64
Dinnye, görög	kg.	P	0.03—0.06
Dinnye, sárga	kg.	P	0.04—0.06
Citrom	drb.	P	0.04—0.08

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI

Vereshagyma	kg.	P	0.06—0.07
Fokhagyma	kg.	P	0.24—0.30
Torma	kg.	P	0.16—0.24
Burgonya, rozsa	kg.	P	0.06—0.07
Burgonya, vegyes	kg.	P	0.03—0.05
Fűszekpószta	drb.	P	0.02—0.14
Kelkáposzta	drb.	P	0.02—0.08
Szárnykáposzta	kg.	P	0.26—0.28
Karfiol	drb.	P	0.08—0.50
Kalifornia	esomóia	P	0.02—0.08
Petrezselyem	esomóia	P	0.10—0.12
Sárgarépa	esomóia	P	0.08—0.10
Bob, száraz	kg.	P	0.16—0.18
Bob, zöld	kg.	P	0.08—0.10
Borsó, szemes	litra	P	0.40—0.50
Tök	drb.	P	0.06—0.14
Ugorka (100 db)	kg.	P	0.70—1.20
Spenót	esomóia	P	0.02—0.03
Retek	esomóia	P	0.02—0.05
Zöldhagyma	esomóia	P	0.04—0.06
Gomba	kg.	P	0.20—0.24
Paradicsom	kg.	P	0.06—0.08
Pastrika (100 db)	kg.	P	0.20—0.80
Zöld tengeri	csőve	P	0.02—0.03

KENYERÁRAK

Fehér	kg	P	0.32
Félfarna	kg	P	0.28
Barna	kg	P	0.24
Rozs	kg	P	0.18—0.20
Pékütemény	kg	P	0.05

LISZTÁRAK

Búzaliszt 00-ás	kg.	P	0.32
" 0-ás	kg.	P	0.32
" 2-ös	kg.	P	0.29
" 4-es	kg.	P	0.27
" 6-os	kg.	P	0.24
Rúzsdara	kg.	P	0.36
Rozsliszt	kg.	P	0.16—0.22
Korpa	kg.	P	0.00
Róza és rozsliszt	kg.	P	0.15—0.16

Földbérlet

Keresek
őssze október 1-ére jó épületekkel és úrilakással felszerelt 50—60 holdas jó birtokot, közel a városhoz, lehetőleg köves út és vasút közelében. Ajánlatokat pontos leírással és címmel „Tölzítő bérlet” jelleggel a kiadóba kérem. 1477

Kiadó
47 Ebesen 4 hold föld. Értekezni lehet Baross utca 3. szám. 1586

Szepesen
16 hold szántó haszonbérbe kiadó. Vigkedvő M. u. 64. 1580

Földbérlet

Ondódon 10 hold tanvási föld kiadó. Értekezni lehet vasárnap — Jókai utca 42. szám alatt, hétköznap a helyszínen: Ondód, Piac dűlő 19-b. szám alatt, az iskola mellett. 1585

Bérbeadó
Bellegelőn 4 hold föld közel a városhoz. Értekezni Nyil u. 33. sz. 1593

Ebesen
62 hold föld sok épülettel kiadó. Bárcei u. 3-b. 1608

Kiadó
12 hold föld, tanyával, Gyöngyvirág uca 12. 1742

Kiadó
Nagyhegyesen 7 és fél hold pusztai föld. Értekezni Baross u. 4. szám. 1645

Eladó
város alatt, kövesút mellett 34 holdas tanvási föld minden gazdasági épületekkel. — Értekezni Gazdák — Bankjába, Kossuth utcán. 1689

Ondódon
7 hold föld kiadó. Értekezni: Boldogfalva u. 21. szám. 1712

Tégláskertben
ház nagy udvarral, gyümölcsös és 2 hold föld kiadó. Kanális uca 21. — Értekezni Piac u. 73. 1670

Nagyesere
11. számú 48 holdas tanya kiadó. Acsádi útfélen, városhoz 8 km-re. 1619

Haszonbérbeadó
négy hold föld, Czuczában, Varga ügyvédnél, Csapó uca 40-E. 1747

Eladó föld

7 hold prima föld
a város alatt Tégláskert Basahalom uca 64. sz. rajta szoba, konyha, kamara, istálló, jóvizű kút, nyárikonyha, olesó áron eladó. Gazdájával értekezni lehet vasárnap délelőtt 9—12 óráig Széchenyi uca 31. sz., Gerstner fűszeresnél. 1753

Keresek
10-től 30 holdig homokon, vagy feketén épületekkel birtokbérletet, esetleg előre egy évre ki is fizetem. Megbízottam Samu János, Hunyadi uca 24. 1770

Eladó földek
Ondódon 7, 4, 3, 2, 10, 18, homokon 35, 20, 24, 10, Bellegelőn 18, Halápon 15, 4, 10, 25. Ezeken kívül igen sok kisebb-nagyobb olesó birtokok még vannak megbízásomban. Samu János, Hunyadi uca 24. 1771

Eladó ház

Házhelyek
Kishegyesi, István úton, Honvédtemető és Cségekert utcán, hagyatékából eladók. Értekezni lehet Sas uca 4. ügyvédi irodában. (Kölesönössegélyző). 1046—47

2x300 négyszögöl
szőlő, bő terméssel, — azonnal eladó. Kigvó u. 10. szám. 1609

Eladó ház

170 pengővel
Létai utca 94. házastelek 625 n. öf föld és két öreg eltartása kötelező. Átvehető. 1574

Kisebbs-nagyobb
házigatlanok eladók — jutányos áron rendkívül kedvező feltételek mellett. Magyar Általános Takarékpénztár — debreceni fiókja, Piac u. 81. 1605

NAGY ingatlaniroda megbízható, gyors, pontos, eredményes munkája ma már fogatom.

IRODA: CSAPÓ UTCA 56.

VILLAMOS MEGÁLLÓNÁL.

Itt vannak az igazán alkalmi vételtek!

Nagyállomásnál 8000 P. adómentes 4 szoba, fürdőszobás villa, mellékkelhelyiségekkel. 1500 P készpénzzel megvehető! Hátralekös vételár 80—100 P havi részlettel, — évi 4 százalékos kamattal törleszthető.

Csemete u. 11. Parkettes 4 szoba, előszoba, fürdőszobás, nagytekű családi ház. Áthelyezés miatt az árat 15.000 P-re szállítottuk le.

Lugosi u. 25. Nem eladásra épített, elsőrendű ház, villanegvedben, a Hadházi utca és Kassai út között! És az ára csak 6500 pengő, a melynek felerésze, esetleg kevesebb is elegendő a vételhez! Csoda alkalom.

János u. 7. (Kassai uti villamosnál) Nagygyon szép, adómentes családi ház, egy szoba, előszoba, konyha, spájz, nyárikonyha — 3000 P. Megvehető 1500 P előleggel, a vételár 50 pengővel törleszthető az eladónak.

HUSZÉVES törlesztésű FAKSZ. kölcsönökkel párszáz pengő előleggel megvehető adómentes házak a Kincseshegyen:

Kincseshegy u. 24. Két szoba, előszoba és fürdőszoba, konyha, — spájz. 6500.— P.

Kölesérv Sámuel u. 4. Adómentes 2 szobás családi ház, 343 négyszögöl kerttel, udvarral és mellékkelhelyiségekkel, — 4500 P

Magyar

u. 19. sz. ház adómentes szoba, konyha, előszoba spájz, 440 n. öf szőlővel és egyéb mellékkelhelyiségekkel jutányosan eladó. 1615

A vásárpénztári
és villanvosmegálló mellett egy kis adómentes — családi ház igen kedvező fizetési feltételekkel eladó. Érdeklődők forduljanak a Gazdasági Takarékpénztár Rt.-hoz az üzleti órák alatt. 1617

Homok

utca 108. számú ház két telekkel eladó. 1621

Eladó

Jókai uca 24. sz. ház. 1640

Elköltözés

miatt sürgősen eladó a József kir. herceg uca 50. számú ház. Tökebefektetésre és gazdálkodónak is alkalmas. 1722

Hatvanuccakerti

Diófa uca 32., kert eladó. Simonffy uca 12. 1667

Kincseshegy u. 17. — Egy szoba, konyha, és spájz. 4600.— P.

Kálmánchelyi u. 4. Egy szoba, előszoba, konyha, spájz, pince. 4500.— P.

Hodászi Lukács u. 17. Egy szoba, konyha és spájz. 4500.— P.

Hodászi Lukács u. 21. Egy szoba, konyha, és spájz. 3800 — P.

Bálint pap u. 15. Kétszer egy szoba, konyha, spájz. 5000.— P.

Bálint pap u. 13. Egy szoba, konyha, spájz. 4000.— P.

FÖLDEK:

Ondódon, Macson, — Ebesen 45, 32, 25, 18, 15, 10, 5, 2 hold. Nagy- eseren, Fancsikán, Bánkon, Halápon kisebb-nagyobb darabok. Szepesen 6 és fél hold tanvási, Hosszupályi utnál 42 hold tanvási.

Földbérletek helyben és vidéken is. A jövő gazdasági évre már előjegyezhető az irodában!

VILLATELKEK, HÁZHELYEK:

Éniteni óhajto? Páradjon be Csapó u. 56 szám alatt levő irodámba, amely közelvillamosmegállónál van, tehát könnyen megközelíthető! A legkényesebb igényeket kielégítő telkeim vannak!

Egyetemenél, Sestakert, Vénkert, Széchenyi kert, Kincseshegy, Köztemetőnél és a város belterületén is nagy választékban.

Önmagának ellensége, ha pénzt nem fekteti ingatlanba!

A Nagy iroda komoly és régi cég, ahol mindenkit lelkiismeretesen kiszolgálunk. — Igaz ugyan, hogy nem hirdetek száz rossz dolgot, sem azt, hogy ezer ingatlanra van megbízásom, ellenben állandóan eladok, mert csakis olcsó és jó ingatlanok eladásával foglalkozom.

Házak, földek, földbérletek, szőlők, gyümölcsösök, villatelek, házhelyek minden — igényt kielégítő választékban. Ingatlan cseré- ügyletek. Kertészi családi házak kevés előleggel, kedvező törlesztésre, lakbérletkötéssel is!

Vételnél, eladásnál forduljon legteljesebb bizalommal a Nagy ingatlanirodához. Pénzre nem kerül, hiszen mindennemű felvilágosítás díjtalan. Tervezés közvetlenül jutalom is csak az adásvétel megkötésekor fizetendő, azonban gondoskodok arról, hogy a megvett ingatlan minden teherrel mentesen menjen a vevő birtokába és tulajdonosának telegkönyvi bekebelezése a vevőnek semmi külön díjazásba nem kerül!

Tehát jegyezze meg! Iria fel! Nagy Sándor, EM. engedélyes ingatlanforgalmi iroda Debrecen, Csapó u. 56 (Villamos megállónál.)

Megszabott hivatalos ára nincsen. Reggel 10 óráig ügyfeleink rendelkezésére állunk.

Eladó
szokás ház, gyümölcsösök kerttel. Tócsakert, Nemes u. 10. szám. 1690

Eladó

Méh
hét erős család, azonnal eladó. Vámospécsen, Cim Wesszermény Imre, Vámospécs. (A)

Eladó
fajlaglambok Kassai ut 22. 1677

Eladó
országos méhesládok, főrek néma. Érdeklődni Tégláskert, Basahalom 5. 1576

Egy
drb méhcsalád eladó. Tócsai u. 48. 1687

Szállás
szőlő, 3 hónapos vizsla, olesón eladó. Boldogfalva uca 14. 1796

Feladv. szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.